

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

2
ДИНАРА

ГОДИНА

XXXIII

БРОЈ

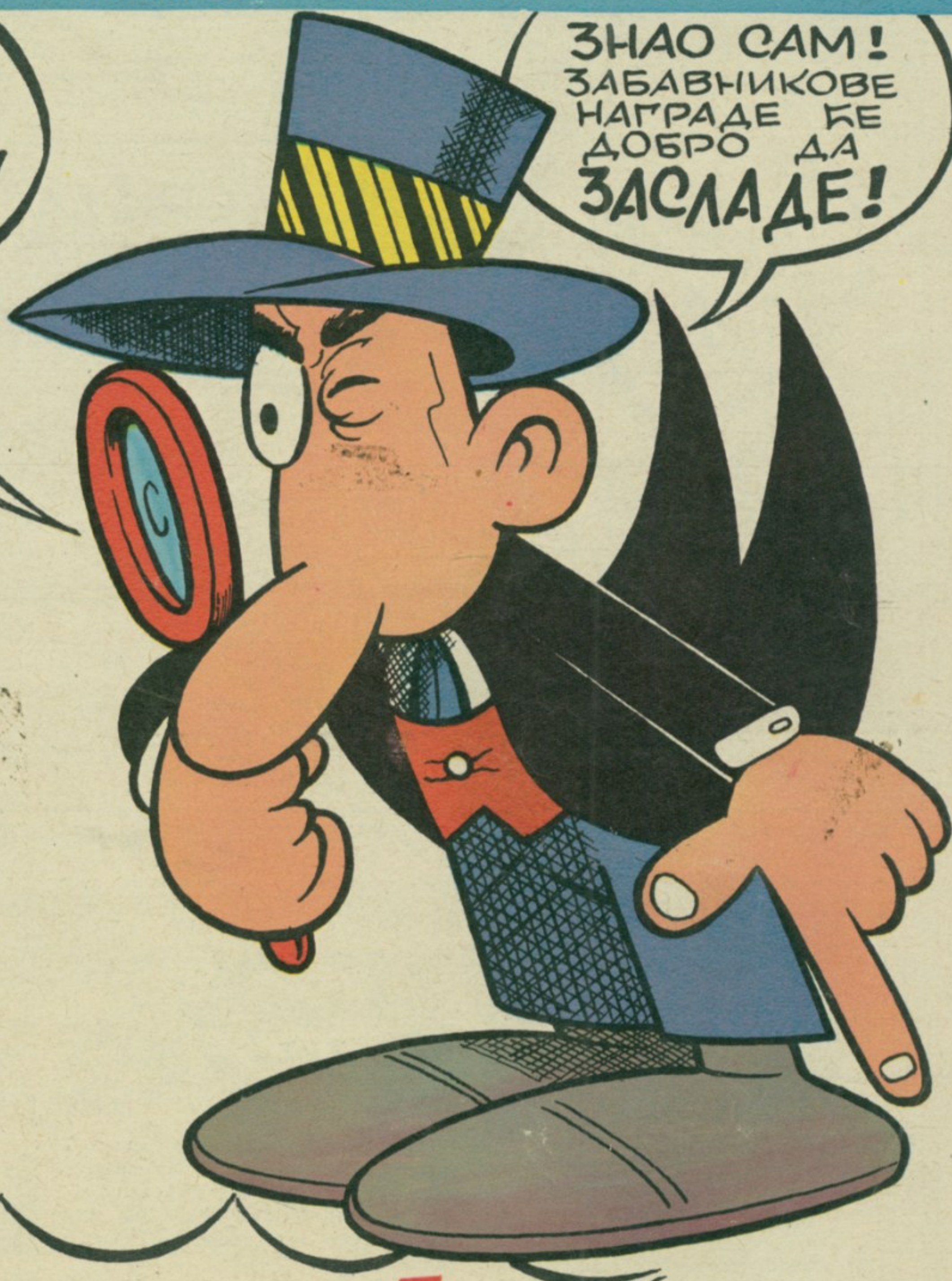
1072

14. VII 1972.

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

НИГДЕ СЛИЧНО!
ДЕТЕКТИВСКИ НАГРАДНИ
КОНКУРС!
КВИЗИРАМ
ЛИЧНО!

ЗНАО САМ!
ЗАБАВНИКОВЕ
НАГРАДЕ БЕ
ДОБРО ДА
ЗАСЛАДЕ!

ОБРАТИТЕ ПАЖЊУ
НА ДУЖИНУ
ЦЕВИ
КОКИНЕВОГ
ПИШТОЛА

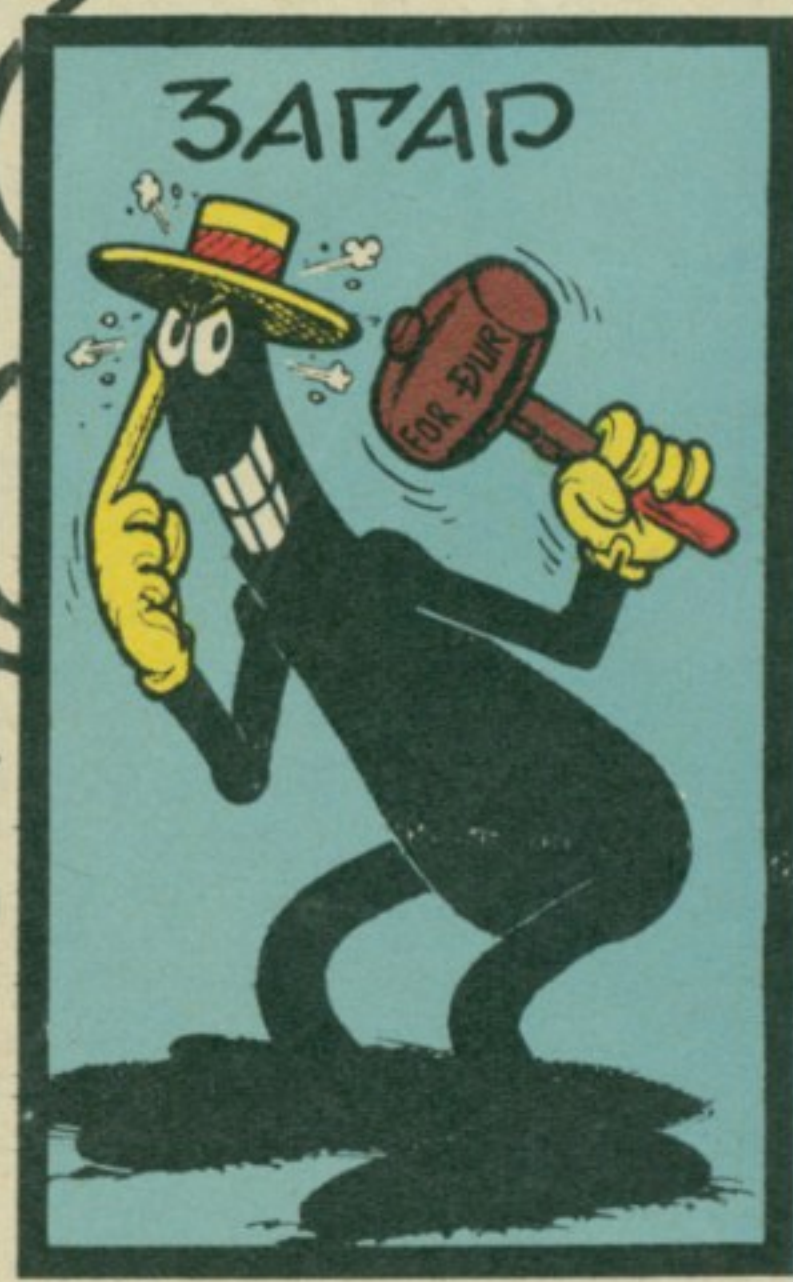

БУРИН
ПОМОК-
НИК,
ТОБЏИ-
ЈА

(ПАС КОЈИ СТИЖЕ ВЕТАР)

ПАЖЊА!+!
И ОВО СУ ЛИЧНОСТИ
НОВОГ СТРИП-КОНКУРСА

ЗАВРШИО
ЈЕ
ВИШУ
ЛОПОВСКУ
ШКОЛУ

Ripley

Веровати или не!

СА КУЛА

ЗАМКА СТЕРЛИНГ
У ШКОТСКОЈ ВИДИ СЕ
12 ИСТОРИЈСКИХ БОЈНИХ
ПОЉА И 12 ШКОТСКИХ
ПОКРАЈИНА.

ЛОТ МОРИЛ

(1813-1883)
КОЈИ ЈЕ КАСНИЈЕ
ПОСТАО ГУВЕРНЕР
АМЕРИЧКЕ САВЕЗНЕ
ДРЖАВЕ МЕЈН, БИО ЈЕ
ПРОФЕСОР У 16-ОЈ
А ДИРЕКТОР ШКОЛЕ У
ДВАДЕСЕТОЈ
ГОДИНИ.

ХЕРКУЛ

КОЈИ ИМА РАСПОН
КРИЛА ОД 25 САНТИМЕТРА,
ЖИВИ КАО ЛЕПТИР
СВЕГА 14 ДАНА И ЗА ТО
ВРЕМЕ УОПШТЕ
НИШТА НЕ ЈЕДЕ.

НА ГРБУ

ШПАНСКОГ
ГРАДА СИМАНКАО
ПРЕДСТАВЉЕНЕ СУ
ШАКЕ 7 ДЕВОЈАКА
КОЈЕ СУ, КАДА СУ
ИХ МАВАРИ
ЗАРОБИЛИ,
ОДРЕКЛЕ
СЕБИ ДЕСНУ
РУКУ ДА НЕ
БИ ДОСПЕЛЕ
У ХАРЕМ
ОСВАЈАЧА.

ИЗАЗОВ СУДБИНИ

МОУЗИЗ КАРАТОН, БОГАТИ
БРОДОВЛАСНИК ИЗ ВИСКАСЕТА (САД)
БАЦИО ЈЕ 1800. ГОДИНЕ СВОЈ ЗЛАТАН
ПРЕТЕН У РЕКУ ШИПОКОТ ГОВорећи:
"ПОСТОЈИ ИСТО ТОЛИКО МОГУЋНО-
СТИ ДА УМРЕМ КАО СИРОМАШАК
КОЛИКО И ДА ПОНОВО НАЂЕМ ОВАЈ
ПРЕТЕН".

ПОСЛЕ СВЕГА НЕКОЛИКО ДАНА
КАРАТОН ЈЕ У РИБИ КОЈА МУ
ЈЕ СЕРВИРАНА НАШАО СВОЈ
ПРЕТЕН А КАДА ЈЕ ПРЕД-
СЕДНИК МЕДИСОН ЗАБРАНИО
ПЛОВИДБУ АМЕРИЧКИМ БРО-
ДОВИМА ЗБОР ПРИСИЛНОГ
МОБИЛИСАЊА АМЕРИЧКИХ
МОРНАРА ОД СТРАНЕ БРИТАНАЦА,
КАРАТОН ЈЕ УМРО КАО
СИРОМАШАК!

ВУНОНОСНО ДРВО

РАЗВИЈА
СВОЈЕ ЛЕПЕ
ЦРВЕНЕ ЦВЕТОВЕ
ПРЕ НО ШТО
ДОБИЈЕ
ЛИШКЕ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● угледајући се на грчког фи-
лозофа Диогена који је живео у
бурету, један западнонемачки хо-
телијер у градињу Ридерсхајму
на Рајни уградио је у приземље

своје куће шест великих винских
буради. У свако од ових буради,
запремине 7000 литара, сместио
је по два кревета, орман па је
чак направио и мало купатило.
Навала на овај необичан хотел
је огромна.

● у Аделаиди у Аустралији от-
ворен је парк у коме се преко
целе године може чути песма
птица. Наравно, та песма се чује
из аутомата који су постављени
на неколико места а довољно је

притиснути на једно од много-
бројних дугмади па да се зачује
појединачан цвркулт или хорско
певање птица које живе на аус-
тралијском континенту и Новом
Зеланду.

● Ц. В. Бушман, један од позна-
тих енглеских специјалиста за
дресуру животиња, тврди да су
фоке од свих животиња способ-
них за дресуру најосетљивије.
Довољно је, тврди овај струч-
њак, да им се нареди да учине
неки покрет повишеним тоном па
да заувек одбију да га науче.

● према мишљењу статистичара
Немци су народ који највише и
најпажљивије чита лексиконе.
То најбоље илуструје случај је-
дног осамдесет седмогодишњег
Немца који се жалио издавачи-
ма познатог лексикона „Брокха-

ус“ да су погрешно написали да
је доза од два грама препарата
за заштиту биљака Е 605 смрто-
носна за људе. Да би потврдио
своју сумњу он је сам, лично,
прогутао 2 грама овог препарата
и, ето, још је жив. Издавачи су
се потрудили да му одговоре да

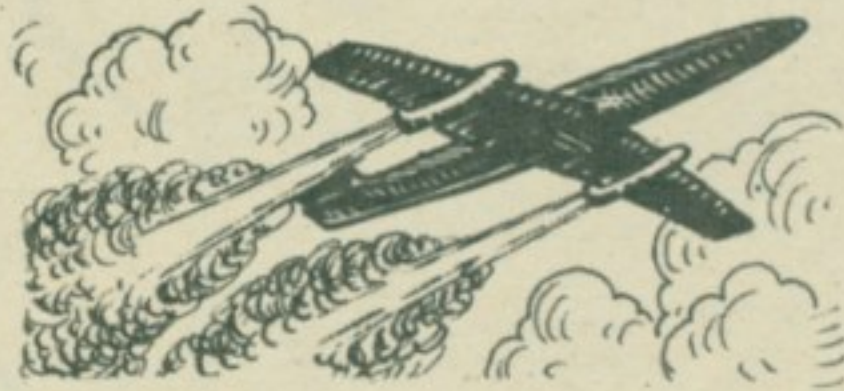

њихов објављени податак није
нетачан али да се не ради о раз-
блаженом раствору који се доби-
ја у продаји већ о чистом пре-
парату.

● кенгури се слабо размножава-
ју. Женка великог кенгура носи
младунче само тридесет девет
дана и кад дође на свет оно је
дугачко свега нешто више од три
сантиметра, провидно, мекано и
личи на црва. Очи су му затво-
рене, уши и ноздрве једва на-
значене а ноге још неразвијене.

● рачуна се да човек у току
дана потроши од 100 до 600 ли-
тара воде. Наравно, ову воду чо-
век употреби осим за пиће и за
умивање, купање, кување и сани-
тарне инсталације.

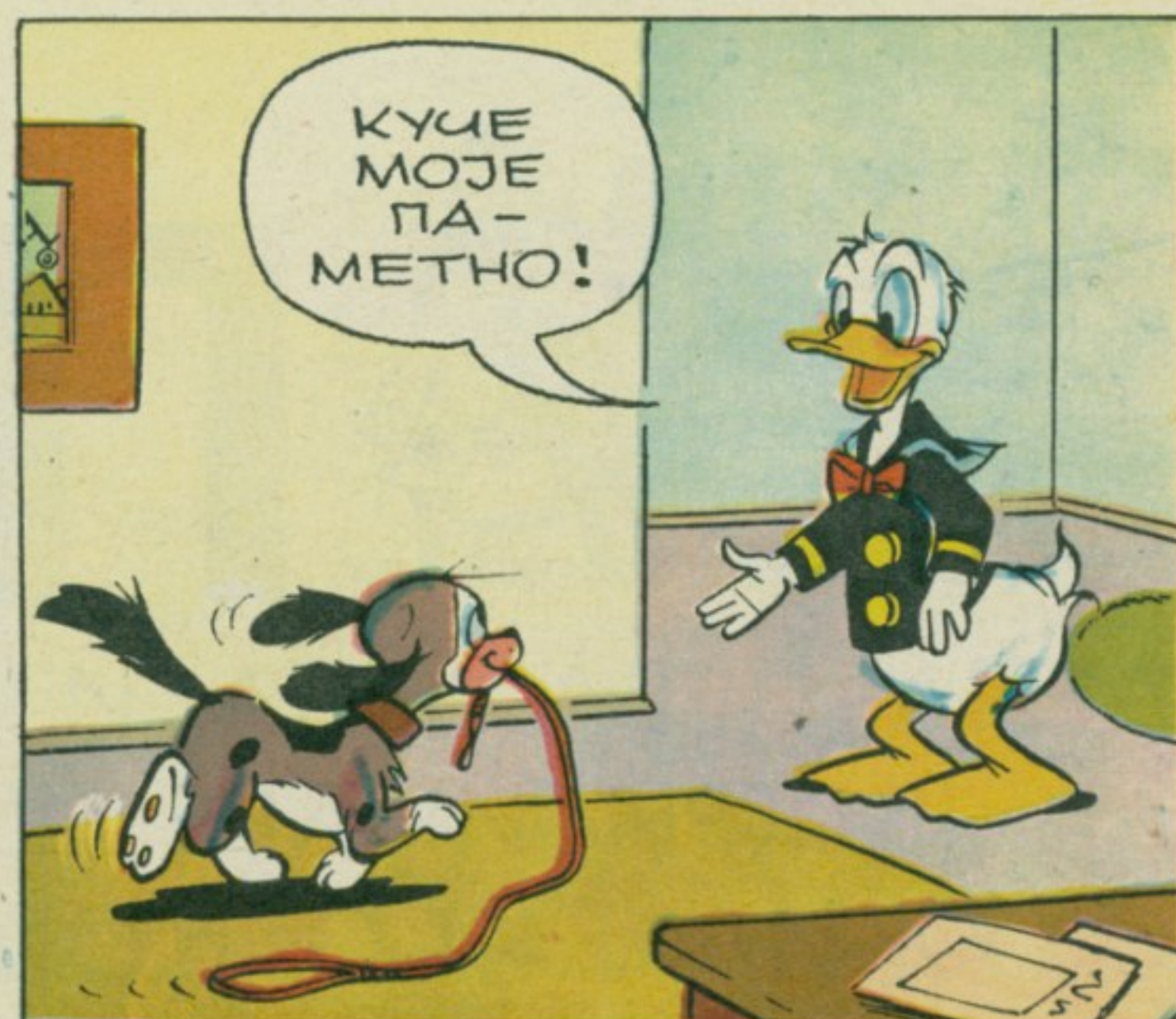
● приликом узлетања један ре-
активни авион загади толико
ваздух колико и 10.000 аутомо-
била.

● морски коњиц може да једе
десет часова дневно и да за то
време поједе више хиљада малих
морских ракова.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ПУКЛА ЈЕ

ЛЕПА ПЕВАЧИЦА ИЗ ПАРИЗА ЗАПРЕПАСТИЛА ЈЕ КРИТИЧАРЕ ИЗЈАВОМ: — ЈА САМ ПОСЛУЖИЛА КАО МОДЕЛ ЗА ВЕНЕРУ И ИМАМ ДВАДЕСЕТ А НЕ ДВЕ ХИЉАДЕ ГОДИНА!

Једног поподнева чу веном математичару, астроному и члану Француске академије наука Мишелу Шастијеу, коме је хоби било прикупљање аутограма познатих људи, најавили су по сету: Врен Лика, чиновник. Посетилац, човек средњих година, скромно одевен, понудио је професору подебљи завежљај: огромну колекцију аутограма коју је наследио од извесног Буажурдена пошто се овај утопио у Средоземном мору 1790. године.

Већ после два-три минута Шастије је био ван себе од узбуђења. За огромну суму од неколико хиљада франка купио је све што је Лика донео.

Француз или Енглец?

Није ни чудо: у понуђеној преписци налазила су се, између осталог, писма Клеопатре, Јулија Цезара, Овидија, Плутарха, Карла Великог! У једном писму Аристотелу Александар Македонски хвалио је вредноћу Гала, у другој посланици св. Лазар пише св. Петру о врлинама келтских жреца друида. Ту се налазила чак и преписка Марије Магдалене с краљем Бургундије и Исуса Христа с Кастором, лекаром из Галије. Па ипак, највећу професорову пажњу привукло је једно Паскалово писмо. Из њега се јасно видело да је он а не Њутн открио природни закон опште гравитације.

Није прошло ни неколико месеци а Шастије је објавио мању књигу на ту тему. А кад је, уз то, априла 1869. комисија стручњака која је проучавала писмо потврдила да је оно заиста оригинално, Парижани су организовали праве манифестације, одушевљени што слава припада њиховом земљаку а не једном Енглецу!

Прва сумња да је у питању подвала јавила се тек када је сер Дејвид Бристер обратио пажњу на датум који је стајао на Паскаловом писму. Судећи по њему, Паскал је закон о међусоб-

ном привлачењу свих тела открио као осмогодишњи дечак! Ако свему овоме додамо да су сва писма која је Лика продао Шастијеу била написана на чистом француском језику, са воденим знаком једне познате фабрике за производњу хартије, тешко је рећи чему се у читавој овој афери треба више дивити: невероватној дрскости преваранта или неопростивој наивности колекционара.

Скупљање старина посто-

ра. Баснописац Федар бележи да је у време цара Тиберија Рим заплуснула права поплава Праксителових скулптура и све су, наравно, биле лажне.

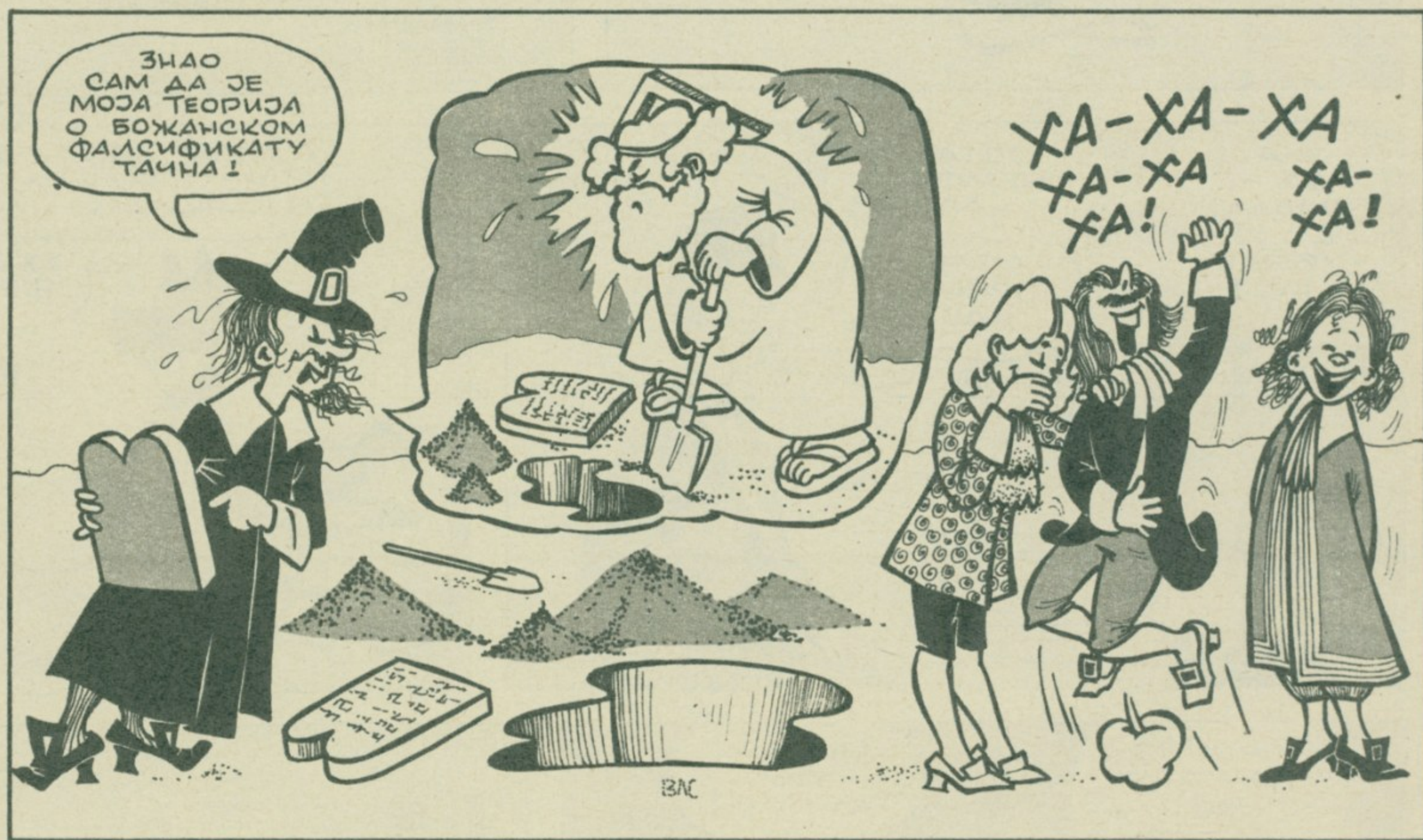
Микеланђело се љуби луг

У време ренесансе израдом лажних старина бавили су се и тако познати уметници као што су Фра Фи-

тог древног мајстора. Али, под једним крилцем бога љубави Микеланђело је уклецао своје иницијале и после извесног времена кардинал је открио потпис што је и био уметников циљ. Веома узбуђен затражио је новац натраг. Међутим, Микеланђело, који је у то време радио за Медиче, правнио се луд. Најсмешније у свему је то што је Микеланђелов тајни потпис касније фантастично подигао цену скулптуре!

био јој нос, једну руку и обе ноге до испод колена а затим је у таквом стању закопао на њиви неког француског сељака у близини Сен Етјена.

Године 1948. сељак је орући натрапао на статуу и Француску је брзином муње облетела вест о изванредном проналаску. Комисија коју су чинили најпознатији стручњаци издала је убрзо обавештење да је ископана скулптура од непроцењиве вредности, да потиче из времена римске најезде на Галију, те је према томе стара негде између 1500 и 2000 година! Тада је на сцену ступио Кремонезе и испричао целу истину. Као доказ приложио је делове који су недостајали: они су тачно у милиметар одговарали телу Венере. То као да му није било довољно него је још пред комисију довео и певачицу из Париза

ји, ваљда, откад и сам свет. Тако је забележено да је још пре 2500 година асирски цар Асурбанипал, један од најобразованијих људи свог времена, веома ценио старине. Међутим, исто је тако забележено да су се готово једновремено кад и први колекционари појавили и први фалсификатори. Њихови производи од почетка су имали одличну прођу, нарочито код богатих.

Још у Римској империји цветала је уметност фалсификата, нарочито ремек-дела древних грчких мајсто-

липо Липи, Ботичели и Челини. Микеланђело се нарочито извештио у израђивању стоног сребра, посућа, ваза. Да би им дао патину, стављао је предмете на дим или их једноставно на неко време закопавао у земљу. Најпознатији је његов случај с Купидоном.

Љут на критичаре што комплименте деле само старим мајсторима, Микеланђело је извајао фигуру Купидона и продао је разуме се као старину, кардиналу Рафаелу Риарију. Овај је био одушевљен „делом непозна-

Изволише доказ!

Нешто слично Микеланђелу урадио је савремени италијански вајар Франческо Кремонезе. Желећи да себи прибави славу а да у исто време извргне подмеху историчаре уметности и критичаре које је криво за све своје неуспехе, Кремонезе је дошао на ђаволску замисао. Извајао је статуу Венере у римском стилу, од-

која му је послужила као модел!

Цела Француска тресла се од смеха.

Кад се тако нешто могло десити у XX веку не треба се чудити случајевима од пре 200 година.

Немачки професор природописа доктор Берингер вршио је у то време ископавања у близини града Вирцбурга и пронашао остатке праисторијских животиња. Но, професор је о томе имао специјално мишљење: тврдио је да ове животиње никад нису ни постојале, да

БРУЖА

је њихове остатке ту поставио сам господ бог да би испушао људе и њихову веру у Стари завет!

Бој се њошисао

На жалост, околина није показала много разумевања за професора. Чак и његовим најближим сарадницима ова теорија је била смешна. И, једна група смислила је како да се нашали на његов рачун. Знајући тачно где Берингер баш тада врши истраживања, закопали су у земљу глинене таблице, наравно сами су их направљили, с текстовима на хебрејском, арапском и вавилонском језику. На једној табlici чак су потписали и самог Бога.

Професор је био избезумљен проналаском. Знао је он од почетка да је у праву, али сад је имао доказе. Материјалне доказе. Свим жаром бацио се на посао око превода и тумачења текстова. Сарадници који су читаву ујдурму и смислили ни су очекивали овакву реакцију. Наједном их је ухватио страх и они су заједнички отишли Берингеру. Покајнички су признали све молећи за измињење. Али, чекало их је грдно изненађење: он није поверовао ни у једну њихову реч! Напротив! Оптужио их је да хоће подмукло да му одузму славу која му заслужено припада и — наставио да ради на својој књизи. Пошто је на то утрошио већи део свог иметка, 1728. године најзад се појавила његова књига, у раскошном омоту са многобројним гравирама које су приказивале вредне ископине.

Мајмунска њосла

Како је у књизи продужио да развија своју омиљену теорију о „божанском фалсификату“, научници целог света оградиле су се, по чели су подсмеси. Скандал се није могао избећи. Несрећни професор постао је мета свакојаких шала и вицева и коначно је схватио. Растрчао се по књижарама да по скупе паре откупи све примерке своје књиге и на то потрошио последњу енергију и последњу пару!

Од свих ових примера ипак ниједан није имао никакав утицај на нормалан развјат науке. У том погледу шала коју је себи доз

волио енглески адвокат Чарлс Доусон нешто је сасвим друго. Године 1911. он је објавио да је у непуштеном руднику у грофовији Пилтдаун пронашао лобању и вилицу прансторијског човека. То не би било ништа нарочито да резултати проучавања пронађених фосила нису били права сензација: судећи по њима човек типа хомо сапиенс постојао је пре више од 500 хиљада година а до тада је наука сматрала да се он јавио тек пре око 100 хиљада година. А шта је било између?

Од тада па следећих 40 година археолози целог света нису могли да реше загонетку пилтдаунског човека. Тек 1953. године амерички научник доктор Оклеј, који је пажљиво проучавао ове ископине користећи методу утврђивања старости по количини фосфора у костима, обелоданио је запрепаштујућу истину: само је лобања оригинална и њој је око 50 хиљада година а вилице припада обичном савременом мајмуну!

Термин пилтдаунски човек који је означавао најстаријег хомо сапиенса брже-боље је избачен из свих књига.

Слични случајеви с погрешкама у одређивању старости предмета и остатака

живих бића дешавали су се све до пре неколико десетина година када је откривен метод са радиоактивним угљеником C_{14} и количином фосфора у костима. Данас научници помоћу њих могу брзо и без грешке да открију сваки фалсификат!

Ко је у њрабу?

Једна од последњих омејурија из ове области збила се у Француској 1928. године. У Глоцелу, малом селу недалеко од Вишија, неки сељак ископао је на њиви више каменних плочица са необичним знацима, вазе и маске. Проналазак је изазвао праву сензацију међу научницима

целог света. Албер Морле, лекар из Вишија, иначе археолог-аматер изјавио је да предмети припадају каменом добу. Како је на таблицама избројао равно 136 знакова, Морле је из тога извукао закључак да су још људи каменог доба знали за писменост! Његово мишљење подржао је и кустос музеја из Сен Жермен ан Леа професор Саломон Рејнах, један од најпознатијих археолога Француске.

Али, далеко од тога да је ова смела теорија одушевила њихове колеге. Тако је, на пример, чувени историчар Камил Жилијен тврдио да ископине из Глоцела потичу из римско-галске епохе и да су вероватно обредни предмети некога врача из III века наше ере. Мишљење професора Ренеа Дисоа наишло је на праву буру негодовања. Њему се учинило да једна од ископаних маски неодољиви подсећа на Бетовенов лик и он је изјавио да је то вероватно посмртна маска великог композитора. На крају је храбро додао да су, вероватно, и сви нађени предмети израђени у наше време! Ко је био у праву од ове тројице научника?

Овај Гордијев чвор пресекао је коначно Едмонд Бел, директор париске лабораторије за судску експертизу. Помно испитујући ископине он се користио разним хемикалијама и микроскопом. Кад је објавио резултате, пукла је брука: таблице од иловаче раствориле су се у води а у песку који се наталожио на дну јасно су се видели трагови готово свежје траве и неколико нити обојених анилинским, значе вештачким бојама. Било је јасно да су научници и овог пута насели неком талентованом шаљивцији.

Доле археолози!

Ипак, у току историје највише је било фалсификатора који су се овим послом бавили из материјалних разлога. Ти људи права су на-

паст за управнике музеја и поштене колекционаре широм света. Њихове омиљене области су уметност старих народа Етрураца и Вавилонца. Неки од њих дошли су право савршенство у изради лажних старина. Тако је, на пример, тек 1963. откривено да су две фигуре етрурских војника, којима се Метрополитен музеј дичио годинама, најобичнији фалсификат! После овог жалосног открића и низа сличних случајева научници су постали опрезни, чак и превише.

Кад је у Тел ал Амарну пронађено 400 таблица с клинастим писмом које су садржавале дипломатску преписку фараона Аменофиса III и Аменофиса IV многи научници пожурили су да објаве да су то фалсификати. И тек кад је преведено и последње словце видело се да су то оригинали од непроцењиве вредности.

Амерички археолог Џозеф Линдон Смит упознао је у Александрији једног трговца који има већ ухордан посао растурања фалсификата под фирмом древноегипатских старина. Подваљивао је нарочито често и успешно радозналим и лаковерним америчким туристима. Кад је ушао у радњу крцату драгулијама, Смит се представио као туриста, тек је стигао из Америке и жели да изабере неки сувенир. Грк га је повео кроз трговину штедро хвалећи уз пут разне скарабеје, сфинге, статуице, вазе. Археолог га је пажљиво слушао добро пазећи да се не ода.

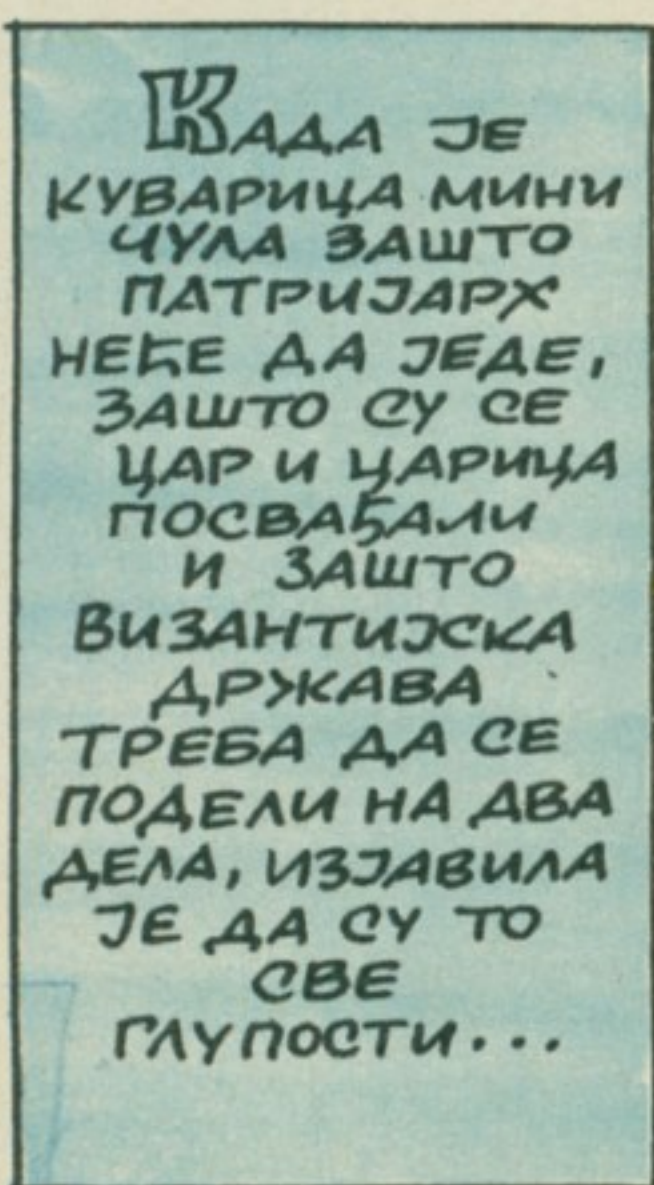
Одједном, међу безвредним тричаријама његово око спазу малу оригиналну скулптуру из епохе Тел ал Амарна која је вероватно требало да послужи као мамац за купце. Очаравајућа лепота минијатуре била је толика да Смит није могао да остане равнодушан: зграбио ју је дрхатавим рукама и грозничаво почео да разгледа кроз лупу. Грк је одмах схватио с ким има посла. Љутито је зграбио Сми-та за јаку и избацио га из радње грдећи га:

— Варалице! Хуљо! Археологу један!

В. С. 5

ДИКАН MONTEKARLOS И ПРВИ РЕЛИ

МИМОИШТИ СУ СЕ!

Ко зна докле би суџар-
ничке компаније Централ
Пацифик и Унион Паци-
фик ирадиле где њаралелне
џрује да из Вашингтона није наређено: сџојше се!

★★

Десетог маја 1869. годи-
не, тачно у 12 часова
и 27 минута, из Про-
монторија у америчкој др-
жави Јутах послата је теле-
графска вест: „Све је спре-
мно!“ У 12.40 јавио се Чикаго:
„И овде на Истоку је све
спремно. Имамо одличан
пријем!“ Промонтори је од-
говорио: „Забијање послед-
њег клина објавићемо са 3
разговорна сигнала!“ Из свих
грла одјекнуло је трипут „у-
ра“. Једно за председника
САД, друго за америчку за-
ставу а треће за све знане и
незнане који су допринели
да велики подухват успе.

Затим је, у муклој тишини,
гувернер Калифорније заку-
цао последњи симболичан
златни клин. Истог тренутка
3 телеграфска сигнала одјек-
нула су читавим Сједиње-
ним Америчким Државама
објављујући да је циновска
пруга која повезује западну
и источну обалу Америке, од
Тихог до Атлантског океана,
завршена. И док су се грађа-
ни Америке радовали вели-
ком догађају а звона на
свим црквама широм земље
одјекивала, у Промонторију
је настало неописиво славље
које је трајало до дубоко у
ноћ и учинило крај несугла-
сицама и сукобима дугим
готово 10 година.

ве трговце, одлучили су да у
пругу уложе своје капитале,
изнајмили су инжењерску е-
кипу на челу с Теодором Џу-
дом која је одредила најбо-
љу трасу и добили одобре-
ње за градњу од председни-
ка САД Абрахама Линколна.
Октобра 1863. постављене
су у Сакраменту прве шине
„Централ Пацифика“, како
је названа ова западна же-
лезничка компанија.

Није доживео

Грађење пруге било је у
оно доба тежак подухват. О-
сим тога, ваљало је рачуна-
ти и на сурову планинску
климу и веома тешку брдо-
виту трасу. Проблем радне
снаге решен је тако што је
Крукер најмио у Сан Фран-
циску 15 хиљада радника Ки-
неза. Материјал за градњу
наручен је из Питсбурга и
Филаделфије и допреман пре-
ко рта Хорна заједно с ди-
намитом за разбијање стена.
Седам месеци касније завр-
шено је 49 километара пру-
ге, од Сакрамента до Њука-

стла. Млади инжењер Тео-
дор Џуда није доживео да
поздрави први воз између
ова два града — разболео се
на путу за Вашингтон и ум-
ро у једној њујоршкој бол-
ници. Истовремено искрсле
су и прве тешкоће: прикуп-
љени новац је потрошен а
транспорт материјала поску-
пео је због избијања грађан-
ског рата између Севера и
Југа.

Влада је маја 1865, одлу-
чила да „Централ Пацифи-
ку“ притекне у помоћ. „Ве-
лика четворица“ су одахну-
ли али то није био крај њи-
хових muka — године 1866.
почео је најтежи део радова.
Пробијање тунела кроз
Самит, на висини од 800 ме-
тара, извршено је на четири
места одједном. Стене које
је требало дићи у ваздух би-
ле су невероватно тврде а
траса је захтевала 14 тунела!
Уз то зима је била непод-
ношљиво хладна.

Прва локомотива „Централ
Пацифика“ стигла је децем-
бра 1867. на границу Кали-
форније и Неваде. На ме-
стима где је претила опас-
ност од лавина пруга је по-
кривена дрвеним „тунели-

ма“. Један стари радник је
тада рекао: „Поставио сам у
животу многе пруге, али је
ово прва коју треба да про-
терам кроз амбар!“

Још док су се „Велика чет-
ворица“ из Сакрамента бори-
ли да им влада одобри про-
јект, на америчком Истоку
створено је слично желез-
ничко удружење али супрот-
ног смера — од Истока пре-
ма Западу — и названо „У-
нион Пацифик“. И оно је и-
мало своју „четворицу“: То-
маса Дананта, Гренвила До-
ца, Џона Стивена Кејзмента
и Оливера Оукса Ејмза. Сви
они били су веома угледни
грађани, блиски влади у Ва-
шингтону, а Кејзмент чак ге-
нерал. Главни инжењер ком-
паније био је Семјуел Рид.

Везе у Вашингтону

Одлучено је да званична
полазна тачка пруге коју ће
градити „Унион Пацифик“
буде центар Небраске, нед-
леко од реке Рипабликен.
Пруга је имала да иде кроз
непрегледну пустињу у ко-
јој ће раднике пржити сун-
це и вребати индијанске стре-
ле. Индијанцима се прису-
ство бледоликих у овим пре-
делима никако није допада-
ло јер су знали да ће им
„гвоздени коњ“, како су наз-
вали железницу, отерати би-
зоне.

Предност „Унион Пацифи-
ка“ била је та што пруга ни-
је морала да се пење на пла-
нине; једнолична и права
требало је да износи више
од 1600 километара. Напре-
довало се полако али равно-
мерно и без икаквих засто-
ја. „Унион Пацифик“ је у
Вашингтону имао одличне
везе и проблем новца није
постојао.

У пролеће 1868. и за „Цен-
трал Пацифик“ су настали
бољи дани. Тешки планин-
ски радови су завршени и
друштво се бацило на осва-
јање равнице. Јер, постојао
је споразум да сваки педаљ
пруге коју изгради једна

компанија остане њено трај-
но власништво и одатле су
потекла многа непријатељ-
ства између ова два удру-
жења.

Реболвери page

Градилишта су се помера-
ла заједно с пругом. У поза-
дини се кретала композици-
ја радничких кола за спава-
ње и вагона канцеларија за
инжењере и надзорнике. О-
ко овог запосленог света на
све стране дизале су се
бараке и шатори у којима је
обитавало мноштво тргова-
ца, али и пустилова и вара-
лица који су у лаковерним
радницима нашли одличне
жртве.

Било је ту, наравно, и са-
луна у којима се продавао
лош алкохол, коцкарница у
којима се свађало и играло
обележеним картама и наме-
штеним рулетом. У диму и ал-
кохолу забава би се одвија-
ла до касно у ноћ а у вече-
рима када су се делиле пла-
те долазило је до гужви и
туча. У овим необичним на-
сељима живело се напето и
често су праштали револве-
ри. Било је тако тешко сачу-
вати ред да је „Унион Паци-
фик“ морао да организује
сопствену полицију.

Упркос небројеним тешко-
ћама пруге ове две компани-
је најзад су успеле да се
приближе једна другој. До-
шао је дан када су се сусре-
ле, па и мимоишле упорно
настављајући да граде једна
поред друге. Ноћу су се рад-
ници увлачили у конкурент-
ска градилишта и кварили
посао. На крају је Вашинг-
тон енергично морао да од-
реди где ће се две пруге са-
стати.

То место било је Промон-
тори Поинт у држави Јутах.
Пруга дугачка близу 3000 ки-
лометара најзад је, после
многo перипетија, свечано
пуштена у саобраћај. Био је
то један од највећих поду-
хвата на америчком конти-
ненту.

П. С.

Велика четворица

Идеја о прузи која ће Ка-
лифорнију, далеко на запа-
ду Сједињених Држава, спо-
јити с развијеним Истоком и
Атлантским океаном, родила
се у главама четири веома
предузимљива човека из Са-
крамента, престонице Кали-
форније. Богати бакалин Ле-
ланд Стенфорд, трговац кон-
зервама и поврћем Чалс Кру-
кер и гвожђари Колис Ха-
тингтон и Марк Хопкинс и-
мали су рачуна да покрену
питање такве пруге — роба
је путовала споро, каравани-
ма или морем, чак преко рта
Хорна, често се губила и тр-
говина никако није могла да
напредује. А влада у Вашинг-
тону није много бринула о
проблемима забачене Кали-
форније на Тихом океану.

„Велика четворица“, како
су назвали ове предузимљив-

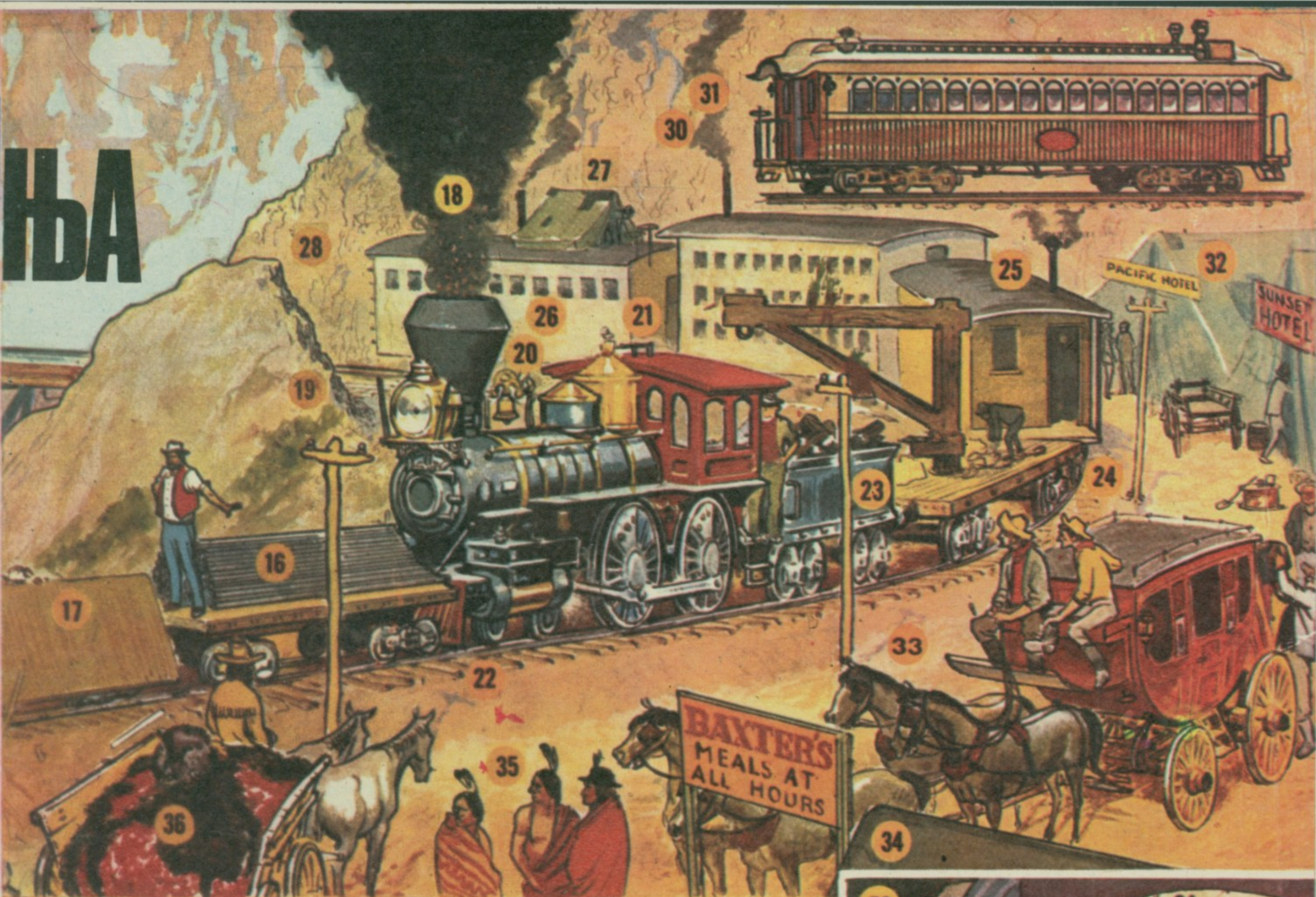

Индијанци нису били одушевлени присуством бледоликих у овим крајевима и очекали су их с оружјем

ПУТ ЗА ГВОЗДЕНИОГ КО

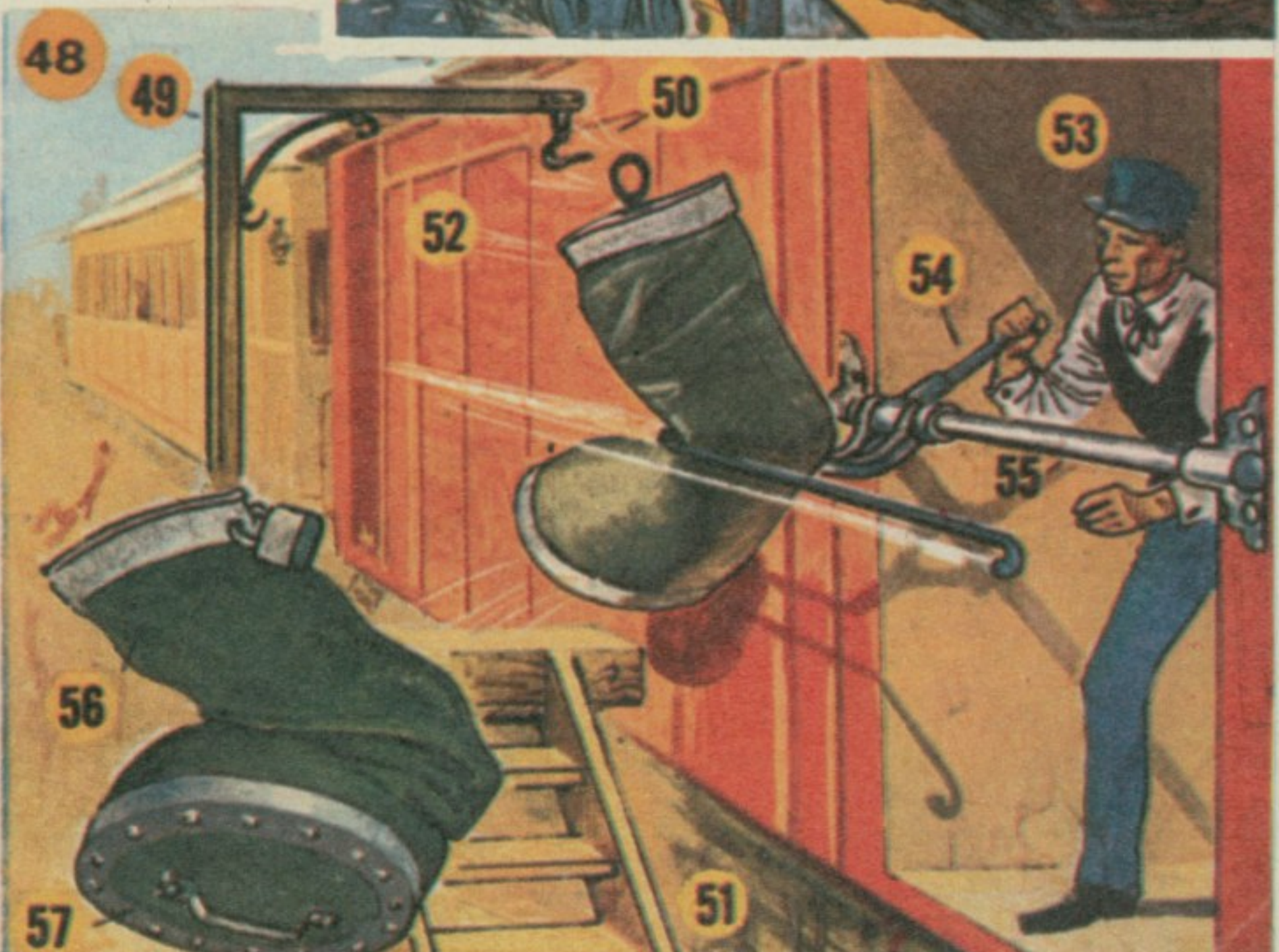
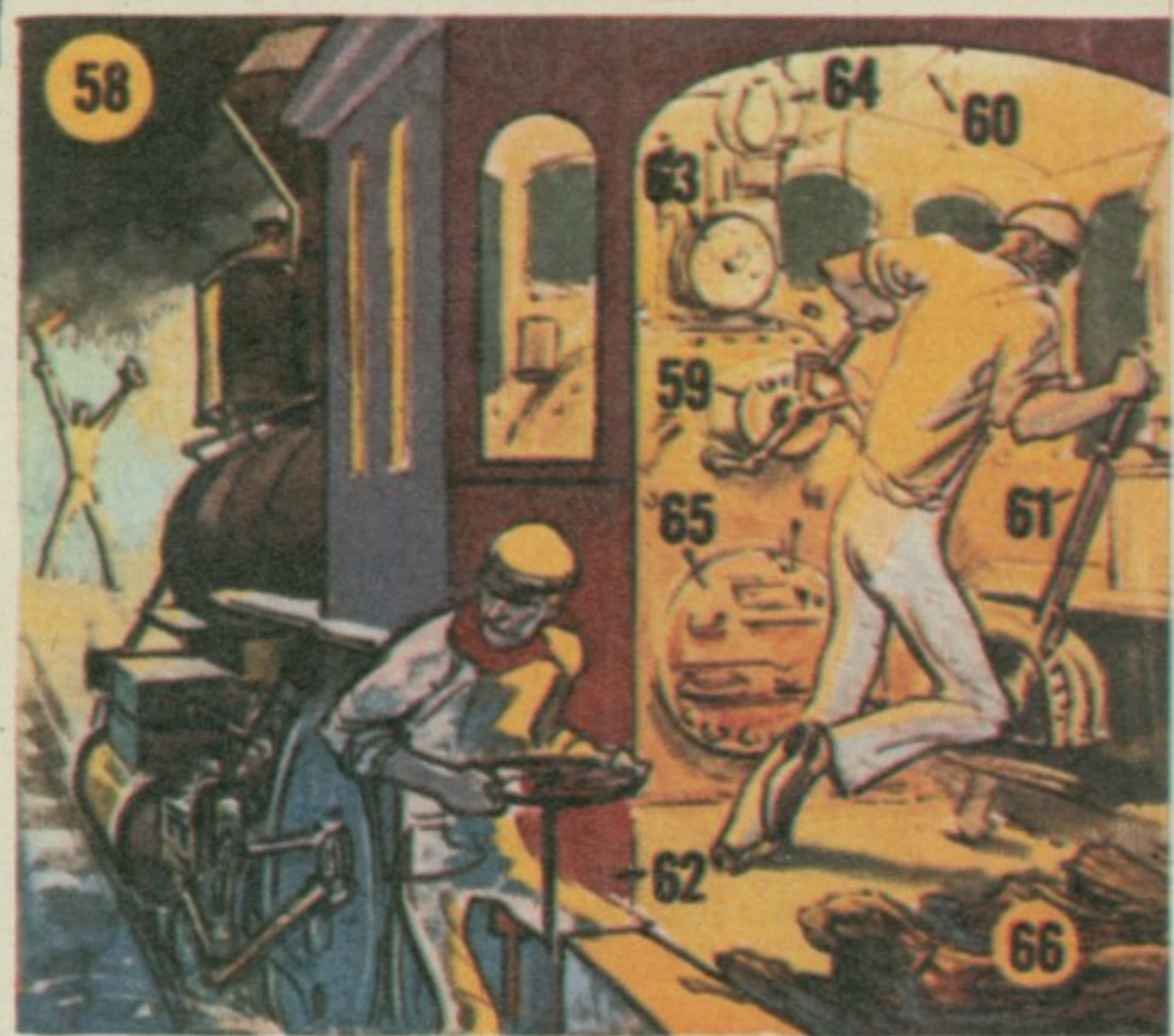

НА

ОБЈАШЊЕЊЕ УЗ СЛИКУ: — 1. Снежна лавина; 2. Дрвени тунел који штити пругу од лавине; 3. Спустиште прагова тобоганом; 4. Слагање и утовар прагова; 5. Насип; 6. Конвој колица; 7. Златан клин забијен на дан отварања; 8. Истовар прагова; 9. Надзорник који руководи групом Кинеза; 10. Постављање прагова; 11. Геометар; 12. Кинески радник; 13. Кинез засипа прагове; 14. Група која носи шине; 15. Група која закива већ постављене шине; 16. Вагон натоварен шинама; 17. Празан вагон се преврће и оставља уз пругу; 18. Локомотива се ложи дрвима; 19. Гасни фар; 20. Звоно; 21. Парна пиштаљка; 22. Раоник; 23. Тендер; 24. Вагон-дизалица; 25. Вагон-кухinja; 26. Вагон на спратове за превоз радника; 27. Кочничарев шатор; 28. Стене разбијене пијуцима; 29. Дресина; 30. Савремени путнички вагон; 31. Ручна кочица; 32. Путујуће трговине; 33. Кочије компаније „Велс-Фарго“; 34. Путујући ресторан; 35. Радознали Индијанци; 36. Бизон, главна храна радника; 37. Ловци које је компанија

најмила за снабдевање храном. Међу њима је и чувени Буфало Вил; 38. Шеф градилишта разговара са Буфалом Вилом; 39. Постављање телеграфског стуба; 40. Воз коме је стадо бизона препричило пут; 41. Несмотрени путници пуцају у бизоне; 42. Борба радника са Индијанцима; 43. Вагон типа „Зулу“, нарочито уређен за досељенике; 44. Лежај; 45. Подигнут лежај; 46. Гасна лампа; 47. Пећ на дрва; 48. Сакупљање поште; 49. Држач поштанског цака; 50. Алка поштанског цака; 51. Степенице за прилаз куки држача; 52. Поштански вагон; 53. Поштар; 54. Полуга са куком у облику укоснице за хватање цакова; 55. Осовина полуге; 56. Поштански цак с катанцем; 57. Дно цака с ручком за ношење; 58. Незгода на путу; 59. Машиновођа затвара довод паре; 60. Машиновођа парном пиштаљком обавештава кочничара на репу композиције и овај одмах кочи; 61. Машиновођа кочи локомотиву; 62. Помоћник кочи тендера; 63. М. нометар; 64. Гасна лампа; 65. Вратанца за огњиште котла; 66. Дрва за ложење.

КОМПЈУТЕР РЕШИО ТАЈНУ

Око џиновској каменој комплексу у Стоунхенџу који многи зову осмо чудо света дуго су се ломила научничка коња

Камени блокови који чине „врата“ високи су скоро 7 метара а тешки око 40 тона

У сред Енглеске, у грофовији Вилтшир код Солзберија, налази се Стоунхенџ, осмо, незванично, чудо света. Мада је Стоунхенџ стар око 3500 година, за њега су људи почели да се интересују тек почетком XVII века. Тада се, из ко зна каквих разлога, енглески краљ Џејмс I сетио да нареди свом архитекти Иниго Џонсу да сместа оде у Стоунхенџ, добро га проучи и прокине у његову тајну. Краљ је додао да ће нестрпљиво чекати Џонсов извештај.

Иниго Џонс није био много одушевљен задатком који је добио али је, чим се нашао у Стоунхенџу, променио мишљење. Оно што је тамо видео толико га је занело да је краљ имао муке да га врати у Лондон. Иниго Џонс имао је разлога да се диви својим колегама од пре 35 столећа. Читав комплекс Стоунхенџа, кружне основе, опасан је јарком и насипом пречника преко 100 метара. Пространа авенија, широка око 23 метра, води са североистока у Стоунхенџ. И авенија је опасана јарком и насипом.

ДОНЕО ИХ ЧАРОВЊАК

Унутрашњи део састоји се од џиновског камења и чудних рупа. У самој средини је олтарски камен и пет симетрично распоређених каменова, у облику потковице, који се зову „врата“ или трилитони. „Врата“ су начињена од огромних каменних монолита (камено-ва у једном комаду) од којих су два централна висока по 6 метара и 60 сантиметара. Попречни камен, који затвара врата одозго, дугачак је 4 метра и 80 сантиметара а дебелина му износи метар и по.

Око трилитона налазе се нешто мањи „стубови“ забијени у земљу и чине око џиновске потковице пун круг. У овом кругу првобитно су се налазила 32 камена висине око 4,5 метра, тешка по 25 тона, међусобно повезана попречним каменним блоковима који су чинили непрекинуту надвојну греду. На извесној удаљености од ова два комплекса, уз руб насипа, позната као ПОТКОВИЦА и САРЗЕНОВ КРУГ, налази се још један концентричан круг од 56 великих рупа ископаних у земљи, такозвани ОБРИЈЕВ КРУГ. Ближе „вратима“ су два концентрична круга, такође од рупа, названих Y и Z рупе.

Архитекта Иниго Џонс обавестио је свога краља о чудима Стоунхенџа, али није био у стању да их протумачи. После њега многи научници ишли су у Стоунхенџ и враћали се одатле задивљени и — сваки са својом теоријом о постанку ове човечјом руком начињене камене „шуме“. И док су се пуних 350 година око Стоунхенџа ломила научничка коња, народ овог краја није много размишљао о пореклу чудноватог камења задовољавајући се легендом по којој је тешке камене блокове из Ирске донео у Солзбери чаробњак Мерлин.

Најинтересантније је, ипак, што је Норман Локјер, на основу положаја Сунца чији су зраци у одређено доба године падали на извесне камене репере, установио да је Стоунхенџ подигнут између 1900. и 1500. године пре наше ере. Ово се савршено слаже с најновијим проучавањима професора Хокенса према којима је Стоунхенџ стар око 3500 година. На тај начин теорија о друидском светилишту коначно је пала у воду јер су се први друидски свештеници и Келти уопште појавили на тлу Велике Британије „тек“ пре 2500 година.

Дералд Хокенс, професор Бостонског универзитета у САД, добар део живота посветио је проучавању Стоунхенџа. Када је прикупио све могуће податке који су га занимали, једноставно их је убацио у компјутер, средно одговоре и на основу свега написао 1965. године књигу „Дешифровани Стоунхенџ“.

ВЕЛИКО ОТКРИЋЕ

Он је својим мерењима и посматрањима установио да је сваки камен постављен у вези с неком природном појавом као што су почети годишњих доба, изласци и заласци Сунца, Месечеве мере, помрачења Сунца и Месеца. ОБРИЈЕВ КРУГ од 56 тајанствених рупа давао је тачне податке о помрачењима Месеца која су се понављала у интервалу од 56 година! Бољи календар од овог каменог није се могао измислити.

Знаци у камену

Хокенс је нагласио да је Стоунхенџ био центар једне давне британске цивилизације која је своју религију заснивала на поштовању небеских тела. Он се углавном сложио с открићима сер Нормана Локјера али их је обогатио новим детаљима. Хокенс је у Стоунхенџу пронашао ни мање ни више него 120 „прецизија“, односно одређивања положаја разних небеских тела као и тачно одређивање положаја Сунца при оба солстиција и еквиноција. Изласци и заласци Месеца и положај планета и сјајних звезда такође су имали своја тачна места у каменом „инструментарију“ ове невероватне опсерваторије.

Богати владари Стоунхенџа, који су трговали с источним Средоземљем, задивљени архитектуром Грке по свој прилици су тамо изнајмили градитеље за своју џиновску опсерваторију.

Д. Е.

Д. Е.

Д. Е.

ЗНАЦИ У КАМЕНУ

Д. Е.

Д. Е.

Д. Е.

ШУБИКИ

Првобитна територија хрватског племићког рода Шубића, који се први пут помиње 1183. године, налазила се у Лучкој жупанији, у задарском залеђу. Појединци напуштају ту територију и настањују се на ширем подручју Хрватске и у далматинским градовима. Једна грана племена држи до краја XI века жупанску власт у Брибирској жупанији чиме је ударен темељ властеоском роду Брибирских Шубића или Брибираца. Почетак успона Брибирских Шубића поклапа се с почетком XIII века када су проширили власт на читаво подручје између река Крке и Зрмање тражећи да

загосподаре и далматинским градовима. Борба за угарско-хрватски престо између последњег краља из угарске династије Арпадовића и напуљских Анжујаца, у којој је и једнима и другима помоћ Павла Шубића била неопходна, омогућила је Брибирцима даљи успон. Напуљски краљ Карло II дарује му 1299. у баштину већи део Хрватске и Далмације и доживотну банску власт. Идућа етапа била је ширење власти на средњовековну Босну што је довело до сукоба Младена I Шубића са Стеваном Которманићем. Ипак, већ 1305. Брибирци постају „господари читаве Босне“. Власт Шубића почиње да опада око 1322. када се далматински градови удружују против Младена II

Њихов грб је

ВЕЛИКИ СИВ

Сари трапер Дан Харлинг нервозно се освртао док је тог хладног фебруарског дана на крпљама журио преко тихе, замрзнуте тајге. После четрдесет година лова на огромним просторима северне Канаде, развио је неко шесто чуло којим је предосећао опасност и то чуло га је сада опомињало. Морао је прећи још осам километара до своје брвнаре на обали реке Беритвуд. Проверавао је клопке које је поставио дабровима и зечевима. Клопке су биле празне, али на повратку је угледао ирваса; јурно га дуже од три сата и истрошио сву муницију пре него што му је ирвас коначно измакао.

СТРАХ У КОСТИМА

Било је то лакомислено, знао је. Прекршио је тиме и своје правило да никада не лови пушком; није више био млад, имао је скоро седамдесет година и пуштао је да клопке лове уместо њега. Али, била је то тешка зима, а залихе мяса и хране недовољне. Ирвас га је довео у искушење коме је подлегао. Сада је био у опасности, знао је.

— Како знаш да не измишљаш опасност, Дане? — упитао је самог себе гласно и одмах себи одговорио: — Зато што је осећам у костима. Осећам је јаче од хладноће и умора. Када тако осећам опасност, знам да је стварна.

Навику да разговара сам са собом имао је одавно, откако зна за себе. Раније, док је био млађи, та навика га је забрињавала; помишљао је да му можда у глави није све у реду. Али, сада, кад су га године сустигле, знао је да је то једини начин да издржи усамљеност и тишину које су га могле притиснути и смрвити.

Изишао је из шуме оморика и нашао се на чистини. Осврнуо се поново и наставио ка огромној залеђеној бари. Сада више није било никаквог заклона и мо-

— КАД ОПАСНОСТ ОСЕЋАМ ЈАЧЕ ОД ХЛАДНОЋЕ И УМОРА, ЗНАМ ДА ЈЕ ПРАВА — ГЛАСНО ЈЕ РАЗМИШЉАО СТАРИ ЛОВАЦ

рао се повити под ветром, док је ноге једва покретао. Бара је личила на дно неког дубоког суда: окруживале су је стене које је оштри арктички ветар избелио и углачао до блеска. Када је дошао у заклон стена, окренуо се још једном и... угледао свог гониоца. Био је то циновски гризли. Изишао је иза дрвећа и кад је спазио човека кога је до тада пратио само по њуху, усправио се на задње ноге.

Харлингов вид био је оштар као и у младости и јасно је видео гризлија. Медвед мркориће боје био је, тако усправљен, висок 2,5 метра и, како је трапер претпостављао, тежак око 500 килограма.

ГОТОВ СИ, СТАРЧЕ!

— Сада си готов, старче — промрмљао је Харлинг себи у браду.

Знао је да ће га медвед лако стићи пре него што успе да се попне уз најближу стену. А онда угледа нешто од чега му је застао дах. Са источне стране, низ стене, спуштао се чопор од шест вукова; нетремице су гледали гризлија који, јурећи човека, није ни на шта друго обраћао пажњу. Када је медвед стигао до половине залеђене баре, вукови су се већ спустили са стене и окружили га. Харлинг је знао да вукови обично не нападају медведе, али како је зима била тешка и за људе и за животиње, претпостављао је да их је глад на то натерала. У последњим секундама, пре него што су га вукови напали, медвед их је опазео и нагло застао да им се супротстави.

Трапер је наставио да се

пење уз стену, али је и даље посматрао шта се одиграва. Вукови, искежених зуба, кружили су око медведа. Када се медвед окренуо, покушавајући да нађе пут за повлачење, вукови су као по команди скочили на њега: уједили су га по врату, за ноге, за бокове, повлачећи се кад би он покушао да их дохвати зубима или шапама.

СТАРИ ПОЗНАНИК

Најзад, медвед се разбеснео, замумљао тако гласно да је све одјекивало и усправио на задње шапе. Вукови су се одмах бацили на његову гушу. Својим снажним шапама ухватио је једног вука у скоку, раздерао му тело оштрим канцама и бацио га на тле. Још један вук изгубио је живот у његовим шапама.

Харлинг је видео како се један вук тихо повлачи из борбе и замиче за стену, недалеко од места на коме је стајао гризли. Три преостала вука наставила су да круже око медведа, избегавајући да се нађу на домаћају његових опасних шапа.

— Невероватно! — узвикнуо је гласно Харлинг, када је видео вука који се одвојио од осталих. У њему је препознао свог старог познаника, вука кога је у прошле три године често виђао. Вук, крупан сиви мужјак тежак бар 80 килограма, коме је недостајао део левог уха, био је у целом крају познат као неустрашив и по надимку „Велики Сивко“. Трапер га послед-

ње године није виђао и већ је помишљао да је мртав. Сада је осетио чудно задовољство када је видео да је „Велики Сивко“ још жив.

Пажљиво је посматрао шта се догађа. Велики сиви вуку појавио се на врху стене иза гризлија. За тренутак је стајао непомично док су она три вука и даље кружила око медведа и нападала га. Наједном, велики сиви вуку је скочио право на гризлијева леђа и зарио му канце у врат. Медвед је покушао да се окрене не би ли некако стресао вука, али му то није успевало. Док му је крв липтала из гуше и она три вука су скочила на њега и оборила га. Медвед се борио још неколико минута, а онда није више имао снаге; ране које су му задали вукови биле су смртоносне. Велики сиви вуку подигао је главу и почео да завија. Стари трапер је наставио пут према својој кући док су четири вука раздирала леш медведа.

ДВОБОЈ

Те вечери, док је припремао себи обед, Харлинг је мислио на дан када је пре три године први пут видео великог сивог вука. Трапер је прегледао своје клопке крај реке, када је угледао чопор од једанаест вукова који су на оближњој висоравни зубима комадали једну срну. Док их је посматрао, видео је како са друге стране наилази један вуку, који очигледно није припадао чопору. Сви вукови из чопора почели су да режу на уљеза, великог сивог вука.

Сиви вуку, уместо да подије реп и побегне, наставио је да иде право преко висоравни. Није прошао ни три метра када се из чопора издвојио велики црни вуку и искезио зубе на њега. Трапер је знао да је црни вуку вођа чопора и да га сиви вуку изазива.

Два вука су почела да круже један око другог, искежених зуба, наострешене длаке, али се нису нападали. Најзад, црни вуку је скочио на сивог и угризао га за бок. Сиви вуку се окренуо, скочио црномме за гу-

шу и ухватио га зубима, а затим су се обојица свалила на земљу. Режали су, крв им је текла из рана, претрљали су се у бесној борби, а онда се раздвојили. Црни вуку је први стао на ноге, а сиви се тетурало и онда усправио. Тек што је узмакао неколико корака, црни вуку је поново скочио на њега. Сиви је пао под тежином већег вука, али се одмах прибрао и поново га зграбио зубима за гушу. Овога пута, колико год црни вуку покушавао да се отресе свог мањег противника, овај није попустио; упорно га је држао.

Најзад је црни вуку у знак предаје легао на стомак а затим се превалио на бок. Сиви вуку није више држао зубе на гуши вође чопора, али извесно време није њушку удаљавао од његовог врата из кога је текла крв. Сиви вуку је сада лако могао убити црног, али уместо то да учини пришао је мртвој срни. Остали вукови су се уклонили и тек када је он почео да једе, придружили су му се. Црни вуку је устао и нестао у шуми.

Дан Харлинг је схватио да је сведок призора који је мало који човек видео: пораз једног вође чопора вукова и успон другог. Следећих месеци трапер је често виђао чопор вукова са великим сивим вуком на челу. Једном је спазио иза њега вучицу и неколико младунчади, па је знао да је

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП

ДЕЛТА 99
„ДВОЈНИК“

ВИ ВУК

вођа нашао женку у чопору.

Следеће године Харлинг је све чешће слушао приче других трапера који су живели у Буфало Велсу о томе како чопор вукова напада стоку у насељу. Увек су помињали великог сивог вука без једног ува који предводи чопор. Траперу је било жао што су ти напади толико учестали да је глава „Великог Сивка“ уцењена и да су хајке на њега све чешће. Он лично никада није имао неприлике са великим сивим вуком нити са осталим вуковима из чопора.

Следећих месеци Харлинг је од трапера, који би понекад свратили у његову брвнару, чуо да велики сиви вук још није убијен, да његов чопор и даље хара околином. Мудри вук као да је знао да мора бежати чим угледа човека, да је у клопци. А онда, напори трапера ипак су уродили плодом. Једна потера убила је три вука из чопора, а трећи је отрован. Убрзо потом престали су напади на Буфало Велс, годину дана нико није видео чопор и сви су мислили да је велики сиви вук

угинуо, да је отрован или убијен.

НОВИ ВОЂ ЧОПОРА

Сада, када га је Дан Харлинг видео с чопором од шест вукова како напада гризлију, осетио је чудно задовољство које ни самоме

себи није могао објаснити. Можда се радовао што је жив због тога што обојица и он и вук, постају старији, и то у овој земљи где је смрт чешће правило него изузетак. Мада је следеће године повремено одлазио у Буфало Велс, стари трапер никоме није рекао да је сивог вука видео живог. Понекад га је виђао, сада са чопором од девет вукова јер је неколико младунаца порасло, у потрази за пленом у шуми или крај обала реке Бернтвуд.

Средином октобра Дан Харлинг је постављао клопке крај реке и угледао чопор вукова како јури малог карибуа, а онда га је де. „Велики Сивко“ се издвајао својом величином. За тренутак је Харлинг застао непомичан јер му се учинило да се успомене поигравају с њим. Један скоро одрастао сиви вук прилазио је чопору који је режањем дочекао уљеза. „Велики Сивко“ му је храбро пошао у сусрет. Још једном је стари трапер имао прилику да посматра крволочну борбу два вука, двобојна живот и

смрт. А када је после борбе, један сиви вук пришао мртвом карибуу и чопору, више то није био „Велики Сивко“. Чопор је добио новог вођу.

Велики сиви вук се с великим напором подигао на ноге, прешао неколико корака, а онда опет пао. Чопор је са новим вођом нестао у шуми, оставивши оглодане кости убијене животиње и непомично тело бившег предводника. Наједном, Харлинг је видео како сиви вук поново покушава да устане: тело му је било распорено од груди до репа, тешко је дисао, али је јасним очима гледао трапера који му је пришао на метар. Стари трапер му је климнуо главом, подигао пушку, испалио му два метка међу очи, а онда је пошао. Тек када је доста измакао, окренуо се и последњи пут погледао беживотно тело „Великог Сивка“.

Вукови су скакали и гризлију за врат, уједали га и повлачили се пре него што би он успео да их дохвати зубима и шапама.

Харлинг је, уосталом, знао да су вукови ретко изгладнели, да обично успевају да улове довољно дивљачи за храну — сем ако зима није изузетно оштра — и да ће ретко дирнути мртву животињу, без обзира да ли је угинула природном смрћу или ју је убио човек. И мада је стари трапер знао да нема у тако суровом крају као што је север Канаде места сентименталности, ипак се надао да ће велики сиви вук измаћи потерама ловаца и заобићи отровне мамце.

ЦРНА БРАДА И ИНДИЈАНЦИ

Тог касног августовског поподнева 1944. мој друг Јан Стејн и ја неопажено смо се приближили обали и сакрили у густош. Над каналом је владала тишина и ми смо без журбе припремили боце с бензином...

Са Стејном сам друговао још од најмлађих дана. Он ме је, после немачке окупације Холандије, и увео у покрет отпора. Тада сам био сасвим млад и незаинтересован за политику, али ме је дубоко вређало што Немци, уз помоћ неких Холанђана, хоће да покоре моју земљу. У почетку, додуше, нисам имао прилике да се истакнем, али сам на тајним састанцима слушао о групама наших другова које су у Амстердаму ликвидирале колаборационисте, вршиле нападе на немачке камионе и, нарочито, бродове који су каналима превозили муницију и опрему за немачку војску.

СУМЊА

Равномерно бректање бродског мотора прену ме из мисли. Ускоро се појави и брод који је у сумраку подсећао на какав црни ковчег.

— То је — шапну ми Стејн. — Хајдемо!

Узјахали смо бицикле и кренули према мосту. Сачекали смо да се брод нађе испод нас и испустили боце. Чим су пале на палубу премазану катраном, букнула је ватра. Чули смо вику и видели три члана посаде како искачу и пливају према обали. Ускоро почеше да одјекују и експлозије муниције.

— Та сандучара је носила најмање две стотине тона муниције — примети Стејн када смо мало измакли.

— Надам се да ће вођа бити задовољан — одговорио сам.

Стејн се нагло окрете и рече ми озбиљним гласом:

— Вођа не зна ништа о овој акцији, Вилфриде.

Био сам толико изненађен и збуњен да нисам поставио никакво питање. Он је неко време ћутао замишљен, а онда поче:

— Већ неколико недеља сумњам у вођу. Последње четири акције које смо имали углавном су се лоше завршиле. Готово сви другови који су у њима учествовали погинули су или су ухапшени. Било је очигледно да неко обавештава непријатеља о месту и времену њиховог извођења. Нешто ми говори да је то управо он, али још немам доказа. Зато сам ову акцију замислио сам. И видиш — успела је!

ДВОЈИЦА ПРОТИВ ГРДОСИЈЕ

Прошле су две недеље. Једне вечери Јан Стејн је дошао к мени и рекао да има необориве доказе против нашег вође Рика Ван Дорпа, познатог под илегалним именом Фантомас. — Ухватићемо ту хуљу, Вилфриде, и извести је пред ратни савет. Више никога неће издати!

Никада ми самом не би пало на памет да посумњам у Рика Ван Дорпа, али сам био сигуран да Јан никога не би оптужио без основе. Зато, када ми је те вечери рекао да пођем с њим, без речи сам се обукао, узео револвер и кренуо.

Док смо ишли према Риковом

ОБРАЧУН НА ОБАЛИ

Неуспеси холандског Покрета отпора навели су илегалца Стејна на помисао да се ради о издаји

окровишту, питао сам се како ћемо изићи на крај с њим. Био је права грдосија, а нас двојица мршави младићи, па још изнурени оскудицом и свакојаким напорима.

После дужег лешачења, стигли смо до једне усамљене куће на обали. Стејн закуца на врата на већ добро познати, уговорени начин.

Рик се мало изненади када нас је угледао, али нас позва да седнемо. У том тренутку, Јан извади револвер. — Твоја прљава игра је завршена, Фантомасе — рече. — Дигни руке и пођи с нама.

Али, тада се огромна телесина покрену брзином коју од ње нико не би очекивао. Рик дохвати један крчаг и хитну га право Јану у главу. Овај се без речи сруши на под. Ја хтедох да опалим али се цинова рука већ нађе на мом лицу. Соба ми се заврте пред очима а онда — паде мрак.

Када сам дошао себи, видех да лежим на стомаку, руку везаних отпозади. Исто је било и са Јаном, који је лежао поред мене.

— Шта је, момци, — ругао нам се Рик — мислили сте да ћете ме се тако лако дочепати? Зелени сте ви

још за мене. Сад ћу јавити војној полицији да дође по вас. Можда ни сте знали да с њом имам специјалну телефонску везу?

УДРИ ГА, САД!

Стејн напреже сву снагу, успе да се подигне и седне на једну столицу. — У реду, Рик, био си вештији. — рече — Умрећемо... Само, надам се да нам у име старог пријатељства нећеш одбити последњу цигарету пре него што дођу твоји пријатељи из полиције.

За то време, ја сам се и сам довукао до једне клупе поред стола.

Ван Дорп је неко време оклевао, а онда се нагнуо и пружио руку према столу да дохвати пакло са цигаретама које је тамо стајало. Био је тик поред мене. Нешто у мени рече: „Удри га, сад!“ и ја скупих колена па га свом снагом ударих ногама у слабину. Од неочекиваног ударца у осетљиво место, Рик се затетура и паде право на Стејна, који га спремно до-

чека и раменом одбаци на под. Рик закачи потиљком угао стола, а онда се стропошта и остаде непомичан.

— Извуци брзо из мог џепа упалач, запали га и стави на сто! — нареди ми Стејн.

Са много неспретности и страха успео сам да, онако везан, извршим његово наређење. Стејн наднесе руке над пламен. Када се ослободио веза, исто то учини и с мојим. Уто зачусмо брујање мотора: Немци.

— Шта да радимо с Фантомасом? — упитах.

— Ништа. Немамо више времена.

И под заштитом мрака, потрчасмо колико су нас ноге носиле.

☆☆☆

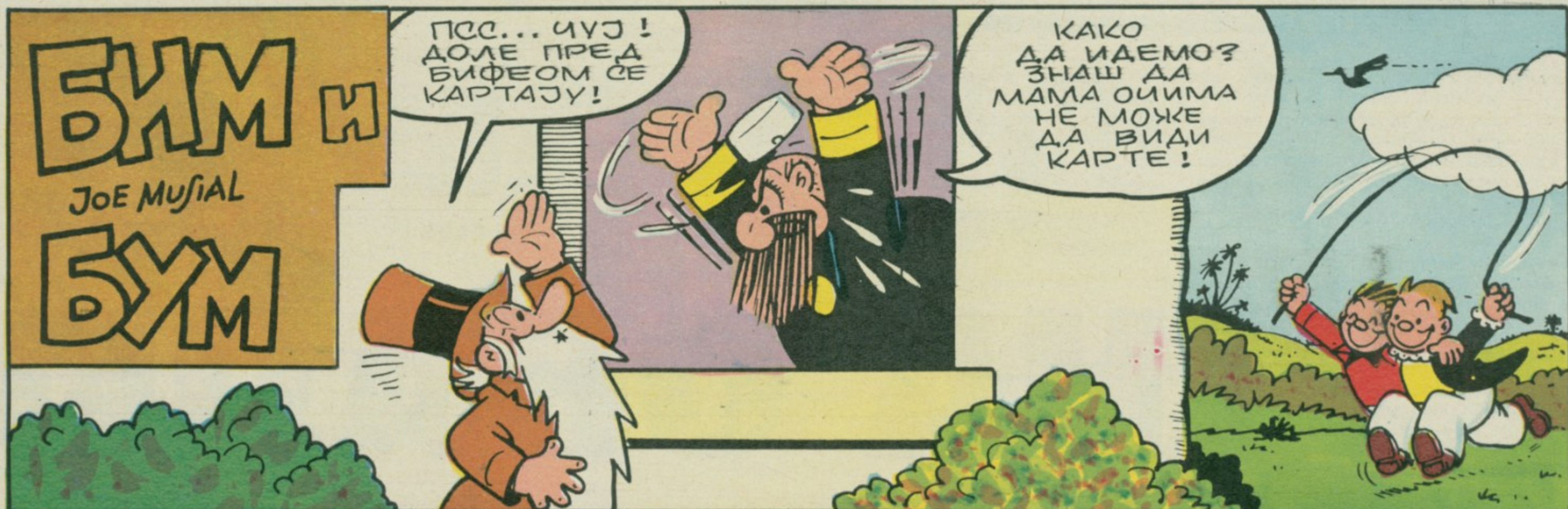
Сутрадан је Стејн обавестио руководиство покрета отпора о издаји Рика Ван Дорпа. Ипак, нисмо стигли ништа да предузмемо против њега; само неколико дана касније, погинуо је док су савезнички авиони бомбардовали луку.

Тако је уништена легенда о Фантомасу.

Вилфрид Дивал

Од неочекиваног ударца у слабину Рик се затетура и паде право на Стејна

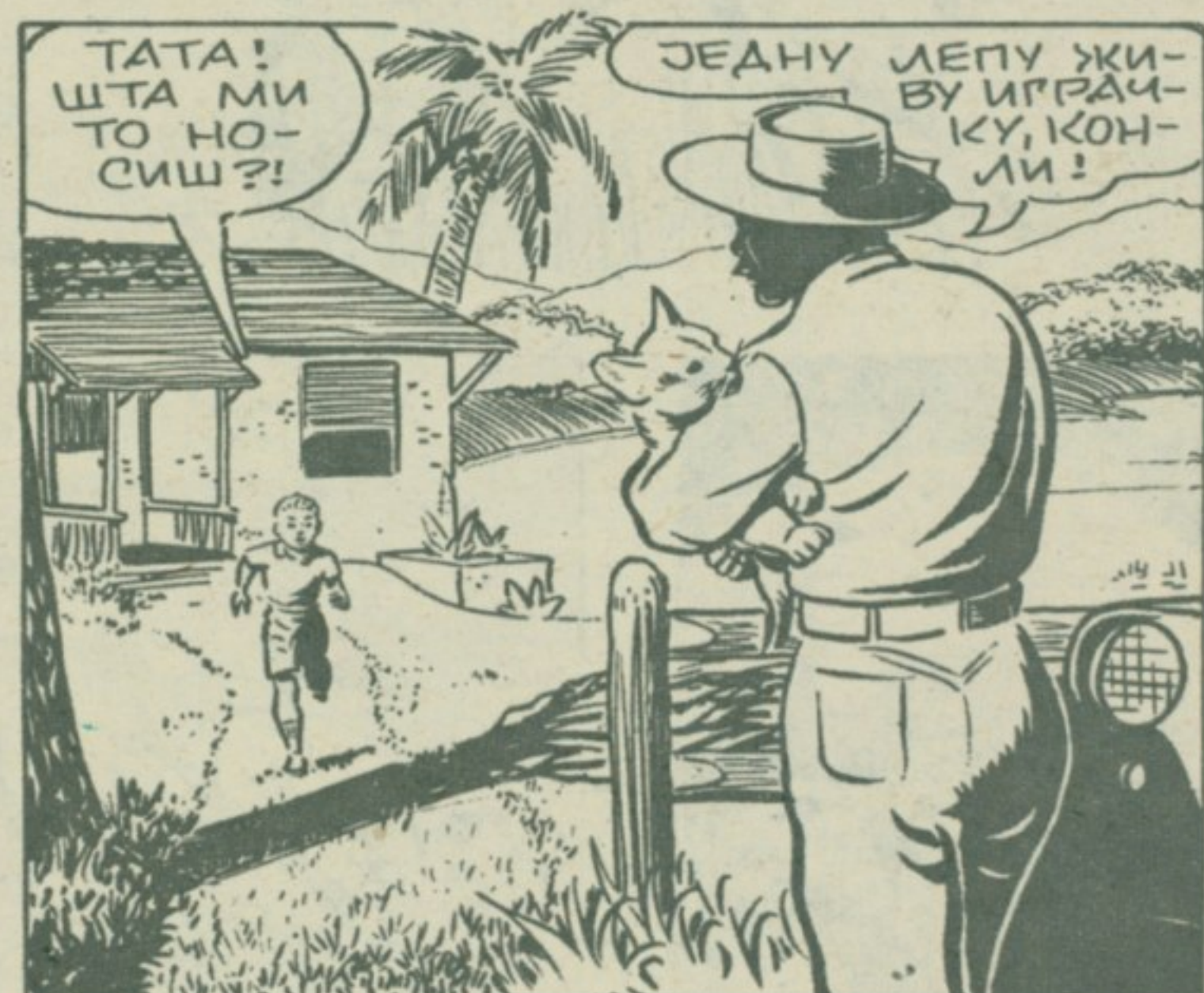

ФАНТОМ ДЕЧАК И ЛАВ

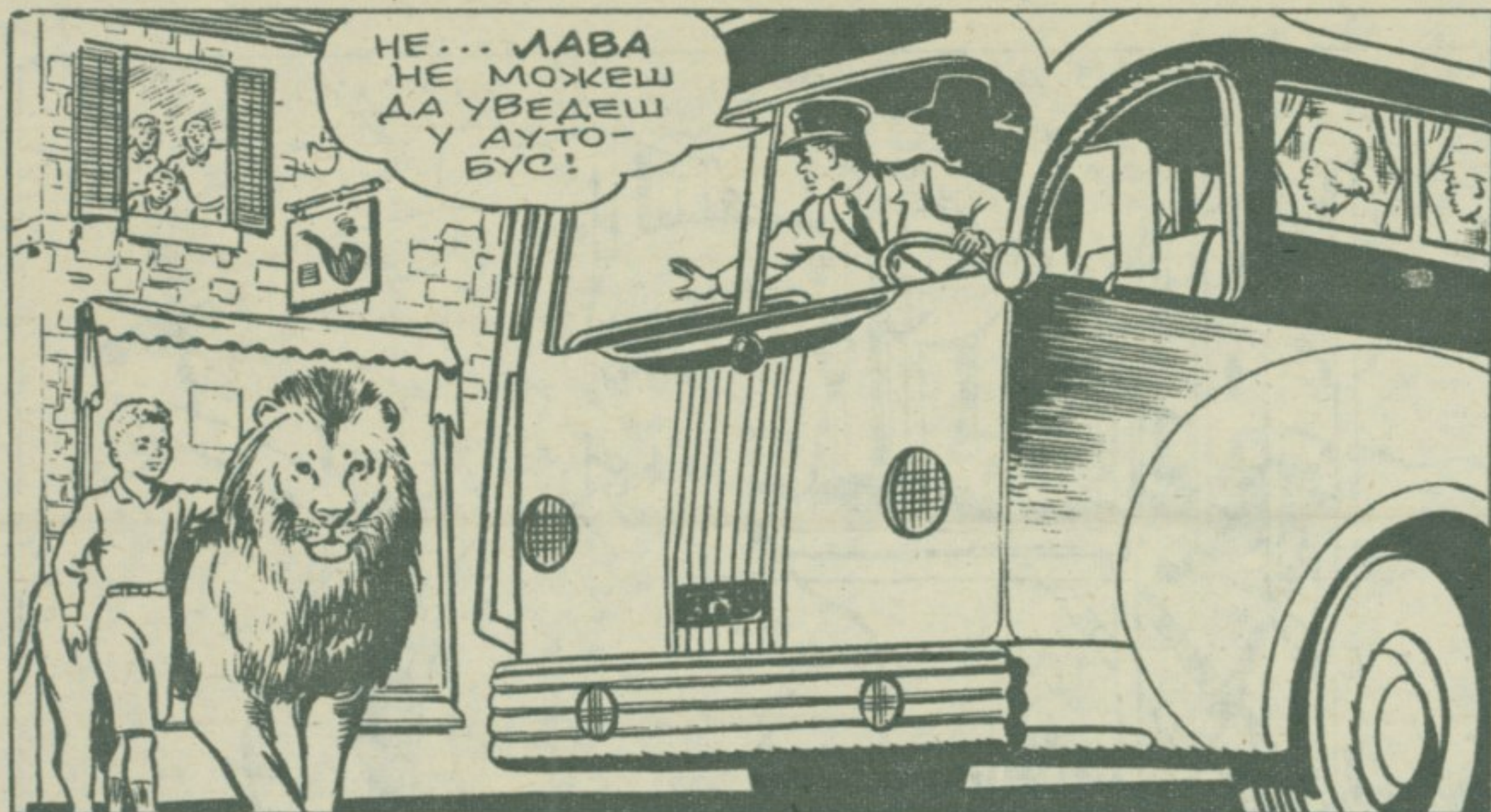

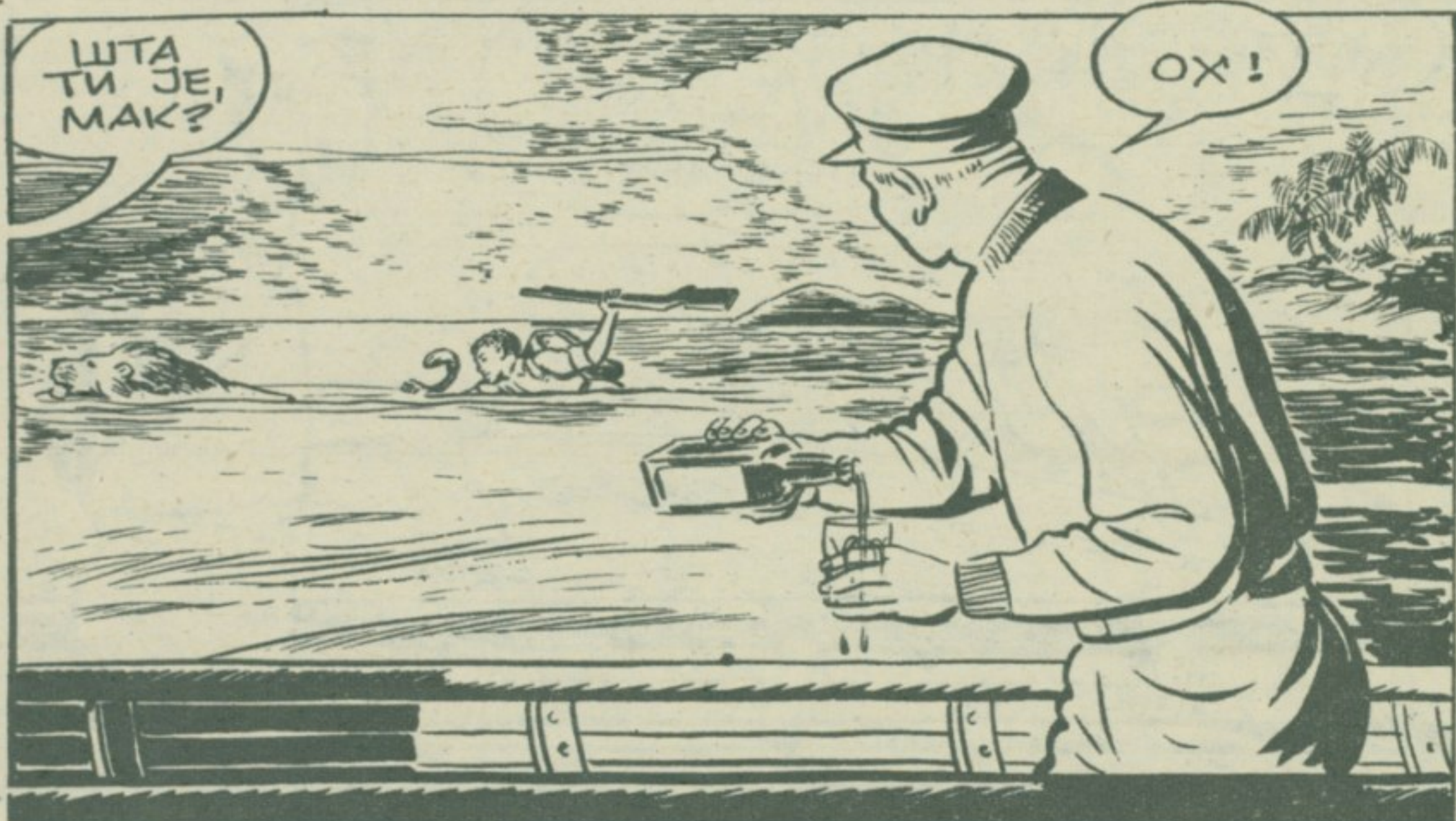
© 1961 King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

1072

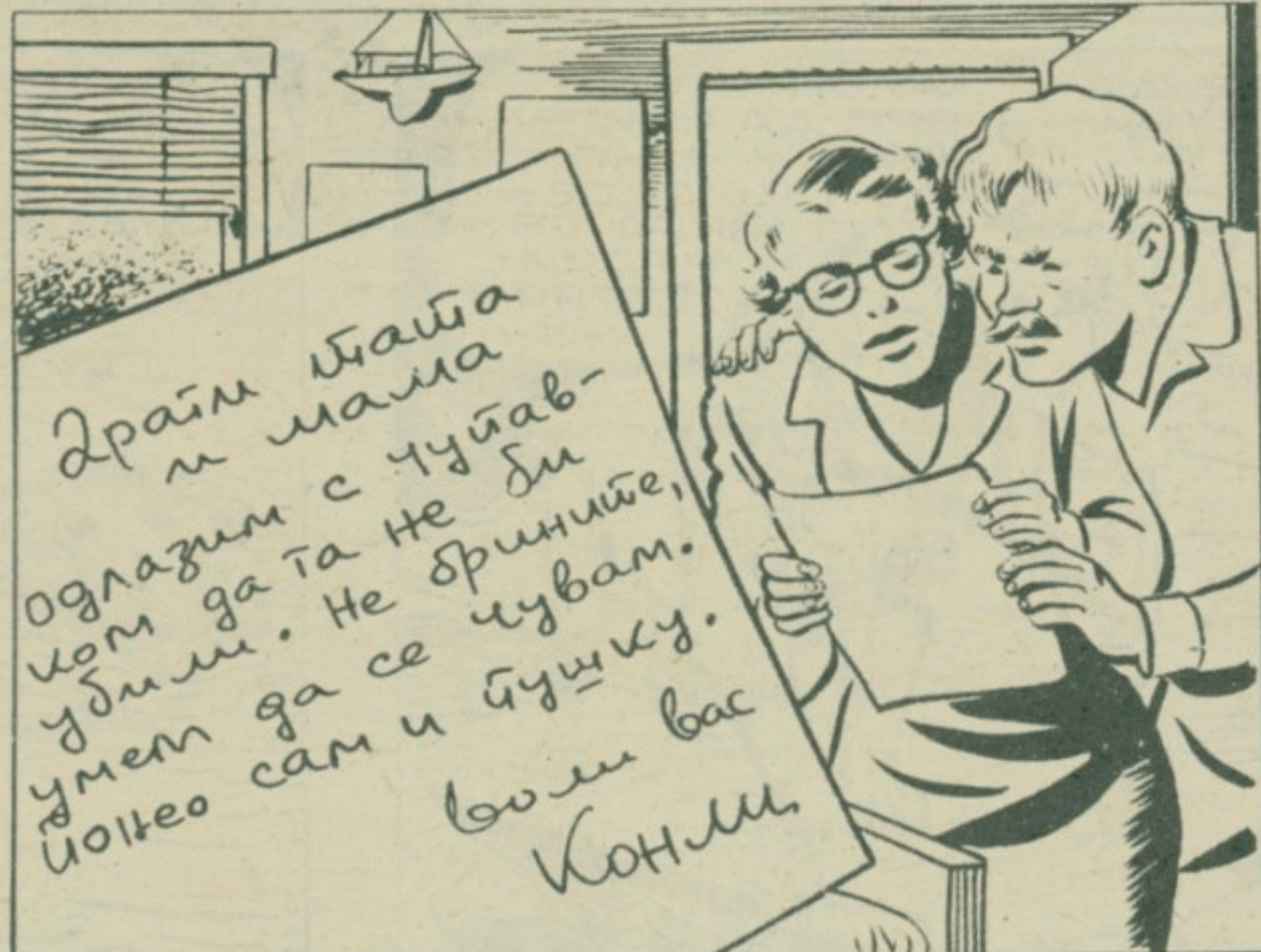

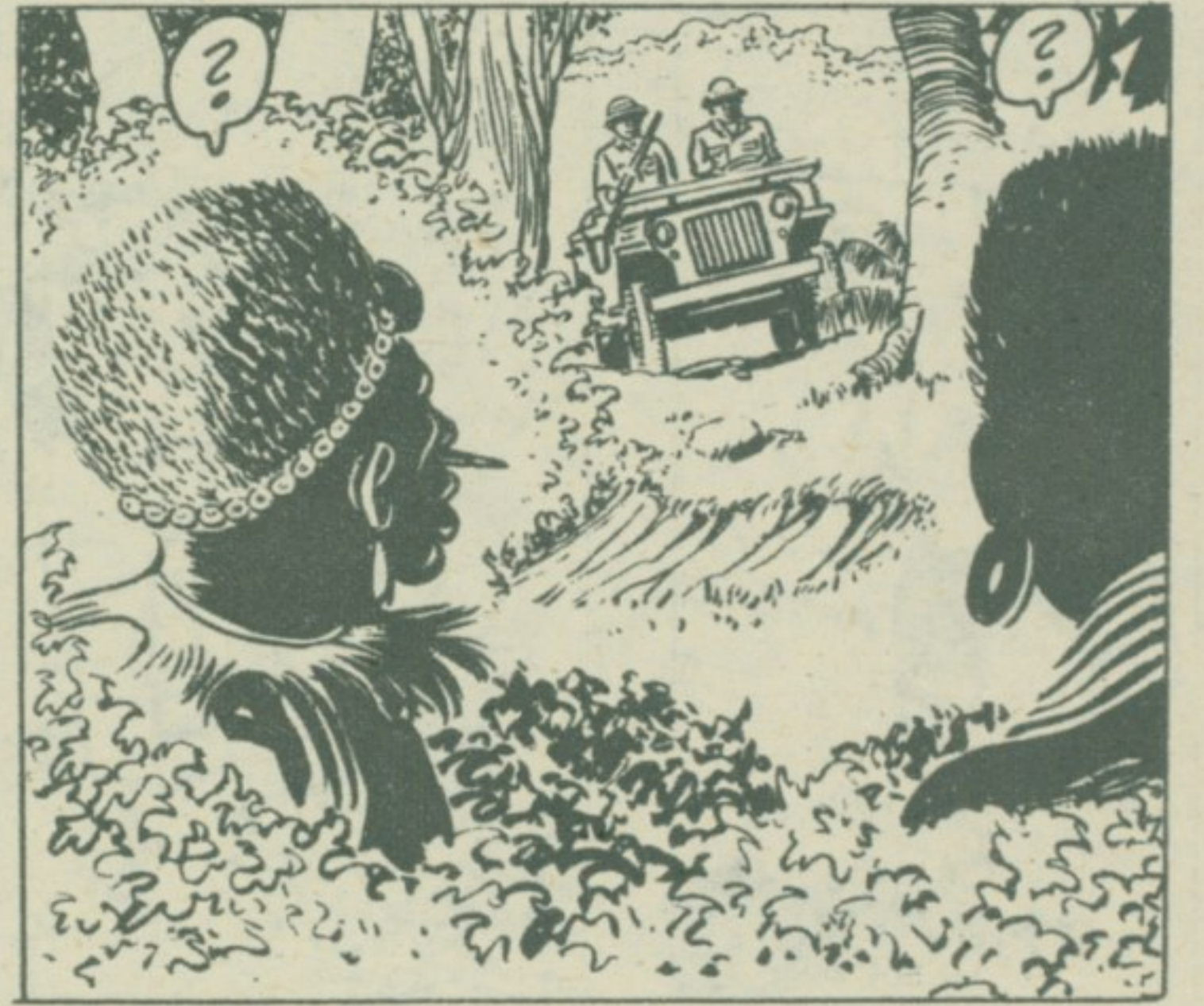

WILSON
McCoy
4-30

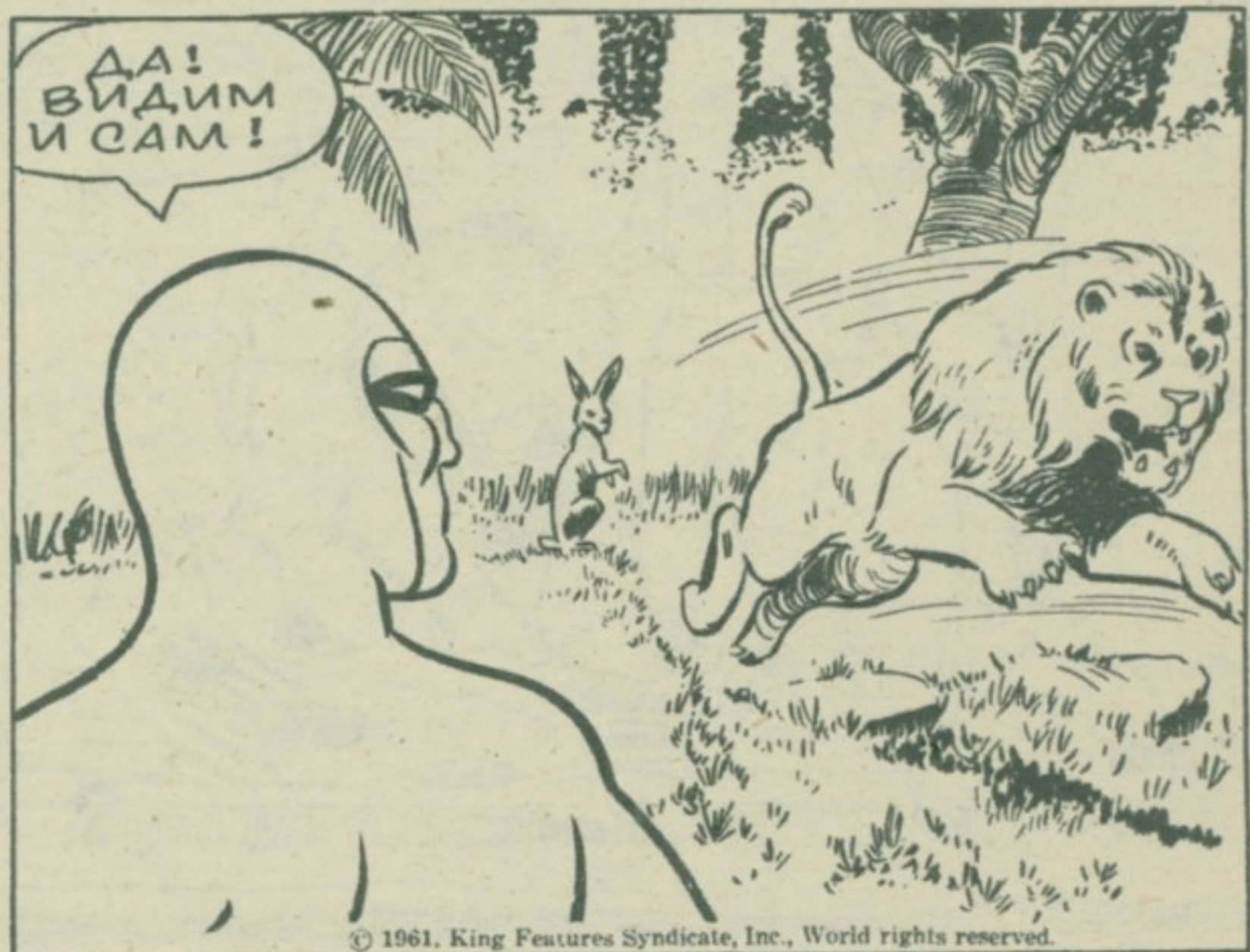
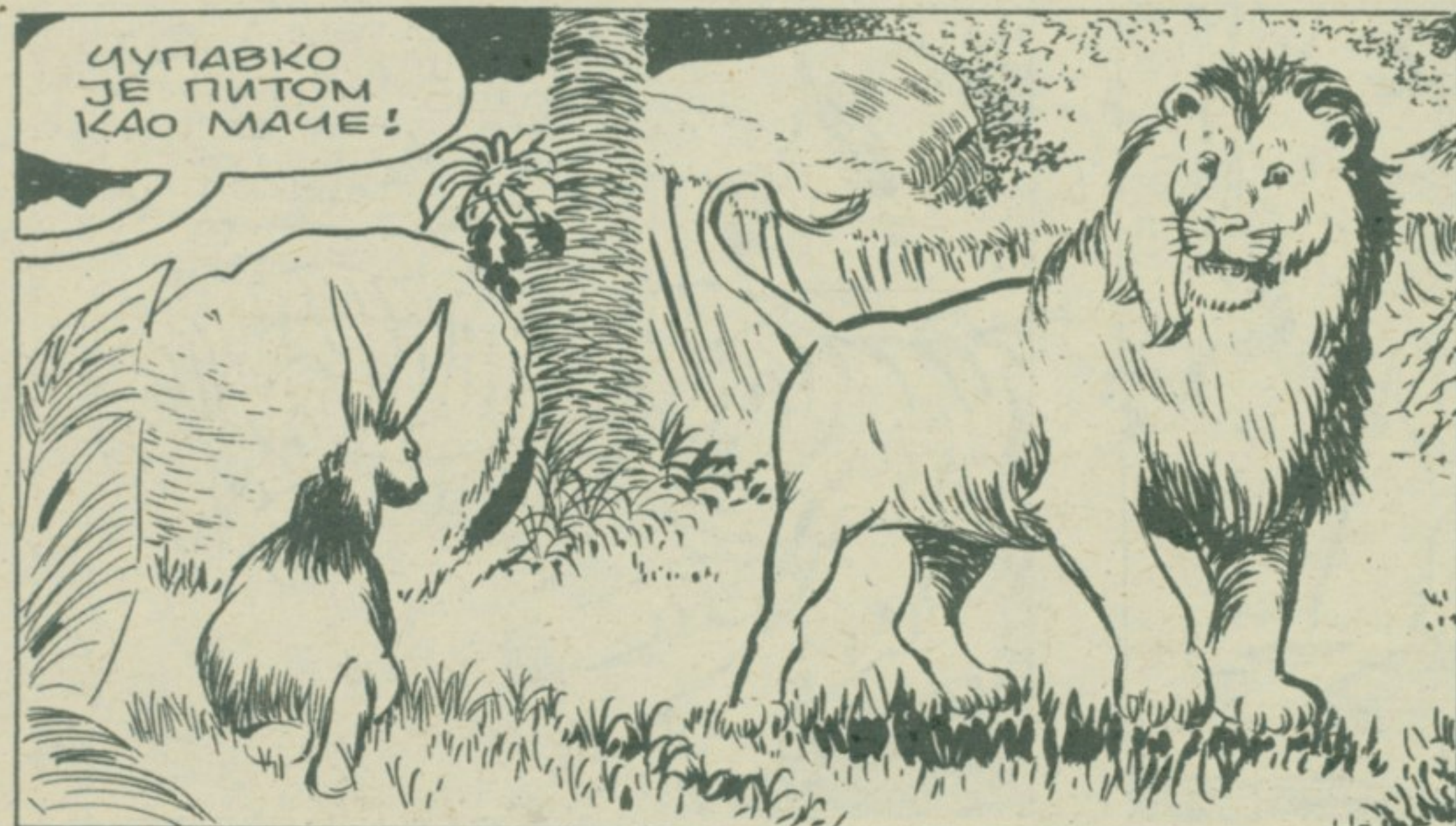
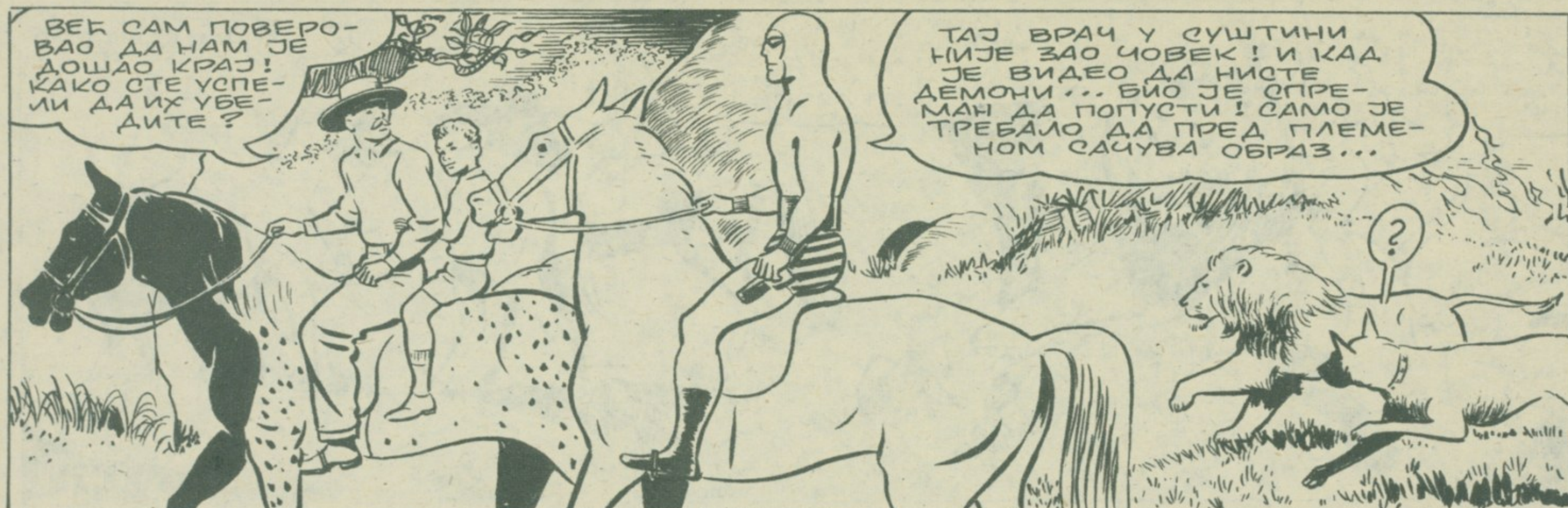

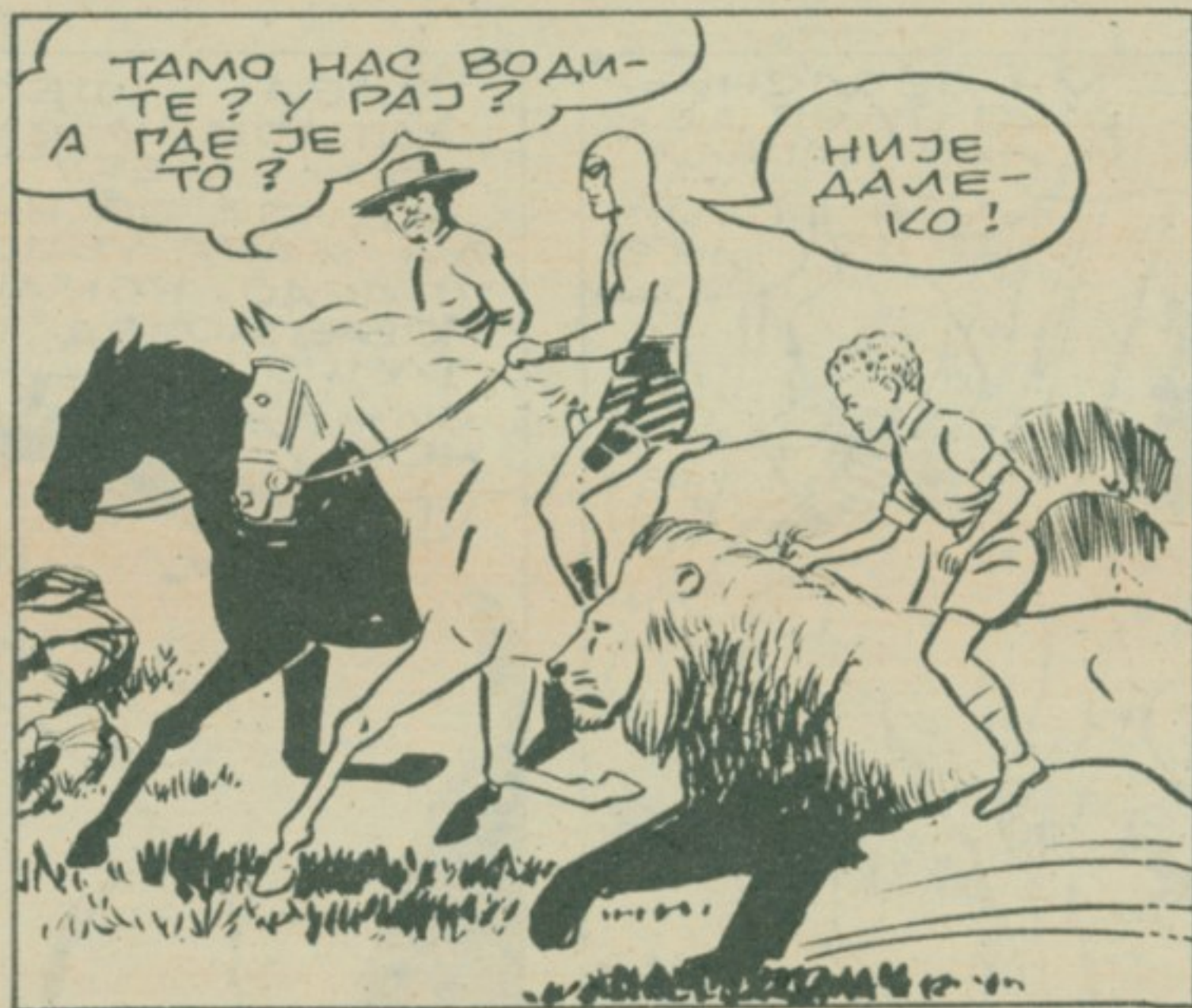

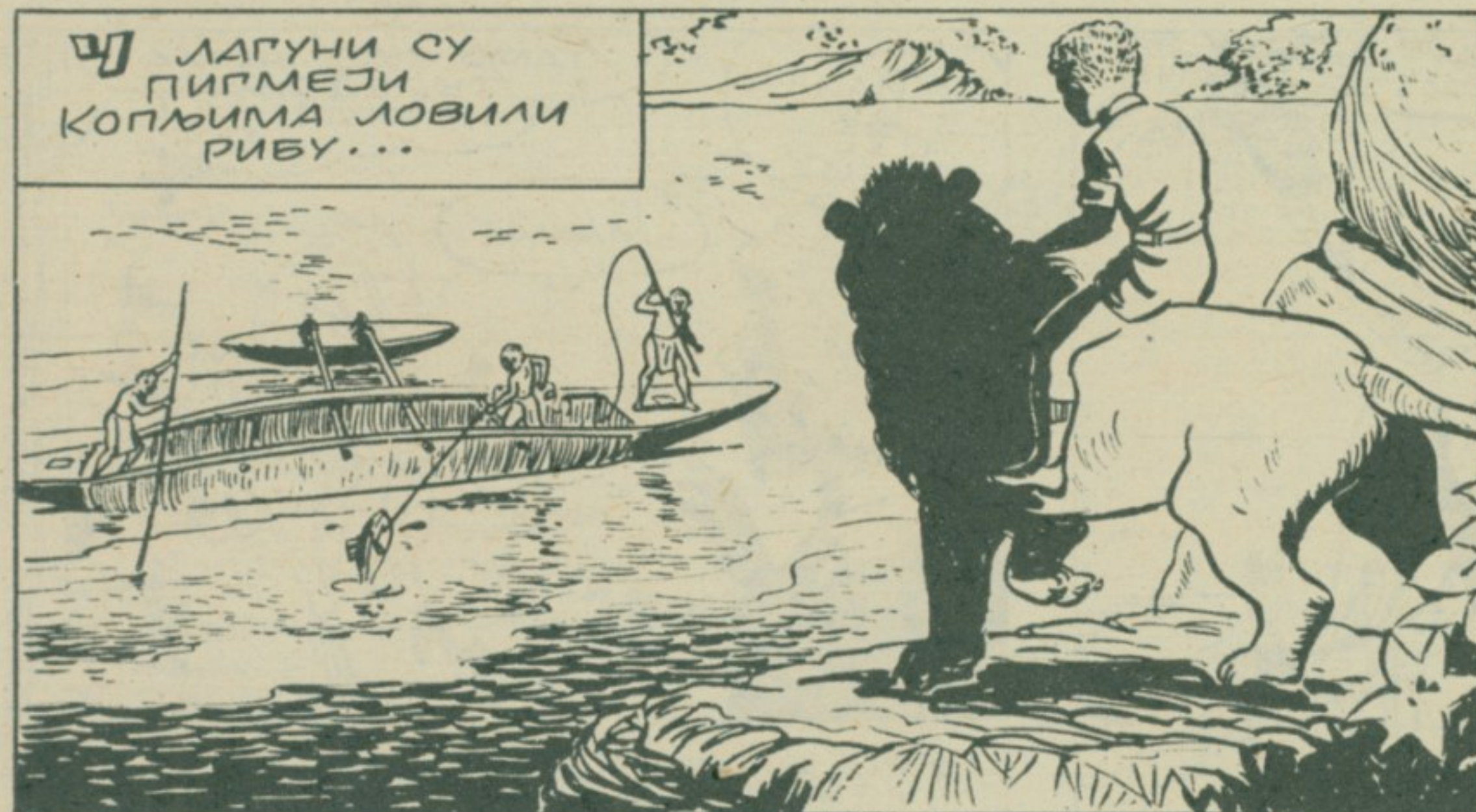

ЕКА СОЛО

СКИДА СУ ПОЗВАЛИ У ЈЕДНУ ЛОНДОНСКУ АГЕНЦИЈУ...

ЗНАЧИ, ПРИСТАЈЕТЕ ДА ВОЗИТЕ НАША КОЛА ПРИЛИКОМ ПРВЕ ИСПОРУКЕ НОВАЦА?

ПРОМЕНА ЋЕ МИ ПРИЈАТИ!

БУДИТЕ ИСПРЕД БАНКЕ СУТРА У ДВА ПО ПОДНЕ!

ДОСКОЧИТЕ БАНДИТИМА

ПРЕНОСИТЕ НОВАЦ НАШИМ КОЛИМА

СВЕ ЋЕ БИТИ СПРЕМНО! НАДАМ СЕ ДА ВАМ ОВАЈ ЗАДАТАК НЕЋЕ БИТИ НЕУЗБУДЉИВ!

ОВА КОЛА СУ КАО ТРЕЗОРИ НА ТОЧКОВИМА! ЧИМ СЕ УТОВАРИ НОВАЦ ВРАТА СЕ ЗАКЉУЧАВАЈУ!

А ШТА АКО БАНДИТИ ПРОВАЛЕ ВРАТА?

У ТОМ СЛУЧАЈУ ИЗЛИВА СЕ НЕИЗБЕРСИВА БОЈА ПРЕКО НОВЧАНИЦА И ЧИНИ ИХ БЕЗВРЕДНИМ... СЕМ ЗА БАНКУ! ИСТО СЕ ДОРАБА ПОЛА ЧАСА ПОСЛЕ ВРЕМЕНА ОДРЕЂЕНОГ ЗА ИСПОРУКУ!

ДОБРО! СУТРА ДОЛАЗИМ ПРЕД БАНКУ СВОЈИМ КОЛИМА!

ТРЕБАЛО ЈЕ ДА СКИДА ИСПОРУЧИ ЈЕДНОЈ ФАБРИЦИ НОВАЦ ЗА ТРОНЕДЕЉНУ ИСПЛАТУ РАДНИКА КОЈИ СУ ОДЈАЗИЛИ НА КОЛЕКТИВНИ ОДМОР. КРЕНУО ЈЕ ПРЕМА БАНЦИ КАДА...

ШТАА?!

ПЛАНИРАШИ СУ НЕКАКО ДОЗНАЛИ ЗА ОВАЈ ПЛАН... И НАМЕСТО СКИДА УБАЦИЛИ СУ СВОГ ЧОВЕКА...

НИЈЕ СА СВИМ ОНЕСВЕШЉЕН!

ОНДА ГА ВЕЖИ... ТАКО ЋЕМО ГА УКЛОНИТИ С ПУТА ДОК НЕ ОБАВИМО ПОСО!

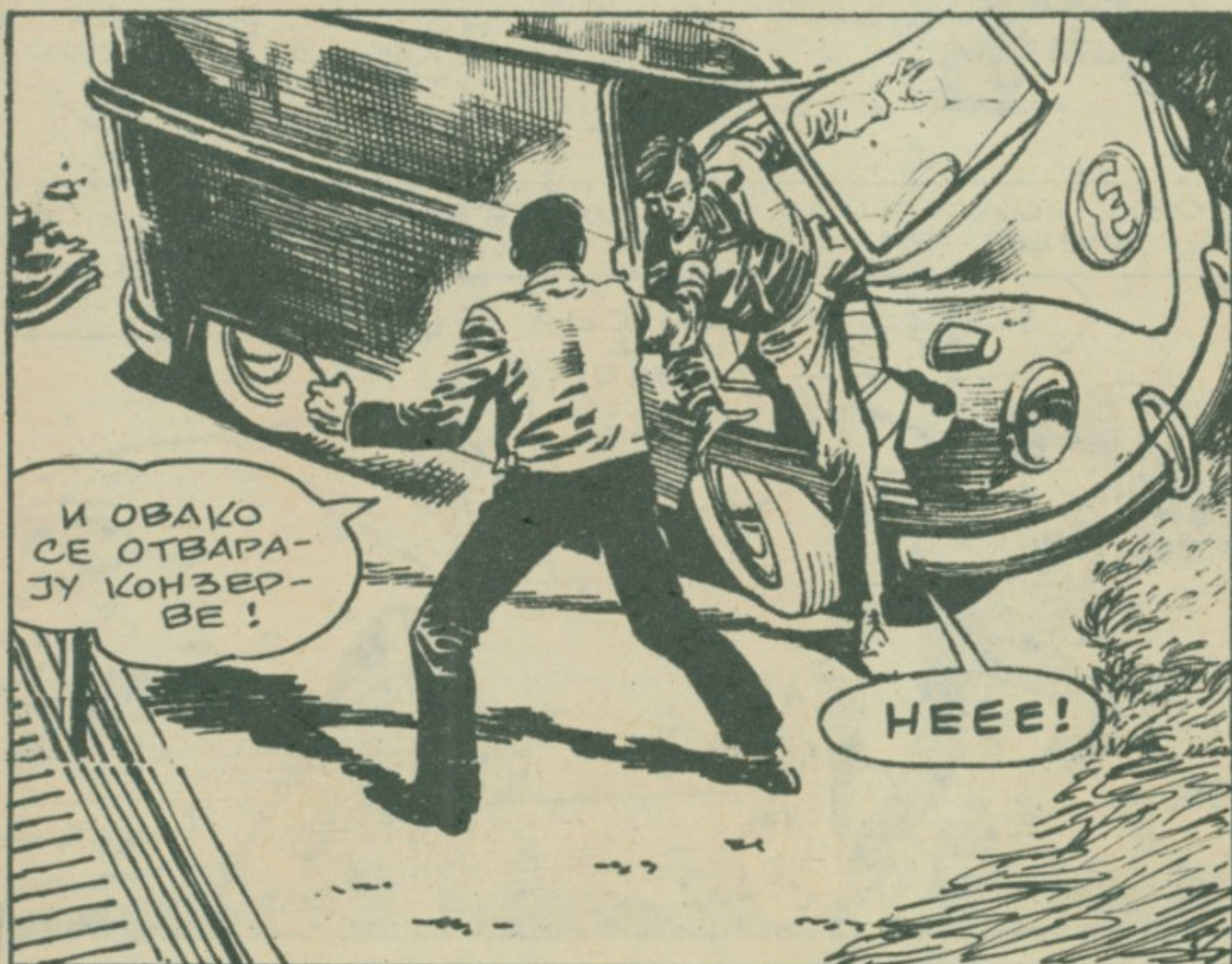
ЗНАЧИ... ЈЕДАН ОД БАНДИТА ЋЕ ЗАУЗЕТИ МОЈЕ МЕСТО ЗА ВОЛАНОМ КОЛА КОЈА ПРЕНОСЕ НОВАЦ! ВЕРОВАТНО МИСЛЕ ДА ЋЕ ИХ МОЋИ ОТВОРИТИ...

КАДА СУ СВИ БАНДИТИ ОТИШЛИ, СКИДА СОЛО ЈЕ ПОКУШАО ДА СЕ ОСЛОБОДИ...

СВА СРЕЋА ШТО ЈЕ МЕТАЛ НА МЕСТУ УДАРЦА ОШТАР...

СКИДОВА КОЛА БИЛА СУ ОШТЕЋЕНА И МОГАО ЈЕ ДА УПОТРЕБИ САМО КАМИОН КОЈИМ МУ ЈЕ ПОСТАВЉЕНА ЗАСЕДА...

НАДАМ СЕ ДА ОВА СТАРА КАНТА МОЖЕ ЈОШ ДА СЕ КРЕЊЕ!

ИЗВУКАВШИ ВОЗАЧА ИЗ
УКРАДЕНИХ КОЛА, СКИД
ЈЕ УСКОЧИО У ЊИХ...

САД
ПУН ГАС...
ДА НА
ВРЕМЕ
СТИГНЕМ У
ФАБРИ-
КУ...

СКИД ЈЕ ВОЗИО КАО ДА СЕ НАЛАЗИ
НА ТРКАЧКОЈ СТАЗИ...

Ч МЕЂУВРЕМЕНУ, У ПОТЕРИ ЗА УКРАДЕНИМ
НОВЦЕМ, ПОЛИЦИЈА ЈЕ ЗАПОСЕЛА СВЕ ПУТЕ-
ВЕ...

НЕМАМ
ВРЕМЕНА ДА
СЕ ЗАУСТАВИМ
И ДА ИМ ОБЈА-
ШЊАВАМ... ДА
САМ ЈА ПРАВИ
СКИД СОЛО!

НЕ СМАЊУЈУКИ БРЗИНУ ОН СЕ СВО-
ЈИМ ОКЛОПЉЕНИМ КОЛИМА ПРОВУКАО
ИЗМЕЂУ
ПОЛИ-
ЦИЈ-
СКИХ...

ИДИОТ!

ХЕЈ!

НЕ СКИДАЈУКИ НОГУ С ПАПУЦИЦЕ ЗА ГАС
СКИД ЈЕ ЈУРИО УЛИЦАМА ДОК СУ ЗА ЊИМ
ЈУРИЛА
ПОЛИЦИЈСКА
КОЛА...

СТИГНУ
У ПО-
СЛЕДЊЕМ
ТРЕНУТКУ!

НА УЛАЗУ У ФАБРИКУ...

ЧЗ ШКРИПУ КОЧНИЦА КОЛА СУ СЕ
ЗАУСТАВИЛА ПРЕД ЗГРАДОМ БЛА-
ГАНЕ...

ШТА СЕ
ДОГАЂА?

ИМАТЕ
САМО ПЕТ
СЕКУНДИ ДА
ОТВОРИТЕ
ЗАДИЊА
ВРАТА!
ОСТАЛО ЋУ
ВАМ КАСНИЈЕ
ОБЈАСНИТИ!

НОВАЦ ЈЕ БИО СПАСЕН... САД ЈЕ СКИДА ТРЕБАЛО
СПАСАВАТИ ОД
ПОЛИЦИЈАЦА...

СВЕ ЈЕ У РЕДУ, ПО-
РУЧНИЦЕ! НИШТА
НИЈЕ УКРАДЕНО...
НОВЧАНИЦЕ НИСУ
ОБОЈЕНЕ... ЗАХВА-
ЉУЈУКИ
СКИДУ!

ХУ! А
РЕКЛИ СУ
МИ ДА ЈЕ
ОВАЈ ПОСАС
НЕУЗБУД-
ЉИВ!

КРАЈ

НУЛА Х**** ПОБУНА ЖИВОТИЊА

ЛЕДЕКИ НАСТАВАК: ПОТЕРА!

ВРЕМЕ ПО ДАРВИЛУ

Сви ДАРВИЛОВИ производи имају гаранцију.

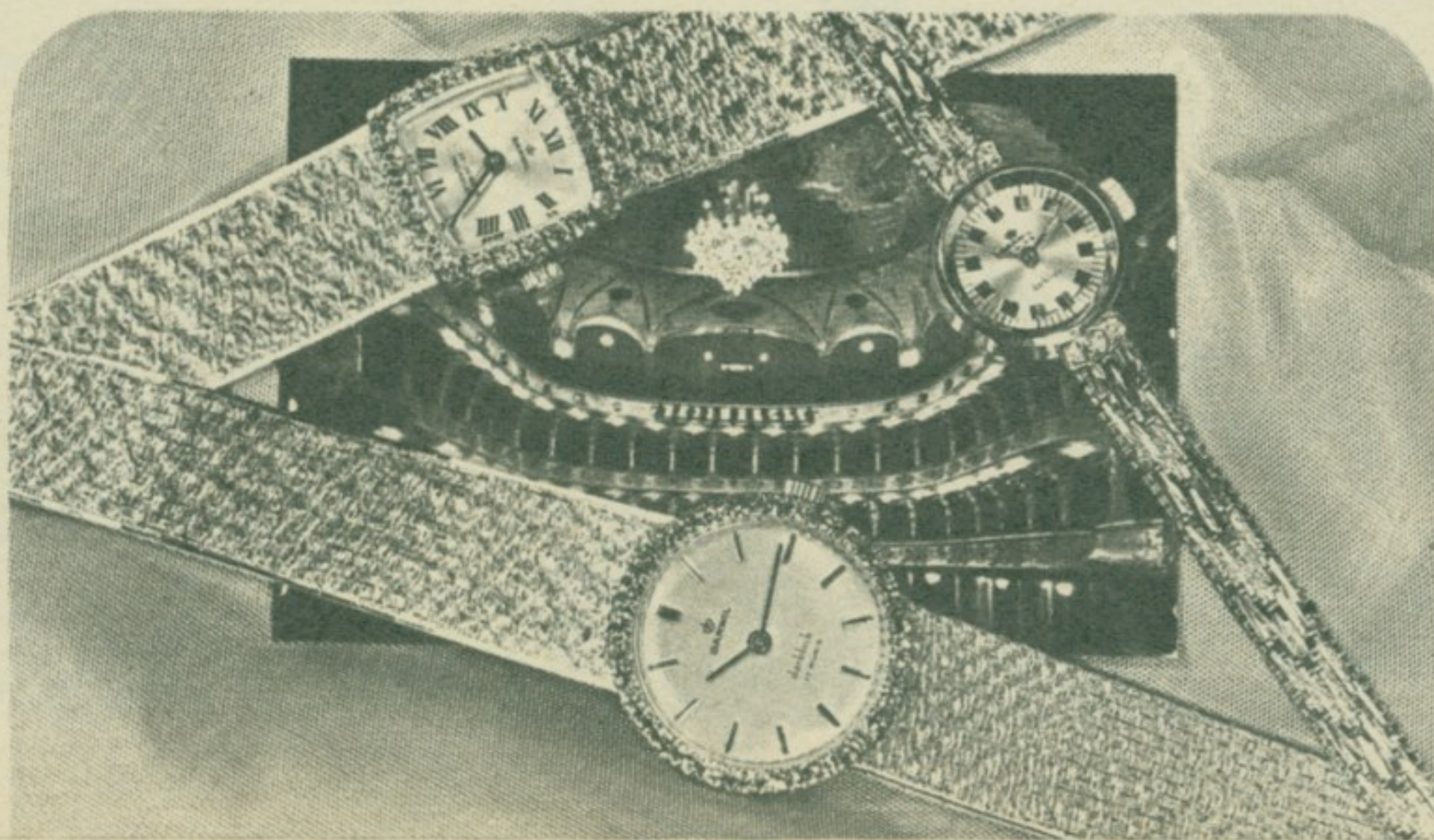
ДАРВИЛ вам гарантује за сваки свој производ — за 100.000 модела и типова златног накита израђеног у 106 најпознатијих фабрика и за 600 модела сатова.

ДАРВИЛ вам нуди у свету најбогатији избор златног накита (гарантовано чисто злато од 14, 18 и 22 карата) и бижутерије: од сићушног привеска до златног комплекта изузетно вредне израде; од нежнобелог, чистог брилијанта уграђеног у модеран, елегантан прстен од белог 18-каратног злата до униката светске вредности од смарагда и брилијанта.

Цене ДАРВИЛОВИХ производа су тренутно на тржишту најповољније у Европи.

DARWIL

TRST, PIAZZA S. ANTONIO NUOVO 4,

ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИ БРОД
„НОВА МЕТЛА“ СПРЕМАН ЗА ЗА-
ДАТАК... ДА ОЧИСТИ КОСМИЧ-
КЕ СТАЗЕ ОД СТАРИХ
САТЕЛИТА КОЈИ ПРЕД-
СТАВЉАЈУ ОПАСНОСТ
ЗА НАВИГАЦИЈУ!

НА ЕКРАНУ ЈЕ
БРАЈЕН МУР, КОН-
СТРУКТОР БРОДА!
У БРОД СЕ САД
УКРЉАВА И ПИ-
ЛОТ ФЛАШ ГОР-
ДОН...

ДОСТА!
ОДЛА-
ЗИТЕ... СВИ!
НЕЋЕ
БИТИ
НИ-
КАКВОГ
ЛЕТА...

МОРА
ДА СЕ
ШАЛИ!

ЋУБИТЕ СЕ! СВЕГА МИ ЈЕ
ДОСТА! ПРВО МОЈ БРОД
ПОВЕРАВАЈУ ДРУГОМ
ПИЛОТУ... А ОНДА ЈОШ
ШАЉУ С НАМА
И НЕКАКВУ
ЖЕНУ!

БРОД
НЕЋЕ
ПОЛЕ-
ТЕТИ!

ОВО ЈЕ БИО ВАШ
БРОД, БРАЈЕНЕ! ПОТПИ-
САЛИ СТЕ УГОВОР
СА СВЕТСКОМ
КОНТРОЛОМ СВЕМИРА!
АКО ВИ НЕЋЕТЕ... МИ
МОЖЕМО И БЕЗ ВАС!

НАТРАГ
ГОРДО-
НЕ!
ОПОМИ-
ЊЕМ
ВАС!

ЕВО,
ШЕО ЈЕ НА
ТЕЛЕФОНУ!
РАЗГОВА-
РАЈТЕ С
ЊИМ!

МУРЕ,
УГОВОР ЈЕ
ПОТПИСАН...
НЕМА
УЗМИ-
ЦАНА!

НЕКУ
ЖЕНУ
НА
МОМ
БРО-
ДУ!

МИС ДЕЈА ИДЕ
КАО ПРЕСТАВ-
НИК ШТАМПА!
ПРОЧИТАЈТЕ
УГОВОР! А
САД... УКР-
ЉАВАЈТЕ СЕ...

... ИЛИ КЕМО МЕСТО
ВАС ПОСЛАТИ
ДРУГОГ
ЧОВЕКА!

НЕКАДАШЊИ КОСМИЧКИ ТЕ-
РЕТНИ БРОД ПРЕТВОРЕН ЈЕ
У ЕКСПЕРИМЕНТАЛНОГ ЧИСТЕ-
ТАЧА КОСМИЧКОГ ПРОСТО-
РА! „НОВА МЕТЛА“ КРЕ-
ЊЕ НА ПРВО ПУТОВА-
ЊЕ...

КОМПЈУТЕРИ СУ ГА
ОДВЕЛИ ДО СТАРОГ СА-
ТЕЛИТА КОЈИ СЕ ЈОШ КРЕ-
ЊЕ ПО СВОЈОЈ ОРБИТИ!
„ОПЕРАЦИЈА ЧИШЋЕЊЕ“
ТРЕБА УСКОРО ДА
ПОЧНЕ...

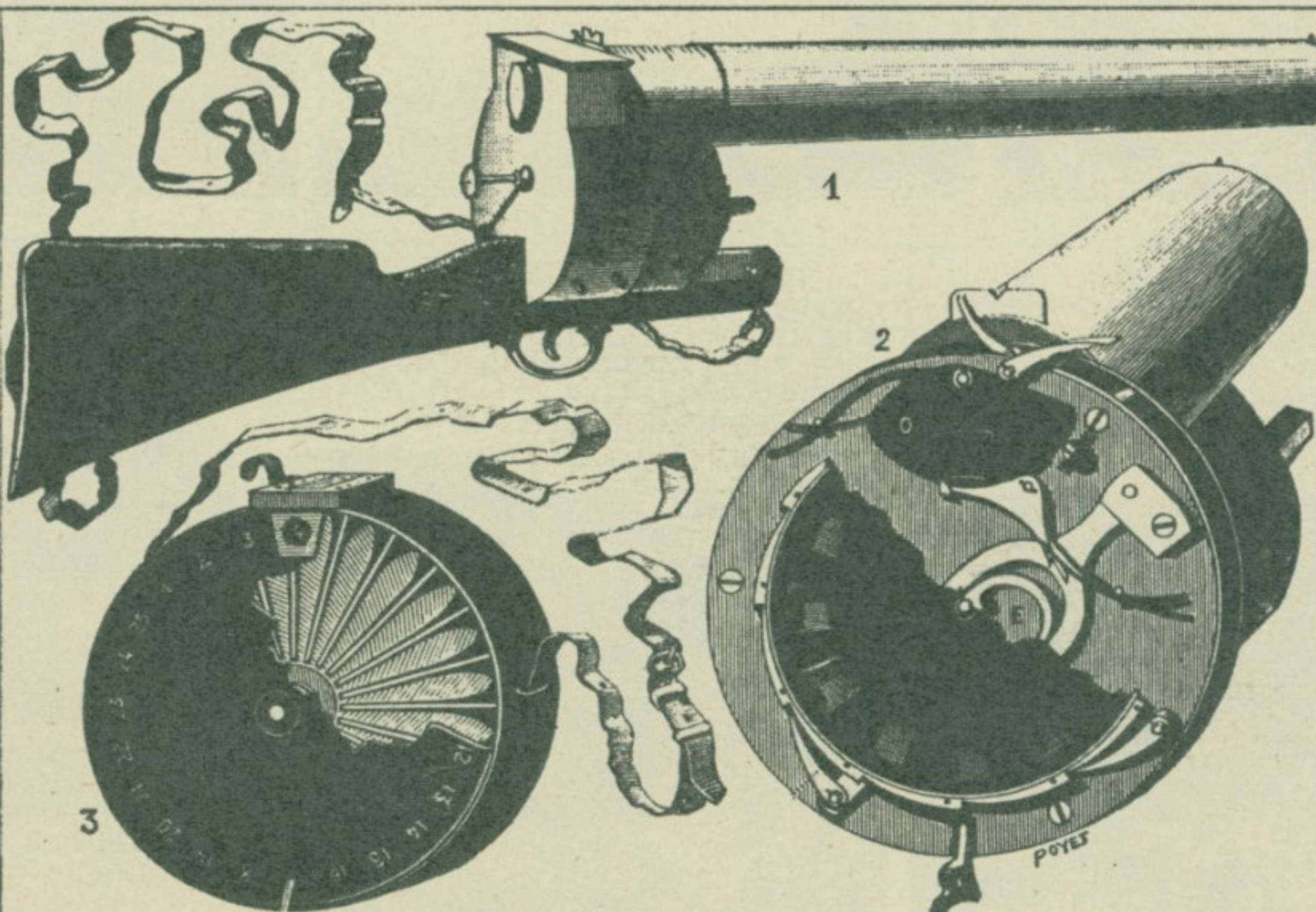
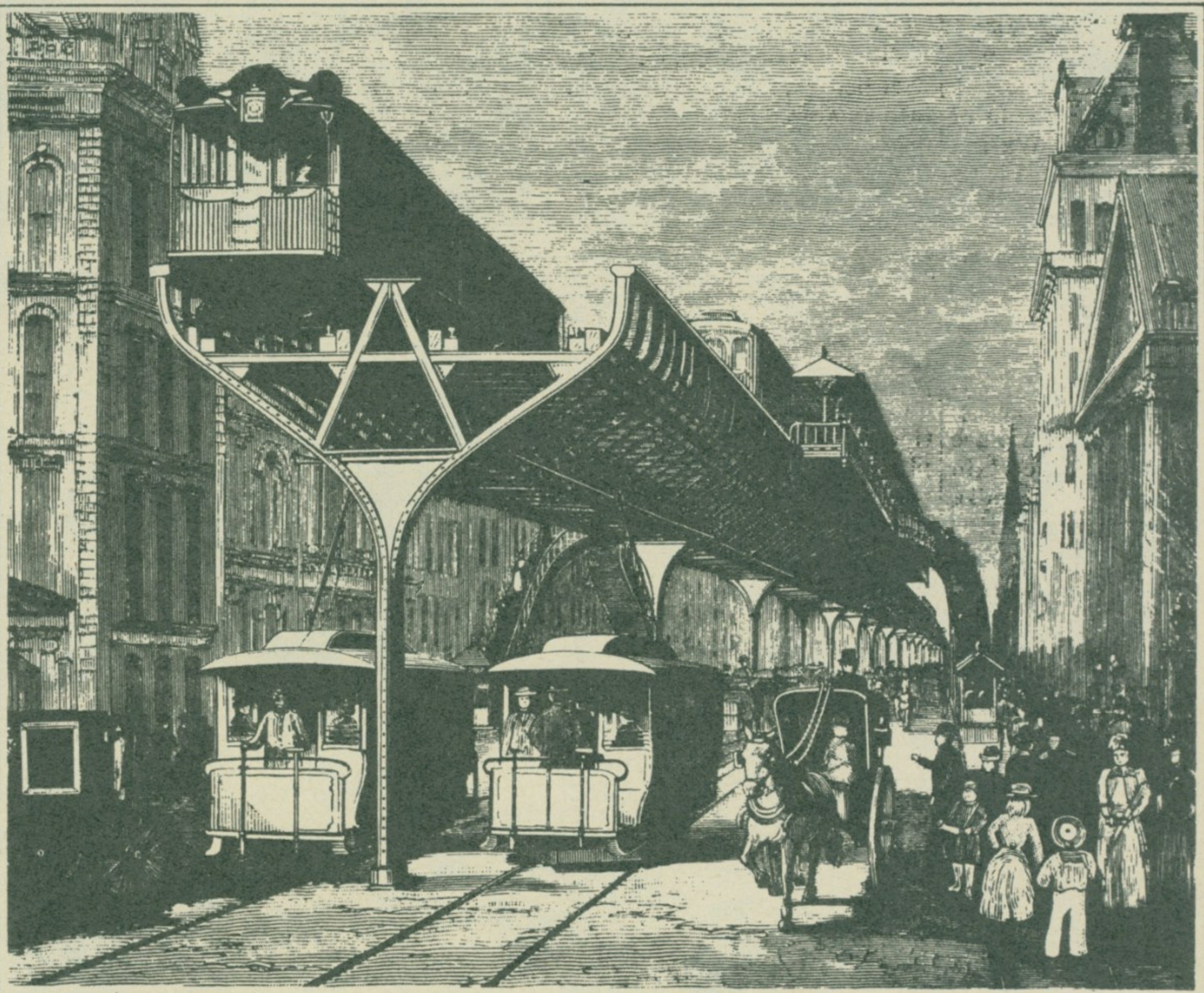
ПРЕУЗМИТЕ КОН-
ТРОЛЕ, БРАЈЕ-
НЕ! ЗАСЛУЖИ-
ЛИ СТЕ...

НА МОМ
БРОДУ НИЈЕ
МИ ПОТРЕБНА
НИЧИЈА
МИЛОСТ!

ЕЛЕКТРИЧНИ ТРАМВАЈ

Прве трамваје вукли су коњи или нарочите парне локомотиве. Али, коњи су скупи а парне локомотиве димом и паром загађују ваздух. Због тога је на изложби у Берлину 1879. велику пажњу изазвала железница Вернера Сименса — локомотива је приличном брзином вукла неколико отворених вагонета, а личила је на обично седиште на точковима. У локомотиву је уграђен мали електрични мотор, а струја долази из две шине које нису изоловане и средње, изловане, којом тече струја високог напона па је стога укупана у земљу. Предности Сименсовог система су очигледне: искључена је опасност од пожара, бар што се тиче вагона, јер се не користи никакво запаљиво гориво; нема ни дима, ни варница; паре нема јер нема котла, па не прети ни опасност од експлозије; ако неки вагон исклизне из шина, струја се искључује и композиција одмах стаје. Сименсов електрични трамвај убрзо је почео да превози путнике у Берлину на стази од 2,5 километра. Трамвај нема одвојену локомотиву, а механизам за вођњу је добро скривен па изгледа као да се возило креће само од себе, без икаквог погона.

ФОТОГРАФСКА ПУШКА

Професор Мареј из Париза направио је 1882. „пушку“ којом се могу брзо снимати птице у лету: 12 снимака у секунди с међупаузом од 720 дела секунде. У цеви су сочива, на кундаку добош а у њему мотор на принципу часовника. Притиском обарача покрећу се зупчаници и дају брзину деловима на осовини која се обрће 12 пута у секунди. Кроз диск с отвором светлост продире 12 пута у секунди. Иза овог диска је други с 12 бленди и стакленом плочом који се окреће једном у секунди и сваки пут мало зауставља да би лик птице продро кроз отвор на првом диску и пао на осетљиву стаклену плочу.

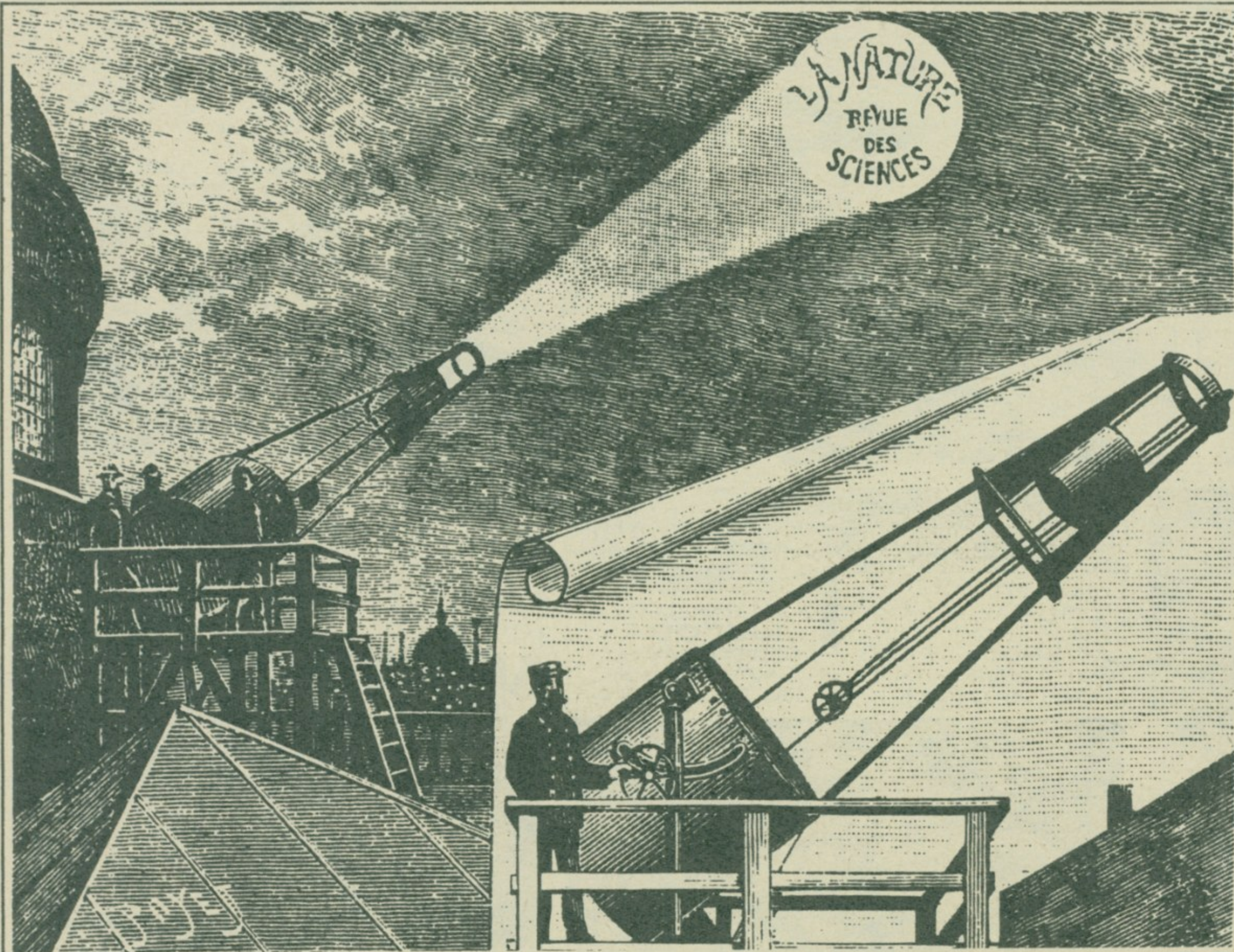
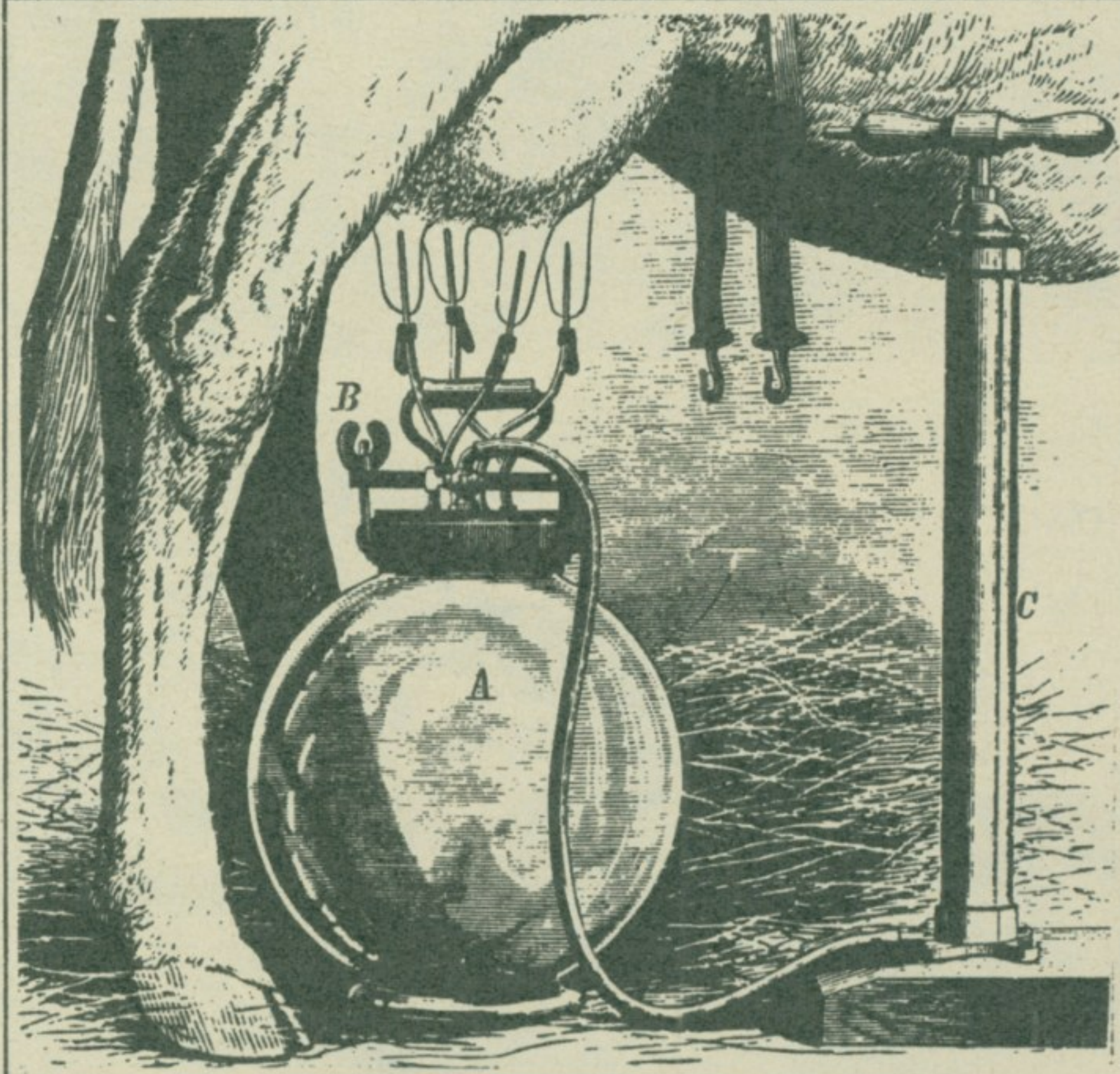
КОТУРАЉКА

Састоји се од два точка пречника око 40 сантиметара за које су причвршћени додаци налик на узенгије. На доњем делу „узенгије“ су држачи за ногу. Када је ово необично „превозно средство“ намењено дамама, на врху точкова уграђени су штитници да се не би упрљала или поцепала хаљина. Фигуре које могу да се праве на котураљкама врло су разнолике, сличне онима које се изводе на клизаљкама. Искusan возач са лакоћом изводи „тројке“ и „осмице“ док почетник мора прилично да вежба да би то постигао. Онима који су савладали вештину вожње котураљке пружају велико задовољство преко целе године и у крајевима где никада нема снега и леда могу сасвим да замене клизаљке. Први пар направљен је 1870. године и одмах затим котураљке су постале веома популарне у читавом свету.

АПАРАТ ЗА МУЖУ

Американац Едвард Нофинк конструисао је уређај за мужу крвава. Апарат се састоји

од стаклене кугле (А), довољно велике да прими највећу количину млека што може дати једна крва, и металног поклопца (В) који херметички затвара куглу и на коме се налази неколико писака с гуменим цевчицама. Најдужа цевчица повезана је с обичном пумпом а остале имају металне врхове који се увлаче у виме. На поклопцу се налази ручица помоћу које се кугла носи, или се за њу прикочава каиш којим се апарат причвршћује за краву. Руковање овим апаратом је једноставно. Пумпањем се проређује ваздух у кугли, а када се затвори усисни вентил на кугли, отворе се вентили између металних врхова постављених у виме и цевчица, па млеко потече у куглу. Овај проналазак патентиран је октобра 1876. године.

ОГЛАСИ НА ОБЛАЦИМА

За време светске изложбе у Чикагу 1893. на крову па виљона уметности и заната инсталиран је пројектор који је сваке вечери пројектовао на облаке разне податке и цртеже. Затим је опрема пребачена у Њујорк где су увече пролазници задивљено посматрали огласе и слике на небу. Инсталација, на крову Пулицерове задужбине, састоји се од рефлектора са покретним фокусом (жижом) и огледала пречника 75 сантиметара. Рефлектор баца јак сноп паралелних зракова светлости који се скупљају помоћу кондензатора (сбирног сочива) постављеног испред рефлектора, а подиже се до жељеног растојања помоћу ланца и ручног точка. Речи или цртежи које треба пројектовати на облаке најпре се изрежу од картона а затим поставе између два сочива кондензатора. Инсталација је на покретном постољу, па рефлектор може да се усмери у правцу погодног облака и прати његово кретање. Рефлектор је подешен за струју од 150 ампера и 110 волти и троши 16,5 киловата на час. Уређај је идеалан за разне рекламе.

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

ЗОРАН ЛЕКОВИЋ

Нова звезда наше забавне музике је ученик VIII разреда Основне школе „Бановић Страхиња“ на Бановом брду у Београду. Родио се 8. јуна 1957. Успешно је учествовао на многим фестивалима али не изостаје из школе и има времена за игру. Зоран воли кошарку! Његова адреса: Стеве Тодоровића 35, 11030 Београд.

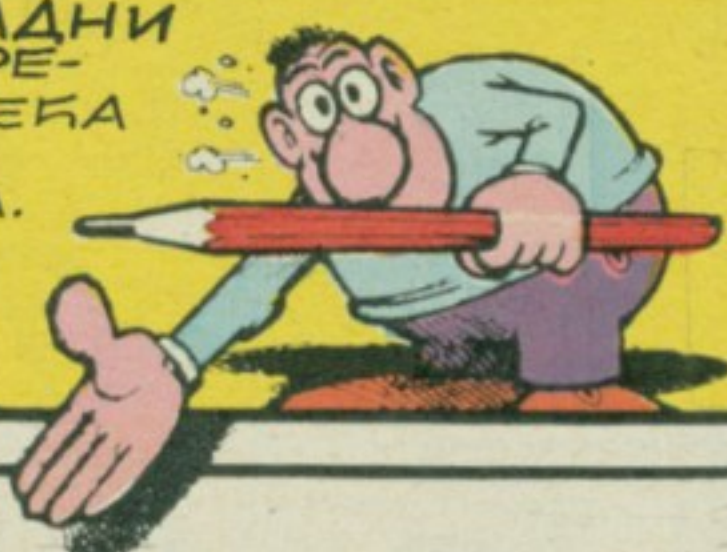
Почео је да пева у дечјем хору Радио Београда „Колибри“ а сада је члан и РТБ. Његов први успех било је прво место на певачком такмичењу „Златна ружа Порторожа“ 1970. Касније је отпутовао на „Кантафири ди рагаци“ у Сан Ремо и освојио прву награду! Затим почиње сарадња са композитором Александром Кораћем и нижу се хитови.

Мелодије које је снимио: „Љубомора“, „Она је најлепша на свету“, „Нико, нико“, „Панађур“ — III награда на скопском фестивалу — „Санија“, за коју је добио I награду на фестивалу „Акорди Косова“, и „Хеј, хеј“.

КО ТАЧНО РЕШИ ОВАЈ КОЊСКИ ЗАДАТАК

У ОВОМ БРОЈУ ПОЧИЊЕ НАГРАДНИ КОНКУРС! ДЕТЕКТИВ БУРА РЕШАВАЊЕ ДАНАС ИУЈОШ ТРИ СЛЕДЕЋА БРОЈА ЗАБАВНИКА УКУПНО 4 ТЕШКА ЗАДАТКА. БУРА ЊЕ ИХ РЕШИТИ ЈЕР ЈЕ ОН ГЕНИЈЕ! А ВИ?

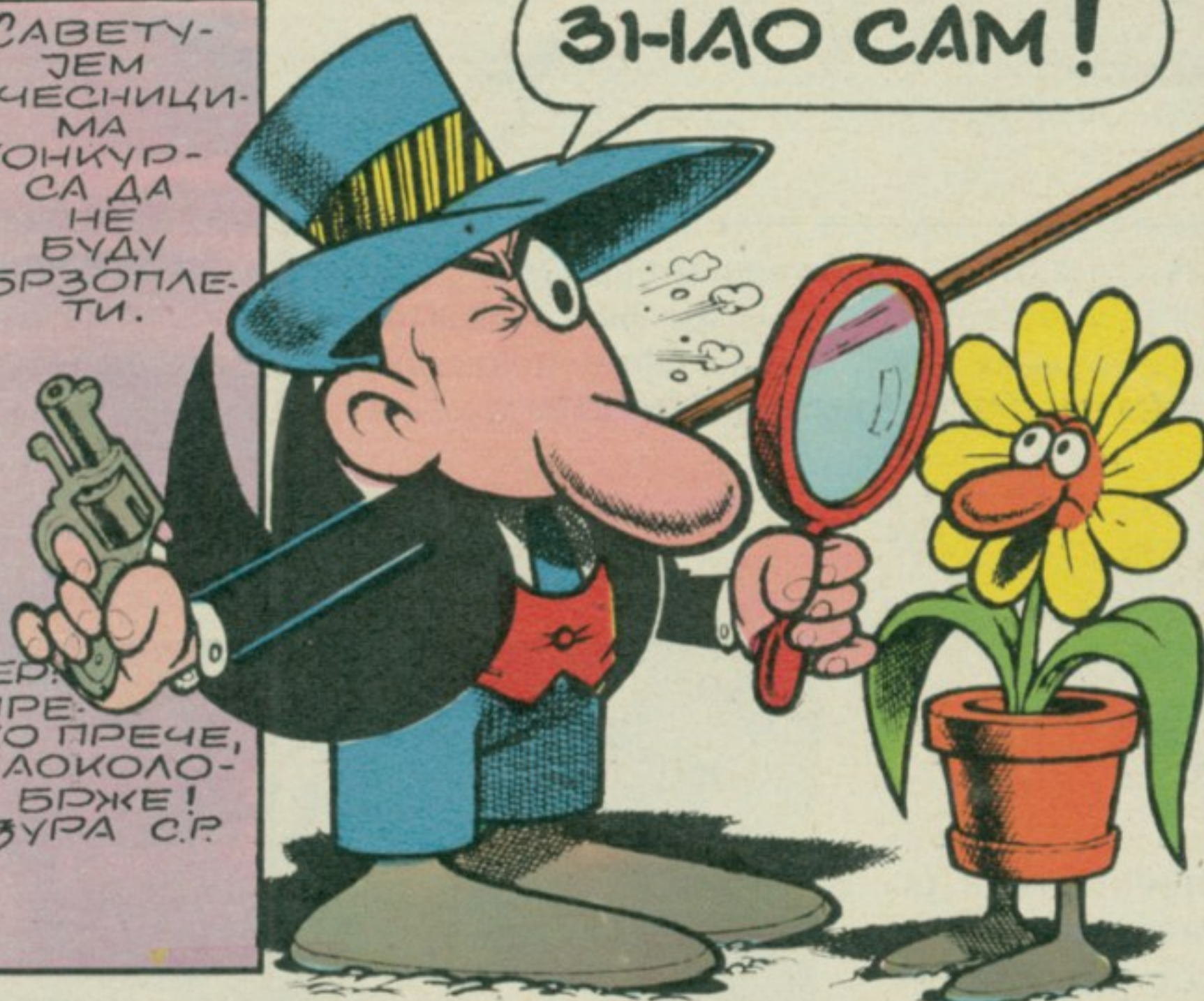

АВАНТУРЕ ДЕТЕКТИВА БУРЕ

САВЕТУ-ЈЕМ УЧЕСНИЦИ-МА КОНКУРСА ДА НЕ БУДУ БРЗОПЛЕТИ.

ЈЕР ПРЕКО ПРЕЧЕ, НАКОЛО-БРЖЕ! БУРА С.Р.

ЗНАО САМ!

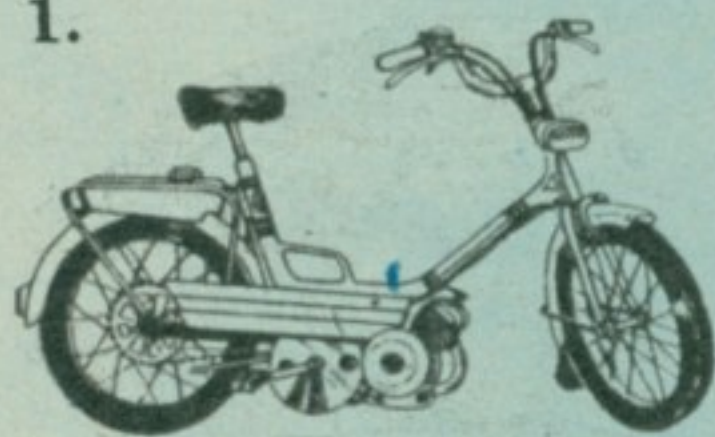

НАГРАДНИ КОНКУРС

1. Кад заокружиш тачан одговор на купону 1 у доњем десном углу (у овом броју) као и одговоре на купонима 2, 3 и 4 који ће изићи у следећа три броја, изрежи и залепи СВА ЧЕТИРИ купона на дописницу и пошаљи: ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ 11001 Београд П. фах 124 до 15. августа ове године.
2. Међу читаоцима који пошаљу СВА ЧЕТИРИ купона са тачним одговорима извући ће се на срећу ове

НАГРАДЕ:

1.

ПОНИ ЕКСПРЕС.

ДЕСЕТ ДЕТЕКТИВ-СКИХ МИНИ-ЈАТУРНИХ ФОТО-АПАРАТА ЗА ТАЈНА СНИМАЊА

2.

ЗА ТАЈНА СНИМАЊА

КРАЂА

НЕКО ХИТНО ЗОВЕ ВЕЛИКОП(А НАИЗГЛЕД МАЛОП) ДЕТЕКТИВА БУРУ. ДОГОДИЛА СЕ ЗАГОНЕТНА КРАЂА.

КОКИКУ, СПРЕМИТЕ КОЛА. ПОЛАЗИМО!

КАЖЕТЕ КРАЂА НА КОЊАРИКУ? ЗНАО САМ! ОДМАХ СТИЖЕМ!

ШЕФЕ, ДА ПОЧЕМО И ОВАЈ СУПЕР-ТОП?

ПОГЛЕДАЈ МО ЈЕДНУ ЗАДЊУ ПОТКОВИЦУ!

КОКИКУ, УКАП-СИТЕ ОВОГА КОЊА!

АХА! ЈОШ ЈЕДАН ОТИСАК ЗАД-ЊЕП КОПИТА!

ДА ИЗВАДИМ ТОП, ШЕФЕ?

ТИ НИСИ КОЊ ТИ СИ ЗАГАР ПРЕРУШЕН У КОЊА!

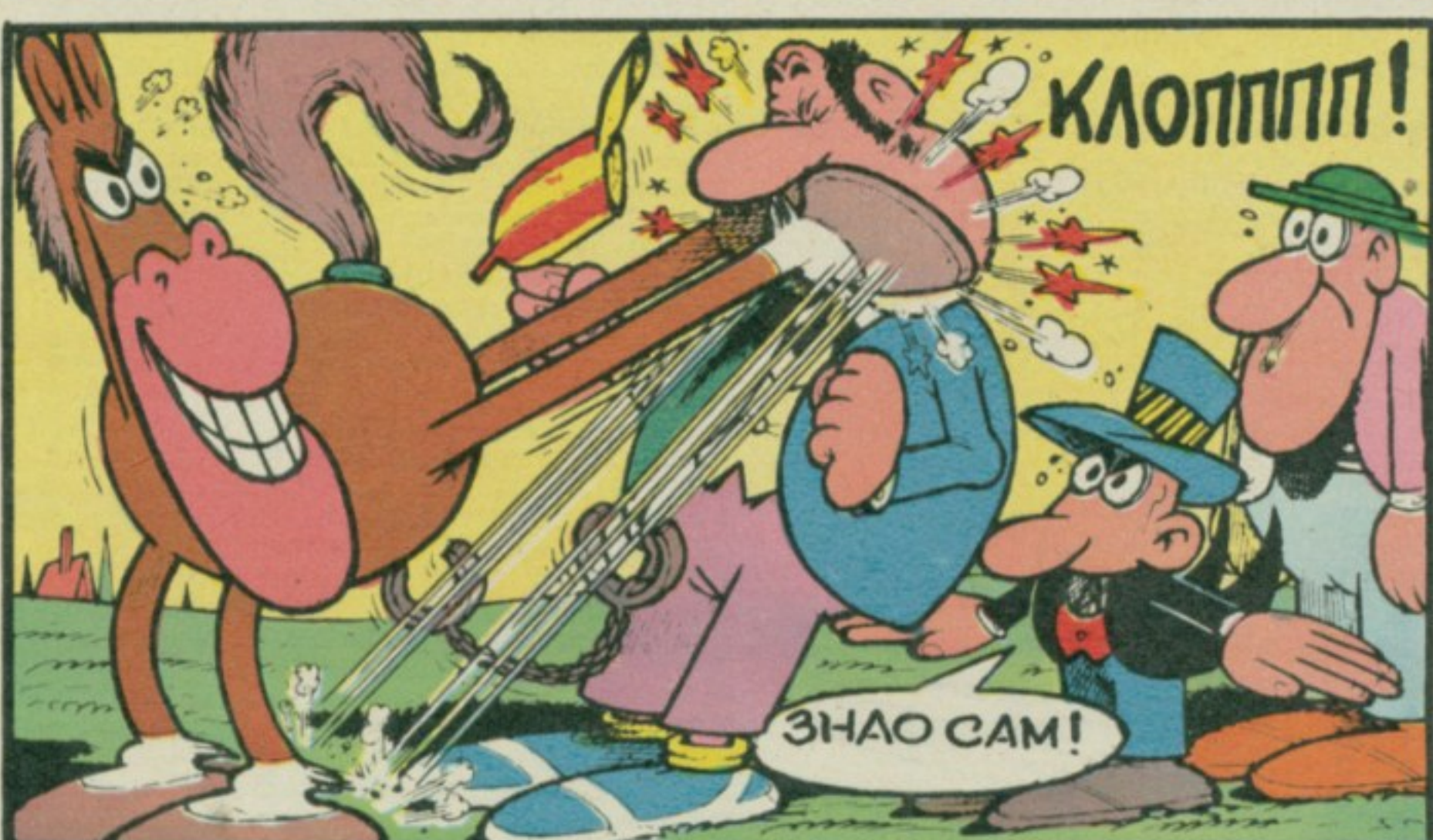
ЛОПОВ ЈЕ ВЕЗАН. ДЕТЕКТИВ БУРА ЈЕ ПОБЕДИО (УЗ ПОМОЋ ПОМОЋНИКА КОКИКА)! ПРОКЛЕТИ ЊУШКАТОРЕ! КАКО СИ ЗНАО ДА ОНО НИЈЕ КОЊ?

ТО ЧИТАОЦИ ТРЕБА ЗАБАВНИКУ ДА ОДГОВОРЕ ЗА НАГРАДНИ КОНКУРС.

ХВАЛА! ДРУГАР, ЧАСТИМ!

ИДЕ ДАЉЕ И БОРИ СЕ ЗА ГЛАВНИ ЗГОДИТАК!

НА КОЊАРИЈИ

КУПОН ИЗРЕЖИ И ЗАЛЕПИ НА ДОПИСНИЦУ И ПОШАЉИ КАД СКУПИШ И КУПОНЕ БР. 2,3 И 4

КУПОН ЗА ЗАДАТАК БР. 1
ОДГОВОРИ ШТА ЈЕ БИЛО
ПОГРЕШНО НА КОЊУ:
1. ГЛАВА
2. РЕП
3. ПОТКОВИЦА
ЗАОКРУЖИ ТАЧАН ОДГОВОР.

ЗАВРШЕНА ВЕЛИКА НАГРАДНА ИГРА „ЗООЛОШКИ ВРТ БЕОГРАД“

MONT BLANC ПОДЕЛИО 200 НАЛИВ ПЕРА!

Преко 8000 писменица стигло је из свих крајева наше земље за фантастичну наградну игру „Имају стан и храну на Калемегдану“ коју је Политикин забавник, у сарадњи са „Домом штампе“ из Зенице и чувеном фирмом „МОНБЛАН“ из Хамбурга, почео објављивати од 1062. броја. Сви они који су купили књигу „Зоолошки врт Београд“, са 34. стране исекали два беца, налепили их на писменицу и послали Политикином забавнику равноправно су учествовали у извлачењу изванредних награда.

Настављамо објављивање имена добитника:

20 четворобојних патент-оловки SE-NATOR добили су: 1. НАТАША МИТИЋ, Македонска А4/18, Светозарево, 2. ДРАГОЉУБ РАКОВЕВИЋ, Зејнел Селиха 13, Приштина, 3. СЛОВОДАН НИКОЛИЋ, Миланка Стојковић 25, Ниш, 4. ТАЊА КАРИШИЋ, Славиновић 149, 3. п. Симић Хан код Тузле, 5. МИРЈАНА КОПИЛОВИЋ, Јована Микић 32/Б, Суботица, 6. СВЕТАНА ВУЈОВИЋ, Авенија „14. фебруар“ 75, Мостар, 7. ДРАГАН ВЕЛИЧКОВИЋ, Трг Моше Пијаде 16/12, Неготин Крајина, 8. СРВОЉУБ ЂОРЂЕВИЋ, Иве Лоле Рибара 225, Тетово, 9. ВЕЉИМИР ЂОРЂЕВИЋ, Иве Лоле Рибара, Тетово, 10. МИРЈАНА ЦАМБИЋ, Шафарикова 9, Београд, 11. ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋЕВИЋ, Рударска 117, Тузла, 12. НЕНАД МИТИЋ, Николе Вулатовића 1, Косово Поље, 13. ВРАНКО ВЕСЕЛИНОВИЋ, Маршала Тита 66, Велика Плана, 14. МИЛОРАД ЖИЋИЋ, Трг Слободе 29-Б, Вели Манастир, 15. ЉУБИША СТАНКОВИЋ, Маршала Тита 19, Урошевца, 16. НАДИЦА ЈАЊИЋ, Караџићева 9, Крушевца, 17. МЛАДЕН ЛАВАШ, Колодворска 15, Ориовац, 18. СТЕЈАН КОРАЈ, Лопатинец 114, Међумурје, 19. ПРЕДРАГ МИКАНОВИЋ, Кватерникова 59, Ријека, 20. ИЛИЈА ШУШЊАР, Старо Село 14, Плашки.

БОГДАН ПОТКОЊАК, ЈНА 23, Карловац, 44. ЖЕЉКО ХОРВАТ, Богданова 4, Иванић-Град, 45. ИЛОНА МИЋИЋ, Косте Абрашевића 45, Нови Сад, 46. ЛИДИЈА ЗЕЧЕВИЋ, Војводе Мишића 51/3, Обреновац, 47. МИЛАНКА ИВАНОВИЋ, М. Тита 75, Г. Милановац, 48. ЗДРАВКО ВУЧКОВИЋ, Крпењска, 49. РУЖИЦА ДАНИЛОВИЋ, Војводе Степе 14, Ђуприја, 50. МИОДРАГ РИСТИЋ, Стара железничка колонија 2/3, Ниш, 51. НЕДЕЉКО ВУВА, Лугово 77, Сомбор, 52. ВЛАДИМИР ТОПИЋ, Ново насеље 66, Варварин, 53. ВЕСНА ВИКИЋИЋ, Дуванска 15, Београд, 54. ЗОРИЦА ЛИЧНИН, Филипа Клајића 78, Зворник, 55. СЛАВОЉУБ СТОШИЋ, 18. новембра 63, Прешево, 56. СНЕЖАНА СТЕФАНОВИЋ, Зрењанински пут 58, Крпача, 57. ИВАН ВРУКНЕР, Г. Димитрова 25/1, Београд, 61. ЉИЉАНА ШОЈА, Младе Горње, Босански Брод, 59. ИВАН СОКОЛИЋ, Симеона Кавракирова 53/1, насеље Аеродром, Скопље, 60. МАЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ, Бул. револуције 56/7, Београд, 61. ВИЉАНА ШОЈА, Младе Босне 68, Илица, 62. MARTIN ПЕТРОВСКИ, Нас. Козле бр. 1, Скопље, 63. ВЛАДАН СИВИНОВИЋ, Војводе Степе 421, Београд, 64. ЖИВАДИНКА РИСТИЋ, Мала Крсна, Смедерево, 65. ЗОРАН СТЕВАНОВИЋ, Житорађа, Прокупље, 66. ОЛГИЦА БАВИЋ, Бране Ђосића 30, Нови Сад, 67. ЉУВИНКА СМОКОВИЋ, Трбушани код Чачка, 68. СВЕТАНА СЕКУЉСКИ, Призренска 46, Земун, 69. НЕЗИР АЛИХОВИЋ, с. Зубкић, 3. п. Брадина, Кониц, 70. ВЕСЕЛА ТРАЈАНОВСКА, Кеј маршала Тита 67, Охрид, 71. ЈЕЛА ОБРАДОВИЋ, Радничка 5, Мартинци, 72. СТАНКА МАРИНОВИЋ, Вратства и јединства 99, Рума, 73. МАРЈАН МАРЈАНОВИЋ, Ж. Зрењанина 55/8, Панчево, 74. АНКИЦА МАРКОВИЋ, Д. Туцовића 1/3, Вор, 75. ЗОРАН СТАРЧЕВИЋ, Бул. револуције 73/1 Нови Сад, 76. ЈОВАНКА ПЕТРОВИЋ, „9. мај“, Алекса Шантић, 77. АЛЕКСАНДАР ЂУРЂЕВИЋ, Марије Бурсаћ 21/ХП Земун, 78. ЉИЉАНА КУЗМАНОВСКА, Борис Кидрич 20, Битољ, 79. ЗДРАВКО ПАШКОВИЋ, Македонска 83, Славонска Пожега, 80. СЛАВОЉУБ ЈОСИЋ, Обилићева 11, Пожаревац, 81. МАЈА МАРИЋ, Омладинских бригада 42/38, Нови Београд, 82. ДРАГОСЛАВ ВИДИЋ, Топличка 32, Врање, 83. ВЛАДИМИР ЧОЛИЋ, Петроварадинска 3, Београд, 84. СЛАВИЦА ХРОМЧЕК, 90. Нова 69, Суботица, 85. ЉУБИША ГИЋИЋ, село Вобово, Борово, 86. ГОРДАНА ДИМИТРИЈЕВИЋ, Куршумлијска 9-а, Београд, 87. МИРОСЛАВ МИЉКОВИЋ, Јагодичте 1, Подсусед, 88. ВЛАДАН СОКИЋ, Ужички, Пожега, 89. МАРИЈАНА ВАЗЕЛ, Чајковског 7, Петроварадин, 90. ЗОРАН ГАЛОНИЋ, В. Нушића 18/1, Крагујевац, 91. НАТАША РИСТИЋ, Вл. Назора 3/11, Врање, 92. АНА ВАРНА, Марије Бурсаћ 3/2, Панчево, 93. СОЊА ШУМБЕРА, М. Тита 47, Ловран, 94. ДРАГИ ПАВЛОВ, с. Дошница, Демир Капија, 95. ВЛАДАН МИЛАДИНОВИЋ, Добрачина 62, Београд, 96. ГОРАН ДИМИТРИЈЕВИЋ, 22. августа 36, Ср. Митровица, 97. ВОЈКАН ЛЕШЊАК, Дрина Павловић 10, Куршумлија, 98. ГОРДАН МРКИЋ, М. Тита 64/1, Банатски Карловац, 99. РАДОМИР КНЕЖЕВИЋ, М. Тита 10/2, Книн, 100. ЗОРАН ПУТНИК, Угринавачка 49, Земун, 101. СНЕЖАНА МИЛАНОВИЋ, Маријане Сегоран 1, Београд, 102. СОФИЈА СТЕВАНОВИЋ, Диљска 4, Београд, 103. МАРИО ЛЕДИЋ, Славка Прањка 9, Јајце, 104. МИРЈАНА НИКОЛИЋ, Живадинова Апостолићева 25-а, Трстеник, 105. ВЕСНА МЕДИЋ, Св. Марковића 14, Степановићево, 106. МАРИНКО ЖУВЕЛА, Петефи Шандора 6, Палић, 107. НЕВОЈША МАРКОВИЋ, Сл. Пенезића 1, Инђија, 108. СЛОВОДАН СИРИЦАНСКИ, Марије Бурсаћ 2/4, Земун, 109. ЗОРАН СИРИЦАНСКИ, Марије Бурсаћ 2/4, Земун, 110. ОЛГА МИЛИЋЕВИЋ, Париске комуне 31/IV, Н. Београд, 111. СЛОВОДАН МАРКОВИЋ, Сл. Пенезића 1, Инђија, 112. СВЕТОЗАР РУВИДИЋ, Кидричева 57, Лозница, 113. РАНКО ЈОВИЧЕВИЋ, 29. новембра 39/IV, Београд,

114. СТЕЈАН МАРКОВИЋ, В. Родича 22, Валтово, 115. НАДА НИКОЛИЋ, ЈНА 86, Сирит, 116. БРАНКО МОМИРОВ, Диљска 7/IV, Београд, 117. ДАВОР БУЈАНОВИЋ, Браће Обрадовић 122, Бихаћ, 118. СУНЧИЦА МИХАЈЛОВИЋ, Горичка 11, Ниш, 119. НИКОЛА ЈАПУНЧИЋ, Туре Салаја 14, Вараждин, 120. НЕНАД УЗУНОВИЋ, Школска 46, Нови Јанковци, Винковци, 121. ДОВРИ МИХАЈЛОВИЋ, Горичка 11, Ниш, 122. ЕМИР СЕЛМАНОВИЋ, 29. новембра 50, Градачац, 123. АНКИЦА ГУГИЋ, В. Баковића 41, Винковци, 124. ЗЛАТКО БРКИЋ, ЈНА 82, Винковци, 125. ЗОРАН ИГЊАТОВИЋ, П. фах 85, Панчево, 126. ВЛАДИСЛАВ БОЛИЋ, Војвођанска 236, Сурчин, 127. НИХАД ГУБЕРОВИЋ, Озренска 10, Вановићи, 128. ПАШАТА ГУБЕРОВИЋ, Озренска 10, Вановићи, 129. АМРА НЕФИЋ, Махала 66, Врза, 130. АДХАН МУЛАХМЕТОВИЋ, Димитрија Туцовића 20, Бијељина, 131. СТИЈЕ-ПАН БАЈО, Гуча Гора код Травника, 132. ДАРИО РАВЛИЋ, Лењина 18/1, Сарајево, 133. СМИЉКА ЗДРАВКОВИЋ, Вукасовићева 1, Београд, 134. МАРА СТЕФАНОВИЋ, М. Тита 111, Врбас, 135. НЕВЕН СУЛЕЦИЈА, Краља Твртка 11, Сарајево, 136. ЗДЕНКО БАРАЋ, „16. октобар“ 18, Беоцин, 137. РУШИД ГУБЕРОВИЋ, Озренска 10, Вановићи, 138. СТЕВАН ВУРЧИЋ, Вратства и јединства 30, Вачки Маглић, 139. ЈОСИП МАЈСТЕРИЋ, Рузвелтова 5, Осијек, 140. МИРОСЛАВ РИСТИЋ, ЈНА 284, Огулин, 141. ДРАГАН ОРЕШКИ, Козари 1-а, Загреб, 142. ВОШКО ДОМАЗЕТ, Лоле Рибара 36, Ср. Митровица, 143. СЛОВОДАН ИВАШКОВИЋ, Вранкова 13-15, Београд, 144. СИНИЦА СОКИЋ, Пожешка 96, Београд, 145. ВИЉАНА ГАВРИЛОВ, Осн. шк. „Петар Петровић Његош“, Врбас, 146. ЗОРАН КОВАЧЕВИЋ, Доситејева 14-а, Вечеј, 147. МАРИЈА МАТИНОВИЋ, Каракалџића 24-а, Лазаревац, 148. ЗОРАН ИЛИЈЕВ, Георги Дежа 31/1, Н. Београд, 149. АЛЕКСАНДРИЈА ПРТЕЊАК, Вртларска 9, Земун, 150. ВЕРА РИЦУМОВИЋ, Јакшићева 23, Титово Ужице, 151. ЂОРЂЕ ЦАКИЋ, Скадарска 12/III, Београд, 152. СОФИЈА НИКОЛИЋ, Слободана Вајића 2, Београд, 153. НАДА ХАЈДУКОВИЋ, Вирчанинова 89, Лукићево, 154. НЕДЕЉКО ЈАРИЋ, Дрварска 16, Вачки Јарак, 155. ЈОВИЦА БЕЛИЋИ, Петра Драпшина 9, Србобран, 156. МИРОЉУБ ИЛИЋ, Ц. Вашингтона 14, Београд, 157. ПЕЋО СТОЈАНОВСКИ, Преспанска 81/9, Битољ, 158. ДУШАН ВУКИЧЕВИЋ, 29. новембра 75/1, Београд, 159. ВОРУТ КРЖИШНИК, Други Булевар 140/II, Н. Београд, 160. ДЕЈАН СТЕФАНОВИЋ, Крагујевацки октобри 31, Пирот, 161. ПРЕДРАГ ВЛАИСАЉЕВИЋ, Н. Тесле 3, Житиште, 162. ГОРАН СТАНКОВИЋ, Учитеља Милана 13, Врање, 163. НАТАША МАРКОВИЋ, Браће Вурић 15, Београд, 164. РАДЕ ОБРАДОВИЋ, Растка Петровића 43, Београд, 165. ОЛГИЦА СИМИЋ, „28. новембра“ 139, Н. Пазар, 166. ДРАГОСЛАВ ФИЛИПОВИЋ, Сарајевска 2/12, Т. Ужице, 167. АНТО

ГРЕБЕНАР, Мали Мошун 123, Била, 168. АЛЕКСАНДАР БЕЛИЧЕВ, Ул. 670 број 11/25, Скопље, 169. ДАВОР БУЈАНОВИЋ, Браће Обрадовић 122, Бихаћ, 170. ТАТЈАНА ФИЛИПИЋ, Томшићев трг 17/1, Цеље, 171. РИСТО ТУРИКАШЕВСКИ, Бориса Кидрича 21, Струга, 172. ДИВНА МИРКОВ, Коњовићева 84, Сомбор, 173. МИЛАНКА РАДОШЕВИЋ, Туре Јакшића 1, Вањалука, 174. МИЛАН ЈОВАНОВИЋ, Доситејева 27, Ђуприја, 175. ВЕРИЦА СИМИЋ, 13. октобра 13-а, Умка, 176. РАДИВОЈЕ НИКОЛИЋ, Војводе Богдана 3, Београд, 177. МИРЈАНА ЗАРИЋ, Миливоја Радосављевића 1/2, Ваљево, 178. НАДИЦА ТАЛЕВСКА, „4. јула“ бр. 4, Битољ, 179. ГОРАН ШАУЛА, Партизанских авијатичара 4, Вањалука, 180. ВОРИСЛАВ ЛАЗИЋ, Хасана Вркића 99, Зеница, 181. ВЕРИЦА ЂИРИЋ, Радничка 36-а, Београд, 182. КАТАРИНА ЈУРКОВИЋ, Вранкова 10, Београд, 183. РАЈНА САМАРЦИЈА, Цара Душана 73, Београд, 184. ВЕНЕ ЕРЖИКЕ, Радноти Миклоша 64, Мужља, 185. МИЛОРАД ВОЧАРСКИ, Марка Орешковића 127, Н. Вечеј, 186. НУСРЕТ МАХМУТБЕГОВИЋ, Ђурђевик, 187. ОЛИВЕРА МИЧИЋ, Жељезничка 8, Инђија, 188. ЈАСМИНКА Вилимоновић, Цара Лазара 14, Крајево, 189. МИРКО КОСАЋ, Његошева 66, Херцег-Нови, 190. ИВАН МИЋУНОВИЋ, Скендер-бегова 63-а, Београд, 191. РУЖИЦА МАТИЋ, Цара Душана 44, Зрењанин, 192. МИНА ЈЕРВИЋ, Вртларска 47/II, Земун, 193. ЧЕДА ЦИВРИЋ, Матарих Салах 11, Сомбор, 194. ИВАН КУЦИНА, Устаничка 145, Београд, 195. ДРАГАНА ДИМИТРИЈЕВИЋ, Булевар Лењина 191/44, Н. Београд, 196. ДУШКО СТЕВАНОВИЋ, Ж. Зрењанина 31, Вачка Паланка, 197. ДАРКО РАШКОВИЋ, с. Прово, Дебриц, 198. КИРЧЕ БЕЛЧЕВ, Козле 121, Скопље, 199. ГОРАН СТЕВАНОВИЋ, Ж. Зрењанина 13, Крагујевац, 200. БИСЕРКА МИКИНАЦ, И. Лоле Рибара 16, Сушине, Ђурђеновац.

MONT
BLANC

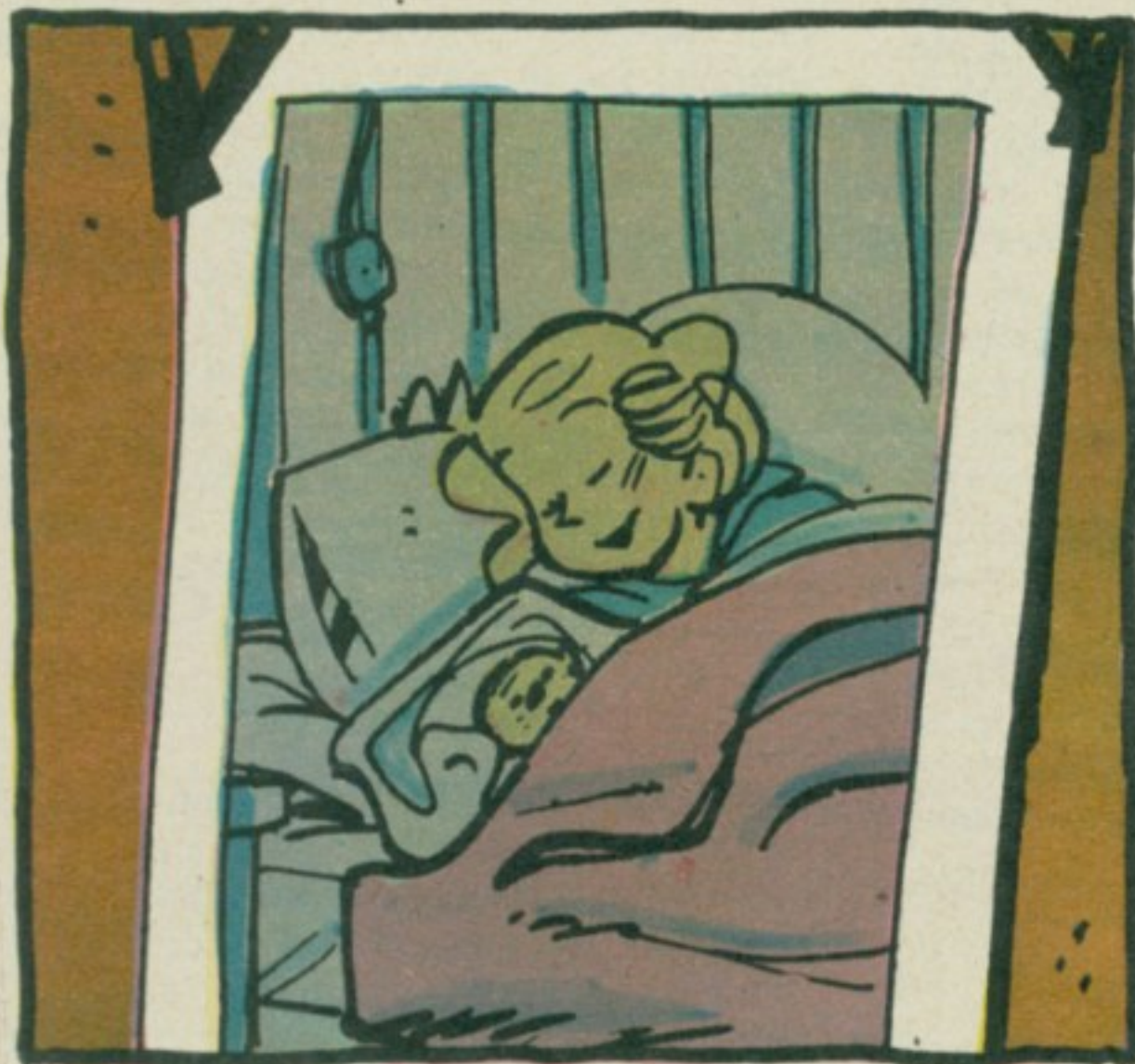
200 гарнитура налив-пера MONT-BLANC CARRERA добили су: 1. ДРАГИЦА ИЛИЋ, Осн. шк. Браћевац, Браћевац, 2. МИРЈАНА ПАВЛОВИЋ, Саве Ковачевића 33, Београд, 3. ДЕНИС ЈОВИЧИЋ, Грге Андријановића 88-а, Београд, 4. ЈЕЛЕНА ЈАЊИЋ, Лењина 52, Сопот, 5. ГОРАН ЂОРЂЕВИЋ, Градски бедем 33, Чачак, 6. ЈОВАНКА ЈОВАНОВИЋ, Димитрија Туцовића 92, Лесковац, 7. ДРАГУТИН БРКОВИЋ, Сарајевска 5, Т. Ужице, 8. ВИЉАНА ПЕРОВИЋ, Маршала Тита 23, Добој, 9. ДРАГАН МИШИЋ, Марксина 11, Титов Велес, 10. ТАТЈАНА ЛОПУЛОВ, Светозара Милетића 114, Кишинев, 11. БОШКО ГАВРИЋ, Војводе Мишића 82, Шабац, 12. ЗОРАН РАДЕНКОВИЋ, с. Мала Иванча, 3. п. Раља, 13. ИВАНА ДЕНИЋ, Шуматовачка 42, Ниш, 14. МИРОСЛАВА МИХАЈЛОВИЋ, Хо Ши Мина 19/18, Нови Београд, 15. МАРКО ПУРАНОВИЋ, П. Д. Жива, 3. п. Вајска, 16. РАДИСЛАВ ПОУЧКИ, Здравка Челара 96, Елемир, 17. НИКОЛА ШУКОВИЋ, М. Орешковића 68, Степановићево, 18. ЕФТИМ КАРПУЗОВСКИ, Ул. 712 бр. 11/II, Скопље, 19. БРАНКО ЈОРДАНОВ, Коле Неделков 7, Кочани, 20. САШО ТАСЕВСКИ, Иве Лоле Рибара 99, Куманово, 21. ДУШАН БОСАНКИЋ, Балканска 5, Велики Гај, 22. ОЛГИЦА ВУРИЧИН, Жарка Зрењанина 18-ц, Панчево, 23. ДРАГАН ВУРИЋ, Уроша Предина 1, Ниш, 24. ДРАГАН ИРГА, Цара Душана 195, Земун, 25. ДРАГАН ДАЛИЋ, Нушићева 6, Зрењанин, 26. ЗОРАН РИОРОВИЋ, Јове Торбице 22, Паланка, 27. ЗЛАТКО ВУТОРАЦ, Стеве Краљевића 66, Титоград, 28. РАДОСЛАВ БАВИЋ, Светозара Марковића 84, Врбас, 29. ЗВОНКО ВРАТНИЦА, Маршала Тита 97, Пећ, 30. ОЛГА ДОВО, Бевељска 14, Суботица, 31. ЈАСМИНА КАТИЋ, Раде Кончара 23, Зрењанин, 32. ДРАГАН ДИМИТРОВ, Ул. четврта IV бр. 10, М. Мокри Луг, Београд, 33. САВКА МИТРОВИЋ, Орце Николова 58, Скопље, 34. СИМО СИМОНОВСКИ, нас. „Венец“ 66, Дебар, 35. МАРИНА ФЕДЕСКИ, Стјепана Радића 8/III, Зеница, 36. ДУШКО ЂОРЂЕВИЋ, Земунска 13/14, Нови Београд, 37. ЈОВАН НИКОЛИЋ, Ивана Милутиновића 23, Ниш, 38. ЛАЗАР МАРКОВИЋ, село Нерадин, Ириг, 39. ЗЛОТЕ СМИЛЕВСКИ, Ул. 730 бр. 9, Скопље, 40. ЈОСИП ГУБИЋ, Вратства и јединства 45, Кула, 41. ЗОРАН ДАМЈАНОВИЋ, Жарка Чуића 66, Карловац, 42. БИСЕРКА ГОЛУВИЋ, Стјепана Флајпана 4-а, Загреб, 43.

$$\frac{tg45^\circ}{\sqrt[3]{64}} = ?$$

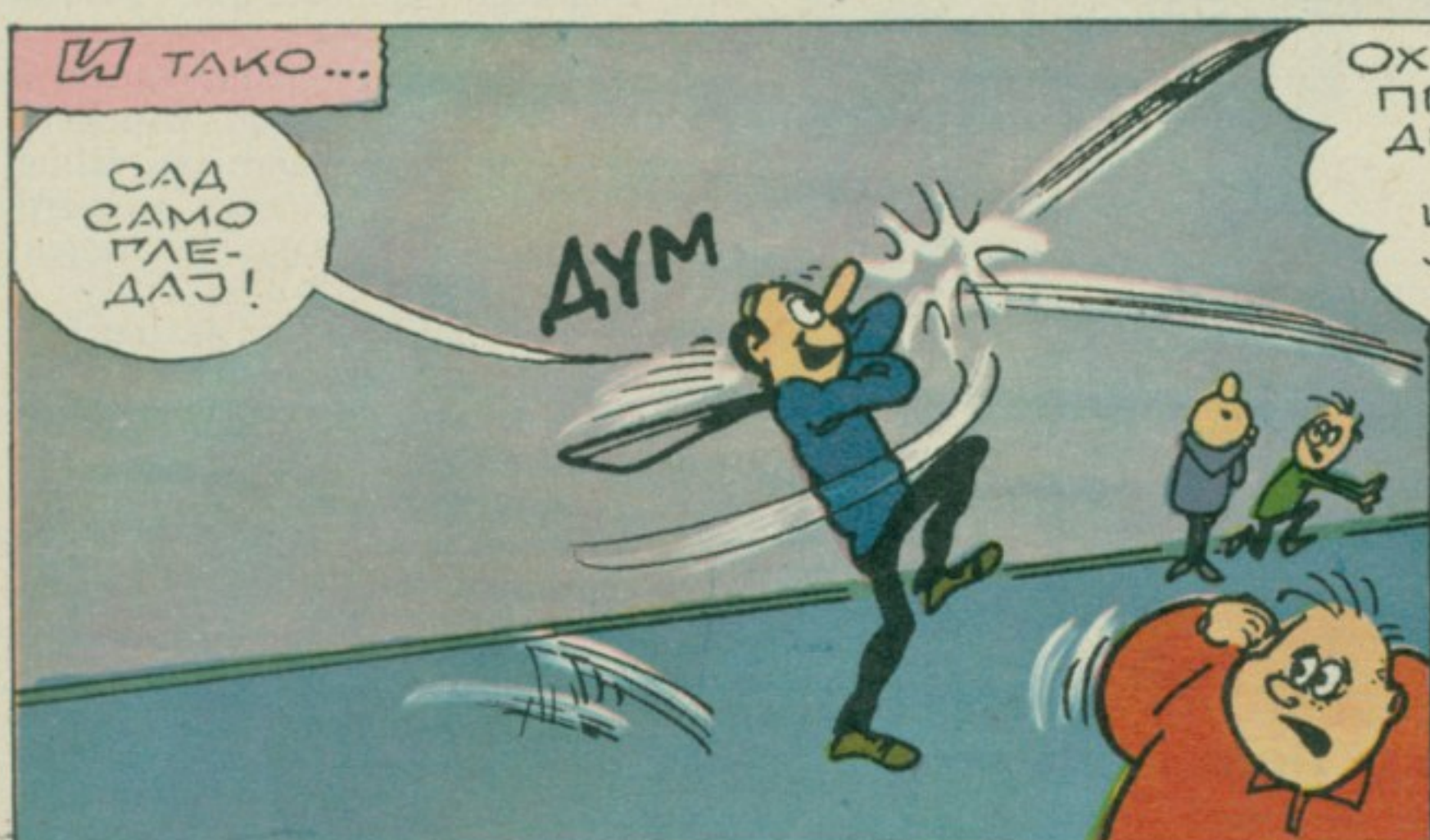
КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Лако и брзо можете и сами научити из књига „ИЗРАБЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“ (I књига за први, II књига за други, III књига за трећи разред гимназије, техничких и осталих средњих школа). Књиге садрже комплетну израду свих задатака! Наручите писменицом или писмом са назнаком које књиге желите на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п. п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару кад вам донесе (поузећем). Цена сваке књиге је 40 динара. Ко наручи све три књиге заједно, платиће свега 100 динара!

СЕЋАЊЕ НА ДЕТИЊСТВО

Мој јешаша луд за спортом

ЈА, ВАСИОНСКИ БРОД

РЕЈ БРЕДБЕРИ

Знао сам да је у мом телу темпирана бомба али никог нисам могао да упозорим

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Лежим на пустој, стеновитој висоравни. Свако јутро дува хладан ветар, у сумрак почиње киша, а ноћу је тишина најдубља. Лежим тако заривена носа и прегорелих мотора. А ипак имам осећање да моја судбина није још окончана. Васионски брод није створен да сам лежи по киши и ветру на пустој висоравни. А док рђам и трунем могу о свему да размишљам. Како сам се овде нашао, како сам некада грађен...

Још се добро сећам моје посаде; преживљавао сам са њом сваку повреду, оваки погодак неког васионског торпеда. И сам сам више пута тешко погођен. Нема ниједне плоче на мени која бар једном није била пробушена, ниједног инструмента на контролној табли који није био оштећен и замењен. Али, најтеже је било заменити људе у мени — та мала бића која су, лица умазаних уљем, узбуђено трчала и викала кад год би дошло до неког изненадног покрета. Ја сам их волео, а и они мене; старали су се о мени. Од самог почетка, откако су почеле размирице између Земље и Марса и Земља запосела оба Марсова месеца, чинио сам све да им помогнем.

Мој кајџиан

Сећам се како су ме градили. Успомене на почетак су нејасне, али када су уградили последњи инструмент, осетио сам свест. Металну свест мог постојања. Могао сам да мислим, али то нисам могао никоме да испричам. Био сам ратни брод, васионска крстарица, тешко наоружан и натоварен муницијом.

А онда је дошао дан када је градоначелник неког града разбио флашу шампањца о мене, а неколико новинара подигло камере. У том тренутку сам први пут видео капетана Лемба. Трчао је преко поља, господар моје судбине. Одмах ми је био симпатичан. Није обраћао много пажње на градоначелника, већ је наредио својим људима да уклоне све гледаоце како би брод могао полетети са рампе. А онда је наредио: „Старт!“

Наједном, нисам више био комад метала на земљи већ највећа птица која се икада винула у небо.

Затим су дошли дани кад сам морао да се прилагодим измењеним условима у васиони. Ја ништа нисам унапред учио, нисам припреман за те промене: све сам морао истовремено да осетим и савладам. Земљина тежа је наједном нестала и био сам изложен разним привлач-

ним снагама. Прво Месец, онда хиљаде тамних метеора, па непозната струјања између планета и звезда.

— Добили смо добар брод — рекао је капетан Лемб. — Зато смо и победили Марсовце.

Немо очајање

Затим су младић по имену Конрад и он причали о девојкама и љубави. Били су део мене самог. Лемб, Конрад и остала посада. Били су крв која тече кроз вене живог тела. Али, као у сваком телу, и у мом је било микроба, разарајућих елемената.

Морали смо да обавимо одређени задатак: да заштитимо одбрамбене Земљине базе на Фобосу и Дејмосу. Осећао сам како напетост расте из дана у дан. Микроби у мом телу нису били бројни, али зато утолико опаснији јер на њих нико није

сумњао. Звали су се Антон Ларион и Ли Белок. Називам их бактеријама јер су имали исту функцију као та сићушна бића у организму: да ме отрују и униште. А најбољи начин да то постигну је да униште део моје крви, капетана и важне офицере. Ларион и Белок су свој план брижљиво припремали.

Нагон за самоодржањем је прастар и универзалан; има га у металу исто као и код амеба; код метала исто као и код човека. Моје тело је нападнуто. Споља нисам имао чега да се бојим, али напад изнутра ми је брзо могао окончати живот. Био сам нем. А чуо сам Хиларију и Конрада како се препиру због девојке по имену Алиса, капетана како их умирује, а Лариона и Белока како се договарају да, приликом следеће смене страже, поставе темпирану бомбу у просторију с машином. Ларион и Белок су преузели стражу крај машина. Отров се налазио у мом срцу и ускоро ће почети да делује. Нема речи којима бих описао то своје немо очајање.

Збој девојке Уреле

Приближавали смо се Марсу и поново сам осетио привлачну сна-

гу неке планете. Али, отров се још налазио у мом срцу, а капетан Лемб и остали то нису могли ни наслутити. Капетан је обишао машинисте, а онда је отишао да нешто поједе. Чуо сам како је Белок рекао да је припремио чамац за спасавање број три и да је све уређено.

Смутје је принео капетану тањир супе.

— Јеси ли ти измислио тежинску кашику и тежински тањир? — упитао га је капетан.

— Да — одговорио је Смутје, стидљиво оборивши поглед.

— Још се сећам дана када смо сви пили из боца као одојчад. Одлични су ти изуми. Зашто си се јавио као добровољац, Смутје?

Смутје је стегао шаке и песнице.

— Морам да изравнам један рачун са Марсовцима. Пре три године су убили моје родитеље.

После краћег ћутања, Смутје га је упитао:

— А зашто сте ви постали капетан васионског брода?

— Ја? — Лемб није одмах одговорио. — Пре пет година сам упознао једну девојку на Марсу. Хтео сам да је поведем са собом на Земљу и да се оженим њом, али онда је избио рат... Сигуран сам да ме Урела чека.

Ајрес је био у просторији с компјутером. Црвена планета пред нама постајала је све већа. Лемб је причао са Смутјеом. Хилари и Конрад су били на стражи у контролној комори. Ларион је отишао у декомпресиону комору, а Белок га је нестрпљиво чекао да се врати. Ја сам летео кроз васиону. Капетан је јео последњу кашику супе. Ајрес је рачунао. Белок је чекао. Лемб је јео. Темпирана бомба. Ларион. Капетан Белок. Чекање. Лет. Читаво тело ми је трептало од немог узбуђења; покушавао сам да говорим, покушавао сам да вичем. Али, нисам имао глас и нисам могао рећи оно што сам знао.

Наједном, чуло се неко шиштање а затим експлозија. Неко је викнуо. Ја сам знао ко је викнуо и где је, али капетан није знао. Потрчао је а Смутје за њим. Алармни сигнали одзвањали су у свим деловима мог тела. Конрад је излетео из контролне коморе и полетео ка машинама. Хилари је гледао у своје инструменте за контролним пултом, напрегнуто ослушкивао и чекао. Изрекао је само име девојке коју је волео: „Алиса...“

Лемб и Смутје су први стигли до машина. На капетаново наређење Смутје је затворио вентиле. Шиштање је престало. Конрад је дотрчао и када се пара разишла, видели су Белока.

— Довод за гориво је прснуо. Мора да је на месту остао мртав — рекао је капетан.

Конрад је управо дрхтавим гласом објашњавао како је све било у реду приликом последњег прегледа који је извршио, када је Ларион ушао и угледао Белока.

— Шта се догодило? Ви сте га убили... Мене нећете ухватити — почео је да виче и истрчао.

Конрад је пошао за Ларионом,

— Ти си моја велика љубав — рекао је Лемб. — Не могу те ваљда оставити овде да пежиш!

али га је овај гурнуо ногом и не-
стао на горњој палуби. У брзини
и страху, отворио је неопрезно вра-
та и просто је био усисан у васио-
ну. Неколико часова касније Белок
је бачен са палубе и могао је пра-
вити друштво Лариону. У међувре-
мену, Конрад је прегледао цео брод
и нашао темпирану бомбу.

— Права срећа што је прснуо до-
вод за гориво — рекао је капета-
ну. — Ово сам нашао — показао је
бомбу. — Очигледно, подметнули
су је Белок и Ларион и хтели су
да побегну чамцем за спасавање.

Положио сам испих

Пред нама је сада лежао Марс.
Планета је била црвена као крв.
Највише за шест часова почеће
борба.

Моја прва борба. Уништио сам,
са капетаном Лембом и другим чла-
новима посаде, укупно петнаест
бродова Марсоваца који су хтели
да нас спрече да се спустимо на
Денимос. Најзад сам одрастао, по-
ложио сам одлучујући испит. Али
Ајрес је погинуо, Конрад такође.

После четрнаест месеци кренули
смо у правцу домовине. Узели смо
нове људе и опет водили рат док
се Марсовци једног дана нису по-
вукли. Онда је капетан Лемб по-
звао своје људе:

— Рат је прошао, људи, — објас-
нио им је. — Ово је ваш последњи
лет у васионској крстарици. Чим се
вратимо, брод ће бити преуређен у
теретни. Ко жели, може остати на
њему. Заједно смо много доживе-
ли. Напорно смо радили, извршили
наш задатак. Имали смо и добар
брод. Сада је мир, мир. Желим
свима да вам се захвалим и да вам
пожелим срећу.

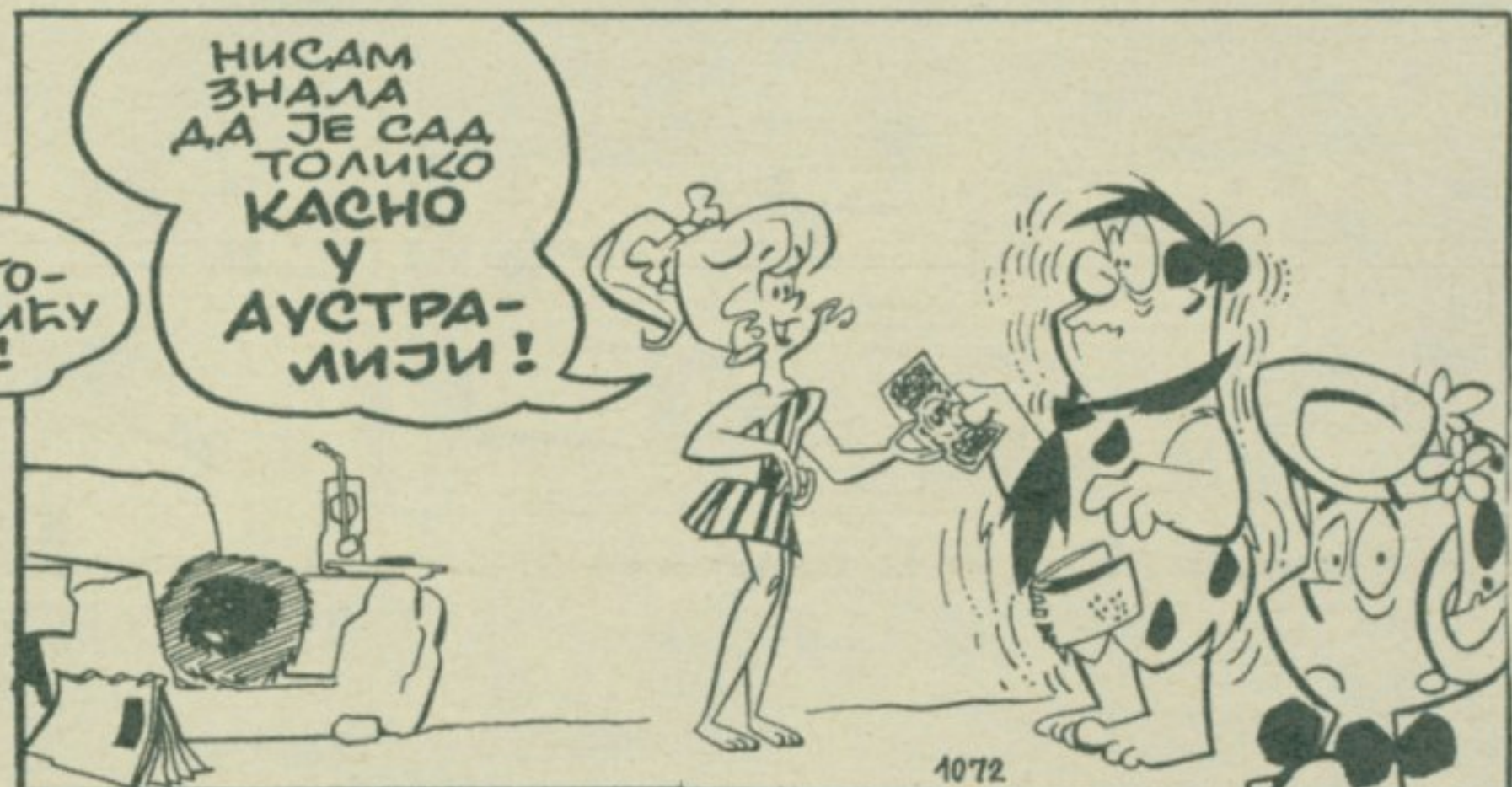
Више нисам био васионска крста-
рица. Пет година летео сам као те-
ретни брод између Земље, Марса и
Венере. Имао сам новог капета-
на, нову посаду и нови задатак ко-
ји ми није испуњавао живот. Тако
је било све до 17. јула 2243. Тада
сам се срушио на ову стеновиту ви-
сораван, моја посада је изгубила
животе, а ја од тада размишљам о
протеклим данима и живим у нади
да ће неко доћи по мене.

А онда, једног јутра после кише,
угледао сам сребрну тачку на небу.
Брод се спустио сто метара од
мене, из њега је изишао један мали
човек и пришао ми. Рекао је са-
мо „Здраво...“, а ја сам знао ко
је то. Мали човек преплаћулог лица
и одсечног држања. Капетан Лемб.
У црној униформи васионске патро-
ле. Није више капетан васионског
брода. Инспектор је. Опасан посао.

— Пре четири месеца сам чуо да
си нестао — рекао ми је. — Зато
сам се добровољно јавио за овај
посао, да те тражим. Најзад, не мо-
гу те оставити да овде лежиш.

Сваки мишић на лицу био му је
затегнут. Ушао је у моју унутраш-
њост, позвао по имену све чланове
некадашње посаде. Љутио се што
му не одговарају, а онда сео крај
контролног пулта и причао ми шта
је све радио у протеклих пет годи-
на.

— Али, пре је било лепше, ве-
руј ми — наставио је. — Мислим
да ћу се ускоро опет вратити ста-
ром послу. А и ти. Нешто си заста-
рео, али си велики и јак. Сада мо-
рам да се вратим на Земљу по спа-
силачку екипу с којом ћу доћи по
тебе, надам се следеће недеље. А
онда ћу поново бити твој капетан.
— Полако је прошао кроз све моје
просторије, затим је изишао и, када
ме је потапао по трупу, мислим
да му очи нису биле суве. — Ти си
велика љубав мог живота...

ПЛОЧА ЗА ВАС

НИКАД ПРЕ

Енглеска група Дип
Парпл сада је у зениту
популарности. Тренутно
се чланови Јан Гилан,
Џон Лорд, Ричи Блек-
мор, Јан Пајс и Роџер
Гловер налазе на одмору, мада по уговору имају
још велики број концерата до краја јесени. На
једној од последњих плоча издатој у продукцији
Југотона, налазе се композиције: „НИКАД ПРЕ“
и „КАД СЛЕПИ ЧОВЕК ПЛАЧЕ“. Цена је 9,30 дин.

СНЕЖАНА

Наш најмлађи певач за-
бавних мелодија Зоран
Лековић већ дуже вре-
мена успешно учествује
на многим такмичењи-
ма и фестивалима за-
бавне музике. Композицију Кораћа и Скерла „СНЕ-
ЖАНА“, коју је Зоран певао на „Београдском про-
лећу 72“ публика је лепо примила. На истој плочи
у издању РТБ налази се мелодија „ЖИВОТ ЈЕ
ЛЕП“ истих аутора. Цена је 8,80 дин.

И ТИ МОЖЕШ ДОБИТИ БИЦИКЛ ПОНИ!

ИЗВЛАЧЕЊЕ СВАКИ ДАН

САКУПИ 10 ОМОТА БОМБОНА ПЕЗ И ПОШАЉИ ИХ
НА АДРЕСУ: ПЕЗ, 61000 ЛУБЉАНА, п.п. 142

**Залепи 10 комплетних омота ПЕЗ.
свеједно које врсте.**

1	4	7
2	5	8
3	6	9
		10

Име и
презине _____

Број поште
и место _____

Улица _____

Сваког дана (осим недеље)
из примљених пошиљака
жребом ћемо извући једног
добитника бицикла Пони.
Извлачење траје од 16. јуна
до 31. августа 1972. Укупно
ћемо извући 66 добитника.
**УЧЕСТВОВАТИ МОЖЕШ
СА ВИШЕ ПОШИЉАКА!**
Награђене ћемо обавести-
ти препорученим писмом.
Чланови колектива Колин-
ске не могу учествовати у
том извлачењу. Учесници,
пославши пошиљке, прих-
ватају све услове наше на-
градне игре.

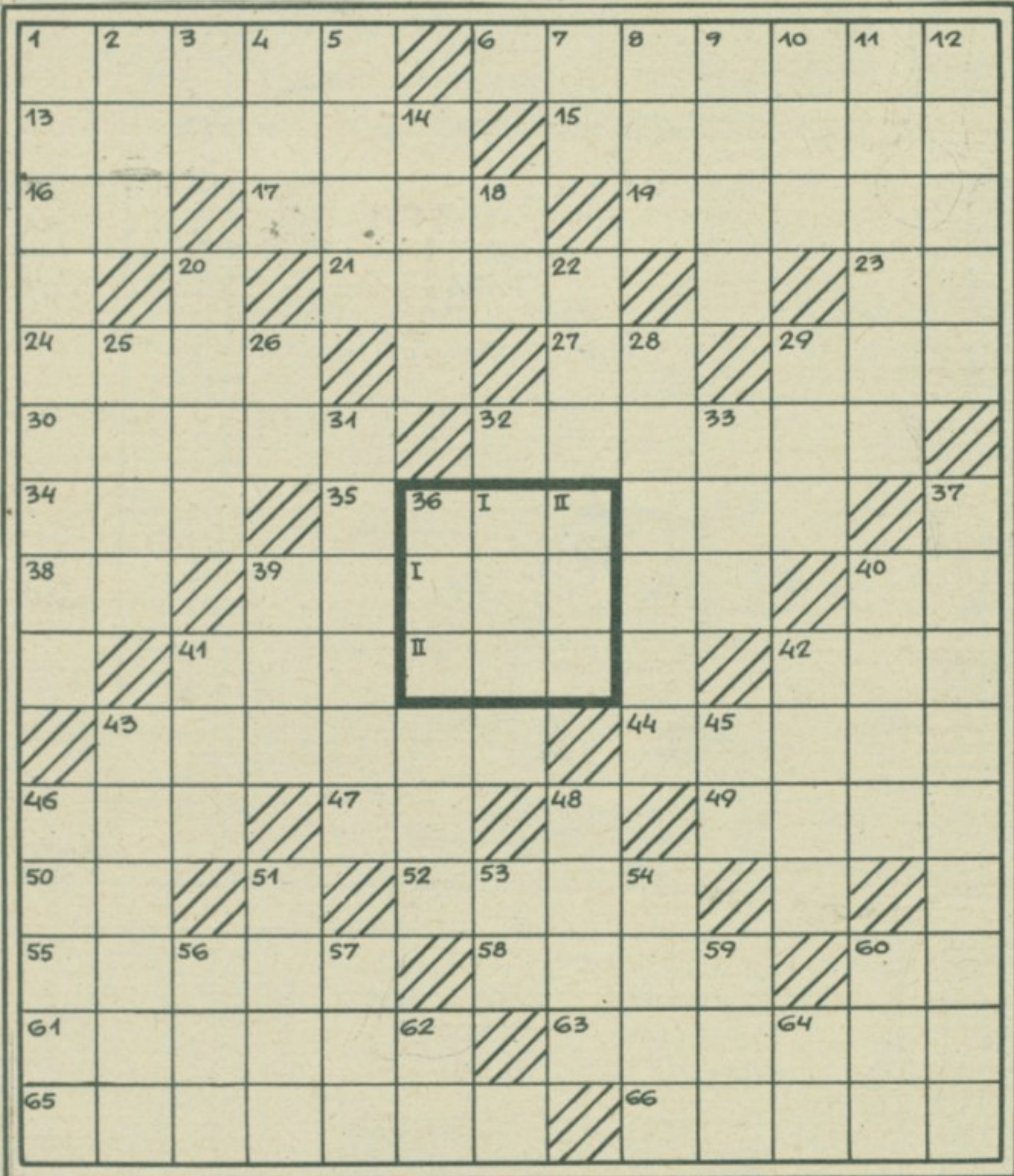
Колинска

ВОДОРАВНО:

1) прасак, 6) војно надлештво, 13) јужно воће, 15) немачки књижевник, (Ерих Марија), 16) лична заменица, 17) једноцифрен број, 19) коњ тамнориђе боје, 21) прибор за рад, 23) лична заменица, 24) планина у Хрватској, 27) хемијски знак за алуминијум, 29) пепељаст, 30) збирка географских карата, 32) мали град, 34) римски историчар (Ливије), 35) пустињска поворка, 38) узвик чуђења, 39) наш књижевник-историчар (Душан), 40) ауто-ознака за Урошевац, 41) становник Судана, 42) лична заменица, 43) врста секире, 44) провалија, 46) без моћи говора, 47) египатски бог Сунца, 49) део скелета, 50) римским бројкама: 499, 52) напор, рад, 55) чабар, ведро, 58) надстрешница, 60) лична заменица, 61) наш песник (Шантић), 63) део алата, слање, 66) партнер, сарадник.

УСПРАВНО:

1) личност из Дизнијевих стрипова, 2) десна притока Саве, 3) хемијски знак за калцијум, 4) чешка афирмација, 5) велико језеро у Африци, 7) злато (франц.), 8) производ пчела, 9) римски бог љубави, 10) јужно воће, 11) наша филмска глумица (Милена), 12) радно стање (грам.), 14) велика дворана, 18) ауто-ознака за Макарску, 20) обожавање, 22) осушено тесто зрнастог облика, 25) ред у песми, 26) сугласник и самогласник, 28) женка лава, 29) мушки потомак, 31) град у Албанији, 32) део дрвета, 33) део недеље, 36) роман Лајоша Зилахија, 37) одобрење, 39) део ноге код животиња, 40) фудбалски клуб из Вогошћа, 41) осамљен, 42) стаја, 43) седиште, 45) два сугласника, 46) прилог за време, 48) врста ветра, 51) музичка мера, 53) истурени део копна у море, 54) посао, 56) срџба, 57) зоља, 59) марљивост, 60) стара мера за тежину, 62) ономатопеја лавежа, 64) два иста сугласника. Ако сте исправно решили укрштене речи МАГИЧАН КВАДРАТ треба да вам да следеће појмове: ВОДОРАВНО И УСПРАВНО: 36) врста папагаја, I) пре-времен, II) име глумице Карић.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) слон, 4) ама, 7) осам, 10) наклоност, у, 11) Рзав, 13) оса, 14) кров, 16) анјон, т, 18) банда, а, 19) добошар, м, 22) име, 24) савет, 25) кап, 27) Рети, 29) кип, 30) Паро, 31) енигма, 32) русвај, 33) нико, 34) лет, 36) игла, 37) ата, 38) бакља, 40) анс, о, 41) Харвард, ш, 43) осмех, а, 45) секта, 48) стег, 49) ета, 51) Брем, п, 52) Термопили, а, 53) анал, 54) ара, 55) Отон.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Миролуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дина, полугодишња 44,00 дина, тримесечна 22,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44,00 дина. Уплате на текући рачун 608-1-82-1. Годишња претплата у иностранству: DM 52.— \$ 14.— £ 78,40.— Sfr 61,60.— Skr 72,80. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32000-10-54. Поштански-фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1 тел. 27.

НАГРАЂЕНИ ПРЕТПЛАТНИЦИ

Политикин забавник на предлог својих читалаца сваке године извлачиће на срећу добитнике вредних и лепих књига међу својим сталним претплатницима. Данас објављујемо имена првих добитника.

15 књига БИО ЈЕДНОМ добила су претплатници: 1. Dragomir Bogdaković, 27 E. 6 th st, Mays Landing xelles-Ixelles, Belgique, 2. Elex Janaković, 27 E. 6 th st, Mays Landing N. J. 08330, USA, 3. Radmila Wolf Verkić, 16 Rue du Clagny, 78 Versa-

illes, France, 4. Saša i Cica Tobolar, Van Nijenrodeweg 194, Amsterdam (11), Holand, 5. Dr Borisav Ljesković, P. O. Box 3923, Adis Abeba, Ethiopia, 6. Dorde Plavšić, Vulares Vert 29, 1700 Fribourg, Suisse, 7. Milorad Pešić, Mosfilmskaja 46, Moskva, SSSR, 8. Zelimir Jovanović, Holubyho 9, Bratislava, ČSSR, 9. Dušan Popović, Klar-Strasse 28, 8 München-2, W. Deutschland, 10. Milan i Milenko Trojanović, P. O. Box 1087, Tripoli, Libya, 11. Fedor Rajić, P. O. Box 982 UNDP, Cairo, UAR, 12. Nikola Folkman, Hogevecht 36, Amsterdam-Bijlmer, Holland, 13. Salma Talić, Atatürk Bulvarı 255, blok B/34, Ankara, Turquie, 14. Grigorije Konstantinov, Rue Frynis 26/I, At-

hence, Grece i 15. Ing. Dimitar Eftimovski, Szpitalna No. 6, Warszawa, Poland.

20 књига СВЕТ ПРИРОДЕ Волта Дизнија добила су претплатници: 1. Влада Мићуновић, 29. новембра 3, Никшић, 2. Драгиша Поповић, ученик Основне школе, Јабучје, 3. Емилија Репић, Мали Бедем 16, Кикинда, 4. Душан Крстић, Д. Обрадовића 71, Лесковац, 5. Павле и Аца Раденовић, Павино Поље, 6. Давор Цурл, Супилова 210, Делнице, 7. Тарик Шестић, М. Брковића 9, Кутина, 8. Маја Нурковић, Корчуланска 8, Дубровник, 9. Драган Миловић, В. П. 2862/10, ВЕ 11, Сарајево, 10. Дејан Милин, Орловат, 11. Рамиз Скандеровић, Трпејзи, Петњица — Иванград, 12. Алеш Фриедл, Кајучова 5, Птуј, 13. Јосип Баги, Бертоки 37, Коपर, 14. Томислав Тихец, Обрежна 37, Марибор, 15. Војко Шутар, Задружна 3, Менгеш, 16. Мирна Фрлан, Кастав 119, 17. Нада Радовановић, Бањани код Уба, 18. Момчило Јовановић, Брасање — Косово, 19. Споменка Трипковић, ученица, Трбушница — Рудовци и 20. Љубиша Стевуљевић, Крепољин.

ЛЕТОВАЊЕ ЗА АДРЕСЕ

Драги Забавнице!

Стални сам твој читалац још од 1952. године а сад ти се први пут обраћам с молбом јер верујем да ћеш ми помоћи. Желео бих да пронађем своје бивше професоре ДИМИТРИЈА ВЕСЕЛИНОВИЋА и РАДИСАВА МАРИНКОВИЋА. Нисам их видео двадесет година и не знам где живе. Ако ми неко од твојих читалаца пошаље њихове адресе, добиће бесплатан седмодневни боравак у Буковичкој бањи код Аранђеловца.

БУРО МИЛЕКИЋ, Народних хероја 15, Аранђеловац

Kandit НАЈСЛАЂА НАГРАДНА ИГРА НА СВЕТУ!

ГЛАСАЛИ ЗА НАЈСЛАЂЕ — ДОБИЛИ СЛАТКЕ ПАКЕТЕ!

Међу 1.657 читалаца који су гласали за најслађег дечака у првом колу на срећу је извучено 15 добитника по једног слатког пакета — поклон Фабрике бомбона и чоколаде КАНДИТ из Осигека. То су:

1. Мирослав Ходак, Цара Лазара 7/4, Чачак, 2. Небојша Крунић, Змај Јове 43, Шид, 3. Љиљана Цигурски, Јаше Томића 8а, Нови Бечеј, 4. Катица Живолић, Јурице Калца 11, Пула, 5. Дајана Бошујак, Иве Лоле Рибара 16, Бугојно, 6. Раде Ајдуковић, Лењина 44, Сопот, 7. Марина Томашевић, Ивчићев прилаз 1, Утрина — Загреб, 8. Бранислав Јанковић, Загребачка 1/1, Кикинда, 9. Сава Мутвић, Гарибалдијева 4/24, Земун, 10. Весна

Ђуковић, Бијела бр. 97, Бока Которска, 11. Симе Петрушев, Ул 700, насеље „1. октомври“, зграда Б/6, улаз 1/3 Скопље, 12. Ерак

Сања, Његошев трг 6, Шибеник, 13. Миодраг Јерменица, Зелени трг 11/а, Прибој н/Л, 14. Биљана Миљуш, Железничка станица, Панчево и 15. Каранфиловска Виолета, Ул. 29 бр. 11а, Битољ.

Kandit НАЈСЛАЂА НАГРАДНА ИГРА НА СВЕТУ!

